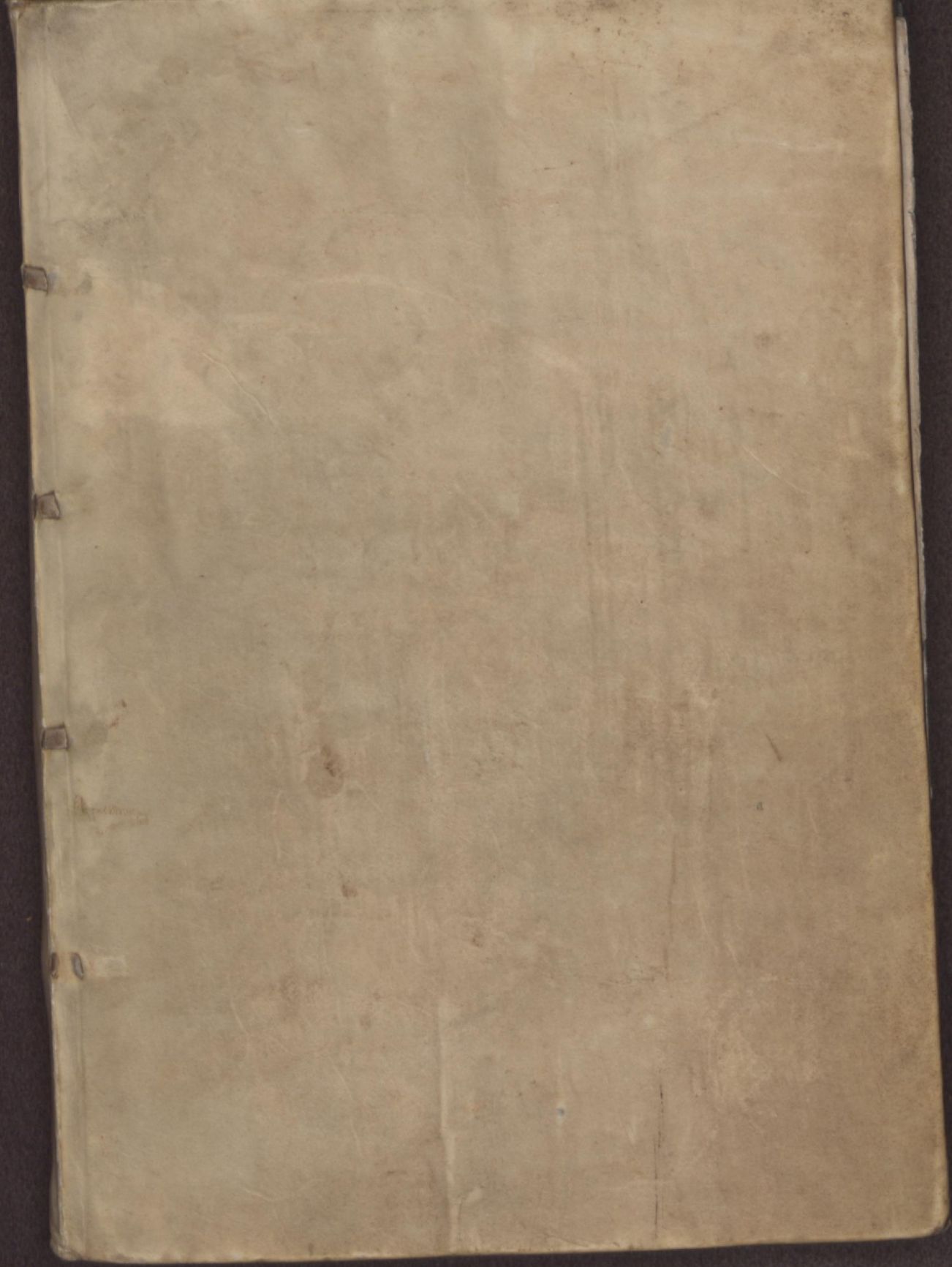
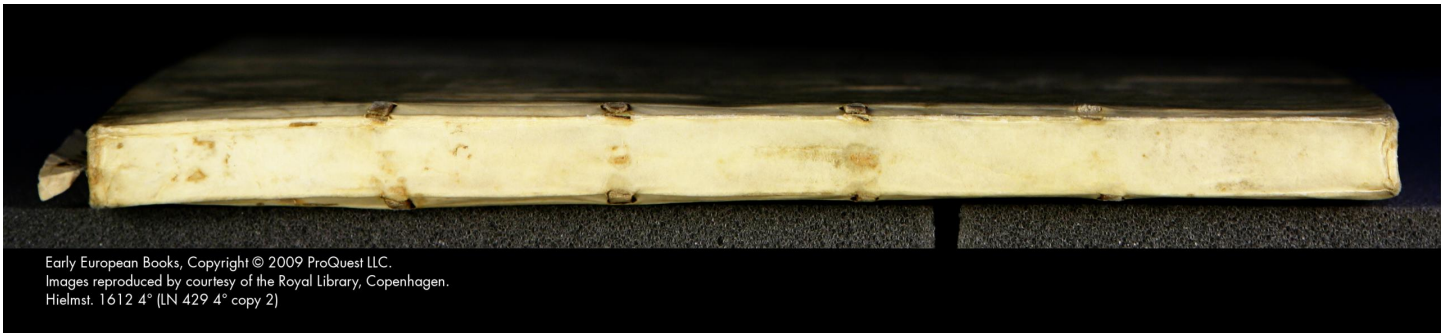
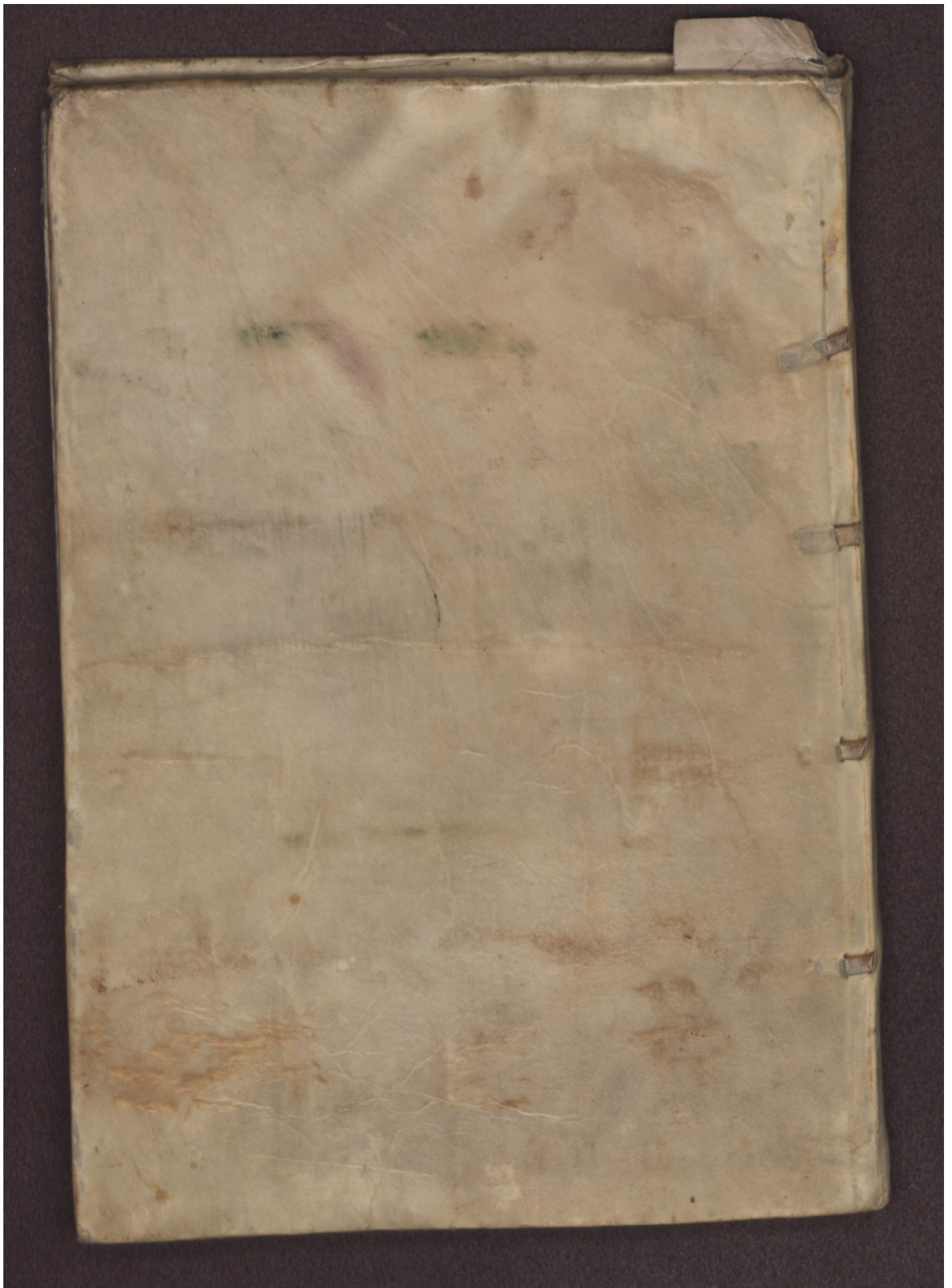

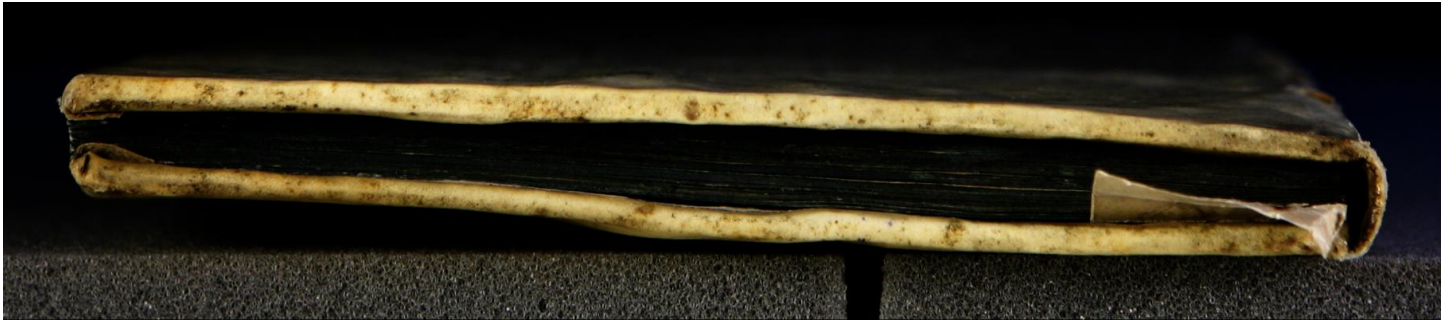
1612

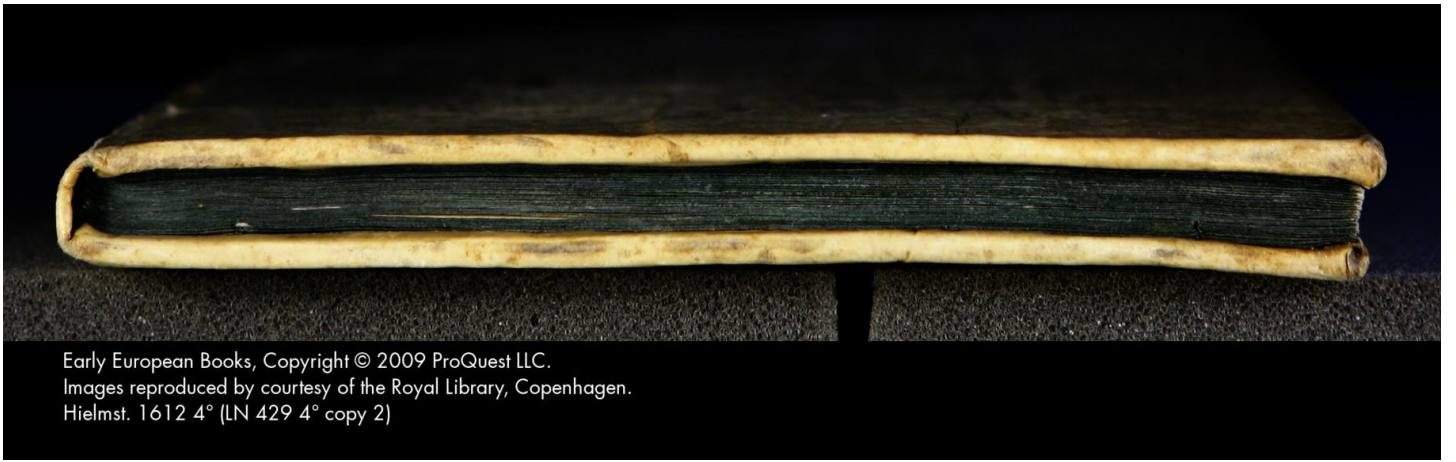

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1612 4° (LN 429 4° copy 2)

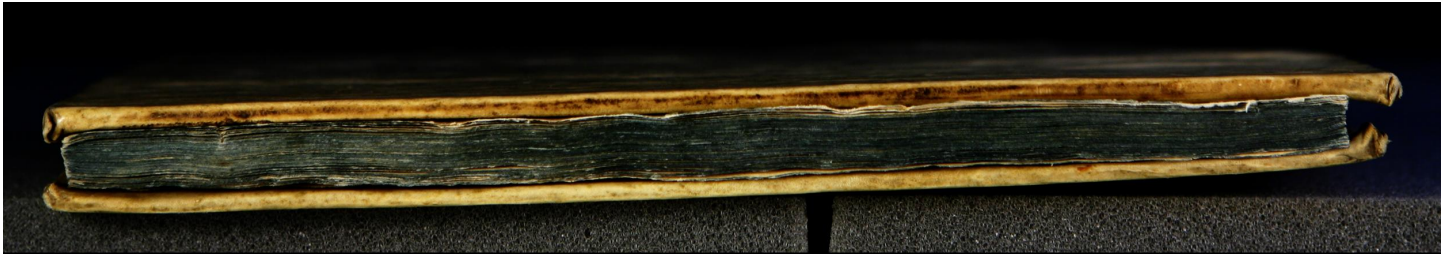

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1612 4° (LN 429 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1612 4° (LN 429 4° copy 2)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1612 4° (LN 429 4° copy 2)

DA.BOX

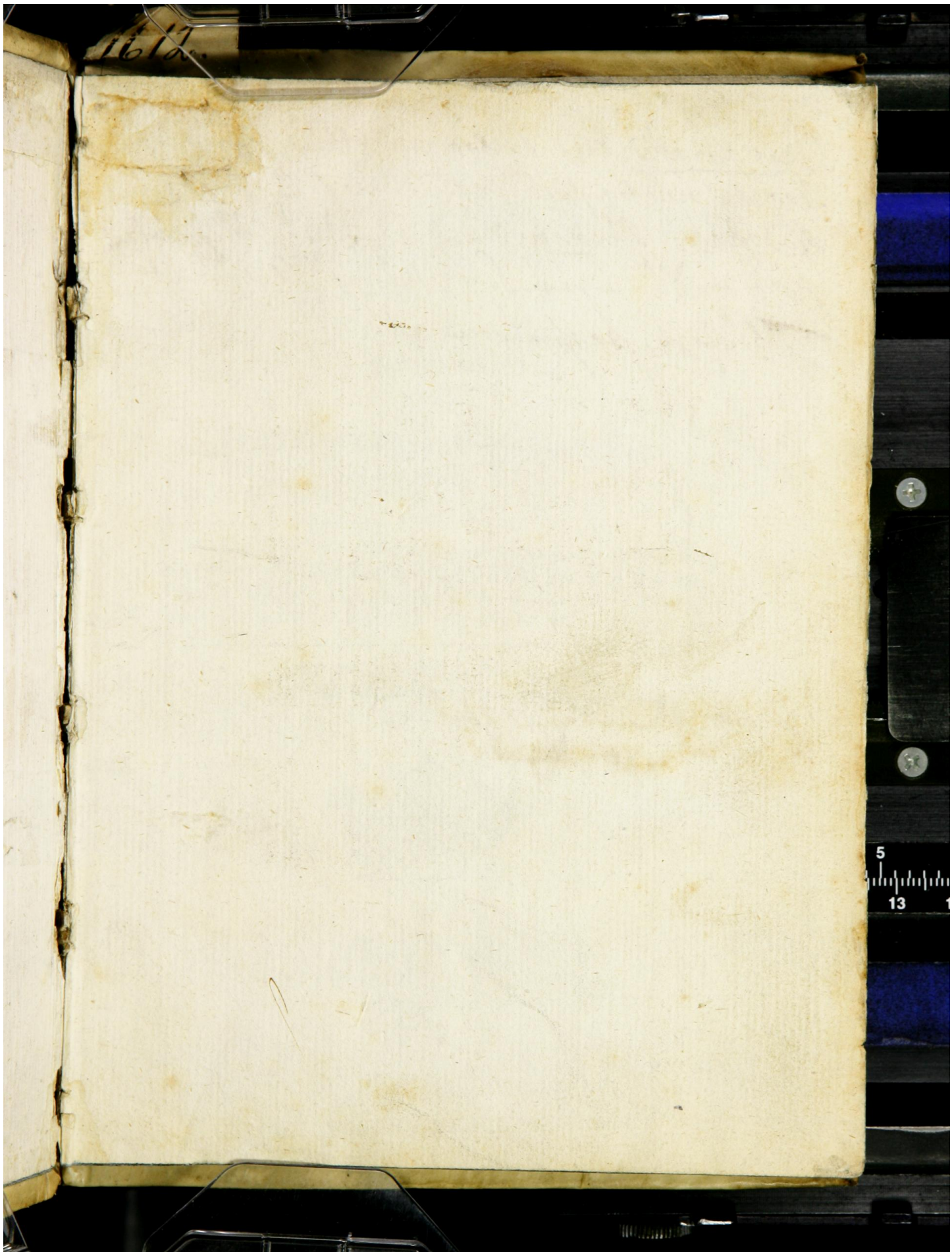
N° 1612.

N. Tischer fecit

= L. N. 429
ex. 2

Beatus Hieronimus haec Sententiam non obscure pro signo Filii
Hominis redditam posse innuere. conf: B: Bartholaeus ver.
Hodographus: Phenom: 8° m. Quid vero communis
sine de d^o signo Filii Hominis Stabant.
Theologi, passim occurrunt.

G
prag
L A
conf
viri
dime
ser

1612
ignoscite
reha ver.
com. m. d. i. s.
ant.

TYCHONIS BRAHE, DANI
DE
NOVA ET NVLLIVS

ÆVI MEMORIA PRIVS VISA

Stella, iam pridem Anno à nato CHRIS-

TO 1572. mense Nouem-

brj primùm Con-

specta,

CONTEMPLATIO MATHEMATICA.

Cui, præter exactam ECLIPSIS LVNARIS, huius Anni, pragmatian, Et elegantem in VRANIAM Elegiam, EPISTOLA quoq, DEDICATORIA accessit: in qua, noua & erudita conscribendi DIARIA METHEOROLOGICA Methodus, vtriusq, Astrologiæ Studiosis, eodem Autore, proponitur: Cuius, ad hunc labentem annum, Exemplar, singulari industria elaboratum conscripsit, quod tamen, multiplicium Schematum exprimendorum, quo totum ferme constat, difficultate, edi, hac vice, temporis angustia non patiebatur.

HAFNIÆ,
IMPRESSIT LAURENTIVS

Benedictj.

1 5 7 3.

ANTIQUÆ NOBILITATIS SPLEN-

dore, & multiplicj Eruditione, Iuueni claro,

Tychoni Brahe Otthonidj, Domino de Knudsdorp, Amico obseruando.

D*Vcere præclarum claris maioribus ortum,
Non est præcipuus Nobilitatis honos:*

*Hoc, aliunde tuis accedit honoribus, altum
Virtutis culmen quisquis adire paras.*

*At Mentem radijs Virtutum tingere sacris,
Est proprium veræ Nobilitatis opus.*

*Macte animo, Tycho, veteris quem stemmata Gentis,
Quem solers Animus, commoda bina, beant.*

BRAHORVM quid enim, & **BILDORVM** sanguine claro,
Fert magis antiquum Danica Nobilitas.

*His generosa tui generis primordia ducens,
Ingenij superas Nobilitate Genus:*

*Diuine latices hausisti Palladis omnes,
Triuisti studijs tempus & omne bonis.*

*Ergo age, quid dubitas doctis committere chartis,
Quæ sunt Ingenio scripta profecta tuo?*

*Crede mihi, cumulus veniet tibi magnus honorum,
Iudicium quando Posteritatis eris.*

*Tunc tua tolletur multum super æthera Virtus,
Vt vicit reliquas, hæc noua STella, faces.*

*Iohannes Franciscus Ripensis, Phi-
losophiæ & Medicinæ
Doctor.*

TYCHO.

1612

2

EN.

TYCHONI BRAHE OTTHONIDI,
Domino de Knudsdorp, Iuueni docto,
& verè nobili,

Iohannes Pratensis, Medicus,
S. D.

QVAM NVPER RELICTIS DOMESTICIS
Musis, & Pyronomicis tuis exercitijs, Hafnia, apud nos
esses, Tycho nobilissime: ac de communibus studijs, vltro
citroq;, qui mos noster est, conferreremus: inter reliqua
ingenij tui, quæ domi suppressis, monumenta, Diarium
labentis huius Annj, singulari & erudita à te Methodo conscriptum,
produxisti, mihiq; legendum communicasti. Quod quidem, vt perlustravi
diligentius, summopere placuit, & mirificè me recreauit. Quapropter
cepi diligenter te statim ad editionem cohortari: vt alijs quoq; tam vti-
lis fecundusq; labor inseruiret. Videbam enim, plurima ibi contineri,
quæ, si publicarentur, plurimum lucis rebus Astronomicis adderent:
multa, in Arte, hætenus dubia parumq; firma, corrigerent: multos
deniq; communium Astrologorum receptos ignotosq; errores detegerent.
Nam, præterquam quòd lectissimorum Artificum decreta sequutus,
quæ in ijs difficilia paucisq; euoluta sunt, Exemplis illustribus declaras,
& tanquam occlusum Silenum, intus conspicienda proponas: etiam pro-
prias, in vtraq; Astrologia Observationes, certas illas quidem, & magno,
a te, tot inauditorum Organorum fabricatione, tot improbis laboribus,
tot vigilatarum noctium tædio redemptas, proponis. Verùm ad editio-
nem te suadenti, & tum temporis, & aliquoties etiam postea, pa-
rum obsecundans fuisti: causas quasdam adducens, quæ tibi quidem
satisfacere poterant: mihi verò, tantum abest quod satisfecerint, vt
etiam in proposito meo plus me confirmarint. Etenim, quod hæc
tuas pagellas (tuis enim verbis vtor) non eum in finem, vt orbi ede-
rentur, conscripsisse te respondes; sed rudiores esse tantùm, & extem-
poraneas, tuarum, ijs de rebus meditationum, delineationes, tibi reser-
uandas, neq; ideo dignas publicè legi: facit id quidem, mi Tycho, mo-
destus ille animus; qui, quanto, pulcherrimarum & sublimium rerum
(:) 2 scientia

claro,

TYCHO.

5
13

scientia, sublimiorem se fecit : tanto quoq; sese humiliorem gerit. Signum
certè, docti, & verè excelsi Animi. Veruntamen, non ita semper,
nobismet, de nobis ipsis, credere debemus : vt, rectis Amicorum iudicijs
fidem derogare videamur. Atqui, ne me, Amore tui obcœcatum,
minus rectè iudicare existimes : quaeso, tot excellentium doctrina viro-
rum sententiam specta, quorum & iudicium audiuisti sapius, & pre-
cibus es ad editionem sollicitatus. Quin, nec tibi soli conscripta esse
illa concedes ; si, & finem laborum tuorum, & ius, quod sibi Respub.
literaria, in tuos, eruditorumq; omnium sudores, sibi vendicat, confide-
raueris. Quis tu, è Natura fontibus, in te, deriuasti fontes quasi se-
cundarios, eorum, te riuulos, in alios deducere, æquum est, saluis Domi-
nij Legibus. Opulenta mater, Natura est, larga, filios genuinos, hæ-
reditate donans : inexhausti Abyssus, è quibus, quò plus hauseris,
& in alios congeneres deriuaueris, hoc te facundiore Radio Tingent.
Quod verò extemporaneas recensq; natas delineationes esse dicis ;
noui id quidem, & certò noui : vixit, qui sedulam tuam, in alijs
quoq; Natura Mysterijs enoluentis, tum præcipuè, in Spagyrica Cabala,
diligentiam, vnus è paucis cognoscam. Nihilominus, si, quæ extem-
poranea, maturus effundit Animus, non possunt non esse matura. Neq;
enim prolixius digesta, felicius quoq; semper proueniunt. Diuersa Pro-
deuntium fors : alia, Temporum tardis Reuolutionibus maturantur :
alia, eorundem quasi Legibus exempta, impetus habent & Resolutiones
momentaneas : quæ, si fermentantur diutius, nouis sæpe ac peregrinis
implicata Ascendentibus, in Transplantationem minus felicem, degene-
rant. Quis enim inuisus, vix mobilissimus, non desinat, quod verbis antea
coràm, id ipsum, nunc quoq; absens, à te, scripto esflazitare. Patere itaq;
mi Tycho, patere : & quæ ego sanctè volo, ea, ne tu nolis velle, etiam
atq; etiam rogo. Verùm, quod si, totum opusculum, quod in iustam
excreuit magnitudinem, edi, certas ob causas, non permittis : saltem hoc
contendam, vt, quas Diario addidisti de noua hac & admirabili ad
Cassiopeiam STELLA (quæ nunc, tot tantosq; fatigat & Genios
& Ingenia) doctissimis & verè Mathematicas considerationes, in lu-
cem prodire sinas. Eas enim præcipuè votis à te expectant omnes : &
vt expectent, solida rerum Mathematicarum Scientia, qua te excellere
inter paucos Aristices sciunt, adducit. Quoniam, vt insolita &
admirabilis planè, Iubaris istius generatio est ; nec vulgarium Philoso-
phorum

1617
phorum Decretis consona : ita quoq; , non Vulgarem sui Observatorem
Dimensoremq; postulat. Eius quidem argumentj, aliorum quorundam
Schedulas aliunde nobis allatas, videre contigit (quas ad te mitto)
sed qua Observationum Methodo, quo Demonstrationum robore, rem
tantam aggressi, illi viderint. Ne igitur, hac in parte, cupidæ ho-
minum expectationi desis, amicè oro. Ex nova hac face, Ingenij tui ac-
censam facem, errantibus alijs præluce sinito, & Demonstrationum
Luce, Opinantibus Animis, Sacer illabere. Porro, huic, de noua hac
stella Tractatuj, Epistolam tuam in Diarium (si hoc, vt dixi, totum,
edi non permisieris) adiungi velim : in qua, doctissimè, totius Diarij
artificium Methodumq; illam singularem, explicas. Etenim, hoc
mibi persuadeo, ex sola illa Præfatione, plus commodi Astronomiæ stu-
diosis accessurum, quàm ex prolixis multorum Commentarijs. Quoniam,
præter ea, quæ nunc dixi, attingis quoq; ibi, præcipua in Astrologicis
Capita. Qualia sunt, quæ de Octogonica cælestium Domorum partitione,
à reliquis, etiam cæli, & circulorum diuisione, diuersa, adfers : de horis
Zodiaci inæqualibus : de Lunæ Mansionibus (in quibus duobus, bona
pars Ægyptiæ Scientiæ pendet) de secreto illo Directionum Horos-
copi lunarium configurationum modo. Quæ quidem Directionum
leges, Astrorum, in omnibus Elementis, silentes Periodos, fructuumq;
Resolutiones, germinationes, Exaltationes, Anticipationes, Retardati-
ones, & reliquas Temporum Transplantationes metiuntur. Hæ, si
rectius Meteorologis cognitæ essent, equidem, certiores haberemus
Astrorum effectus : nec instabilitatem Materiæ (quæ tamen, suo ille-
ctæ sydere, pulchrè illi, statim harmonica est, & sponte sequax) im-
meritò toties incisaremus : neq; tam crebro, Artificum delinquentium
errata, Artis pulchritudinem deformarent. Harum & similium
rerum, cum abs te, in Præfatione illa, fundamenta, sparsim inserantur :
vellem, tanta vtilitate, Astrologiæ Candidatos non priuarj. Quibus,
& hoc, beneficij loco, à te donarij vellem, vt illam, Eclipses lunaris
annj huius labentis, pragmatiam, quam, & ex Alphonsino, & Coper-
niano calculo, tum propria motuum Observatione, ita extruxistj, vt
Paradigmatis absoluti loco esse possit, unà cum tua in Vraniam Elegia,
præcedentibus omnibus quasi coronidem Musicam impositura, superio-
rum quoq; comitem esse patereris.

Habes nunc, mi Tycho, quodnam petitionis meæ caput sit : quid,
(:) 3 haq

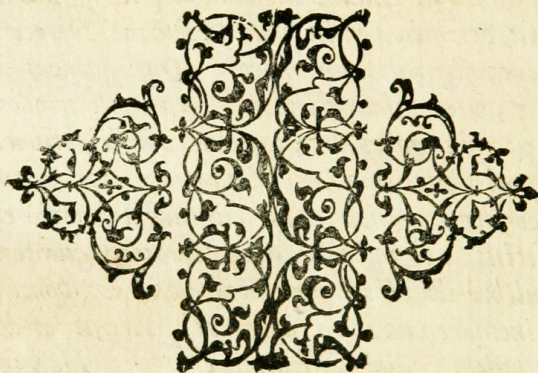
hac à te Epistola efflagitem. Quæ, si honesta sunt : si Reipub. Utilia : si
ab omnibus bonis , mecum , expetita : debebis utiq, Amici desiderio &
expectationi satisfacere : & quæ Reipub. Astronomica à te debentur
studiorum primitias , libens offerre. Quod quidem ut facias imprimis,
Amicitia nostra poscit : Genius admonet : Vrania mandat : Mercurius
(si renuis) Caducei tibi posthac vsuram denegat.

Vale, & nobilissimum virum Dominum Stenonem Bilde , Auun-
culum tuum, doctissimum illum, in hoc Aquitone , Musarum , omniumq,
liberalium inuentionum Fautorem , meis verbis officiose

saluta. Hafniæ 3. Maij. Anno

salutiferi partus

1 5 7 3.

IOHAN-

1612

4

IOHANNI PRATENSI,
DOCTORI MEDICO,

Amico optimo,

TYCHO BRAHE

Ottbonides,

S. D.

RECEPI LITERAS TVAS, CLARISSIME Doctor Iohannes, amicorum optime: in quibus, id, quod tu, unâ cum alijs viris doctis, amicis nostris, toties, Hafniæ coram postulastj, nunc denud, scriptis, absens non cessas efflagitare: vt nimirum, Diarium illud Astrologicum & Metheorologicum, à me circa elapsæ hyemis initia elaboratum, nunc demum typis mandari & publicè edi, amplius non recusem. Multas, vt in tuam descendam sententiam, & eas quidem iustas, nec facile aspernandas, adducis rationes; verùm, cum meo me pede metior, id quod sæpius tibi & alijs hæc eadem à me postulantibus respondi, non possum non adhuc respondere: me, non statuere, id scriptum, ea diligentia absolutum, & ad eam maturitatem deductum: vt dignum sit in lucem prodire, ac manibus teri doctorum. Nec enim, eum in finem iste labor à me susceptus est, vt, publicè edi velim; sed saltem, me ipsum & domesticos amicos, hac qualicumq; dierum Astrologica & Metheorologica descriptione, oblectandi gratia. Nam, & Adrianum Imperatorem, sibi quotannis prognostica ex astris conscribere, non erubuisse legimus. At, si in publicum emittere decreuissem, maiorem sanè in eo conficiendo adhibuissem diligentiam: & multa, quæ passim desiderantur, ac silentio, ob festinationem præterita sunt, suis numeris absoluissem: multa, oscitanter & currentj calamo inserta, deliberatius expendissem. Non enim, vt verum fatear, mihi ipsi in omnibus satisfacio: nec facile erat, tot alijs negotijs, tum præsertim Spagiricis meis exercitijs occupato, quiddam perfectius, magisq; enucleatum, pro ea temporis exigua occasione, in tam difficilj, & à paucis hætenus rectè tractata materia, præstare. Sed his, tu, pro tuo illo, erga nos, singulari & beneuolo affectu, candidè obuias: asserens, scriptum illud, etsi extemporaneum sit, & propter alias occupationes ad perfectam maturitatem non elaboratum: tamen eiusmodi esse, vt non sine fructu ab harum Artium studiosis legi possit: multaq; in eo contineri, quæ

ri, quæ *Astronomiæ Candidatis* (si ederentur) ingrata non essent futura. *Ista potius, beneuolo tuo & sincero animo, quo omnia candidè interpretaris, & propenso, erga nos, nostraq; studia. favori, tribuo; quàm, quod reuera agnoscam, tale aliquid, à nobis, ea in re præstitum esse. At demus, non sine fructu aliquo, ab *Astronomiæ* studiosis legi, id qualecumq; est, posse: & nonnulla in eo contineri, quæ ad *Artis* penitiozem inquisitionem vtiliter admonentur; proptereaq; edi non recusarem: quàm tamen, quæso, multiplices illæ *Figurarum octogonicarum* delineationes, in priori, vel *Directionum* intricatæ denotationes, in altera facie, assignata, arte impressoria exprimi facile poterint? ut nihil dicam de cæteris diuersimodis figuris & caracteribus, quibus tertia facies, *luminarium exortus & occasus, coorientesq; & cooccidentes fixas* exprimit: aut quarta, reliquorum *Planetarum cum Fixis per Horizontem transitum, eorundemq;, tum inter se, tum quò ad fixa sydera, ipsamq; Lunam, varias configurationes, ob oculos ponit.* Quæ, inquam, omnia illa, in *Typographicum* laborem facile cadunt? Sunt enim omnes figuræ de nouo sculpendæ, & characteres ac numerj, pro varia, quam habent forma & quantitate, variè ordinandi: ut non exiguum temporis interuallum difflueret, antequam is labor absolutj posset. Adde, quòd hic labens annus, cui *Diarium* illud adaptauimus, dimidia ferè sui parte iam absolutus est: ut si, nunc, tandem ederetur, omnem gratiam amisisse non immeritò videatur. Has tu, ut opinor, animaduertens difficultates, si non totum *Diarium* concessero, saltem *Epistolam* dedicatariam, qua illud opusculum vtriusq; *Astrologiæ* cultoribus inscripsi, imprimi postulas. In illa enim asseris totam *Diarij* rationem explicatam esse, & plurima aliter proponi, quàm hactenus receptæ tulerunt sententiæ. Fateor id quidem: & quæ in ipso *Diario* aliter à nobis elaborata sunt quàm communiter fieri solet, illa præsertim, in hac *Epistola* latius declarauimus: vsitata verò & vulgaria, aut obiter attigi, aut prorsus silentio præterij. Sed ipsa *Diarij* descriptio, ita cum hac *Epistola* coniuncta est: ut, si alterum demas, neutrum perfectè intelligi possit. Multa siquidem in *Epistola*, vel prætermissa, vel breuiter tacta, quæ in ipso *Diario* sponte sese offerunt: at, econuersò, multa, in hoc assignata, quæ sine *Epistolæ* declaratione à quouis facile non percipiuntur. Vides nunc, mi *Pratensis*, quanta me remorentur obstacula, quo minus votis iuis, in publicando *Diario*, facile assentirj possim.*

De

1612

De Stella verò, quæ superiorj anno prope Cassiopeiam fulgere
cepit, quod expetis: ut si totum Diarium publicarij non admiserim,
saltem ea, quæ, de hac, à me conscripta sunt, ipsiq; Diario præfixa, in
lucem prodire concedam: id enim votis omnium maximopere à me desi-
derari affirmas. Huic quidem petitionj facilius annuere possem, nè
eadem prorsus ratio me retraheret, qua Diarij editionem iam antea
excusabam. Ista etenim, quæ de hac stella, superiori Decembri exara-
uimus, non minus quam ipsum Diarium, sunt immatura, & festinan-
ti calamo, obiter annotata; ut indigna mihi videantur publicari ac in
Eruditorũ manus venire. Neq; enim, eam ob causam à me suscepta sunt,
ut publicè edi, & à quibusue legi vellem: sed, cum hæc stella, in No-
uembrij, superioris Annj, mihi solito more sidera lustranti, ex inopinato
apparuisset: reinaudita nouitate impulsus, cepi eam organis Astro-
nomicis demetrij (quemadmodum in cæterorum & visitatorum siderum
obseruatione, ab ineunte ætate diligentior fui) partim, ut ea, quæ in hoc
sidere per instrumenta deprehenderem, cæteris, à me factis Astrorum
obseruationibus, adiungerem; partim, ut nonnulla, quæ ex obserua-
tionibus concludi & demonstrari poterant, chartis mandata, Diario
nostro præfigerem. Vtiliter enim, illud, qualicumq; eius Stellæ descripti-
one, ornari posse iudicavi: cum ipsa etiam Stellæ apparitio, labentem
hunc annum proximè antecesserit. Minimè autem omnium decreui, ea
(ut prius testatus sum) in lucem aliquando prodire: aliàs, integrum,
per se, absq; Diario, hac de Stella conscripsissem libellum: maioremq; in
eo elaborando, sedulitatem adhibuissem: cum non dubitem, hoc inaudi-
tum Stellæ illius miraculum, multorum, per vniuersum orbem Docto-
rum virorum fatigare ingenia: & si quæ, hac de re, à quoq; conscripta
viderint, auidè arripi, & pro vniuscuiusq; captu variè diiudi-
cari. Veruntamen si id quicquid est de hac noua Stella pagellarum
mi Pratenfis, tibi eiusmodi esse videatur, ut sine magna reprehensionem
publicari, ac ab eruditis legi possit; tuo arbitrio, ut imprimatur
ac in lucem prodeat, concedo: ne nimium videar tuis petitionibus
resistere; & plus, hinc, amicitia nostræ detrahere, q̄ fortè in ipso scrip-
to desiderari possit. Ut autem, hac in re, nunc tandem tuæ assentiar
petitioni, faciunt, non solùm plurimæ & iustæ, quibus in literis tuis
me urges, adhortationes; sed, ut verum fatear, chartæ illæ, de hac
Stella, è Germania, ad nos allatæ, quas mihi, nunc, vnâ inspiciendas
(: :) misisti,

misisti, plurimum me eò impulerunt, ut nostras, de eadem, Obseruationes, & iudicium, publicare tibi nunc tandem concedam. Quæ enim hæcenus, hæc de re, à diuersis, in Germania conscripta accepimus; ea (saluo tamen vniuscuiusq; honore) non satis suis numeris constare arbitror. Nam, ut de cæteris taceam, quod hanc Stellam inter Cometarum species referant, ac 12. saltem, vel, ut quibusdam placet, 15. ad summum, abesse à nobis, terræ semidiametris existiment, plurimum hallucinantur. Nos etenim, Obseruatione diligenti facta, deprehendimus eam, tam vertici q̄ Horizonti proximam, vnam eandemq; præcisè, à Schedir Castiopeiæ (cum qua, Stella hæc ferè Meridianum transit) obtinere distantiam: ut in ipso scripto latius videre licet. Vnde, necessariò, nullam habebit aspectus diuersitatem. Ideoq; non in elementari orbe, infra Lunam (ut illi putant) sed longè supra, in ipso cælo, locum obtinere hanc Stellam, Mathematica certitudo postulat. Perfeci autem hanc Obseruationem, magno & exquisito instrumento, peculiari quadam ratione ita fabrefacto, ut Stellarum intercapedines, eius beneficio, longè certius & exactius indagari possint, q̄ vel per Radium Astronomicum, vel aliud quoduis, huic officio, hæcenus deputatum organum. Hæc enim omnia, ob varia impedimenta, præsertim anguli exquisitè recti, paratu difficilem, ut aliquamdiu durare possit fabrefactionem, nobis semper suspecta fuere. Neq; enim ignoro, per altitudinem Stellæ maximam & minimam, data prius Poli altitudine, beneficio Quadrantis, idem præstari posse: facilius tamen, error hoc modo committitur: tum propter altitudinis polaris exquisitissimam & in ipso Minuto (ut hîc opus est) difficilem, penèq; ob varia requisita, impossibilem cognitionem: tum, quia temporis momentum, quo Stella ipsa Meridianum transit, & in minima ac maxima existit altitudine, adèd exquisitè, ut opus est, vix certò dignoscitur. Adde, quod huic obseruationi, Quadrans miræ magnitudinis necessarius erit, qui sua capacitate non solum singula Minuta: sed etiam Scrupulorum aliquas partes continere possit: qualem ante triennium, prope Augustam Vindellicorum, in horto Pauli Hainzelij, viri Patricij, & eius Reipublicæ Consulis, Mathematicarum rerum amantissimi, extrui curauimus; cuius Semidiameter 14. cubitos exuperat.

Sed quò digredior? hæc, inquam, ratione, certò deprehendi, hanc Stellam, longè ultra Sphæram Lunæ à nobis abesse; omniq; eius locum carere,

1612

carere, visus diuersitate: cum tamen, si 15 saltem remoueretur terræ
semidiametris, ut illi sentiunt, in circulo Verticali, Horizonti vicina,
paralaxin 3 Grad. plus $\frac{1}{2}$ induxisset: sin verò 12. saltem (ut alij vo-
lunt) eandem, 4 partium cum $\frac{1}{2}$ effecisset. Hæ verò tantæ differentie
loci illius, à maxima altitudine in minimam, etiam sine instrumento,
solis oculis, diligenter consideranti animaduerti poterant. O crassa in-
genia. O cæcos cæli spectatores. Ex his insuper manifestum euadit,
quàm consideratè & verè, hanc Stellam inter Cometas numerarint: si
negetur ijs, in orbe elementari eam existere: cum, ipsa etiam forma, ab
omnibus vlla ætate hæctenus visis Cometis, longè differat; & veris ac
genuinis Stellis sit quàm simillima. Nam, quòd quidam possibile ex-
istimauit, caudam eius sursum proijci, & solùm illud rotundum caput
nobis obiectum esse; tandemq; futurum, ut caudam ad nos conspicien-
dam reclinet: is, non satis animaduertit ea, quæ à quibusdam veteri-
bus, & nostro quoq; æuo, diligentius à Clariss. Mathematicis Petro
Apiano, ac Gemma Frisio, deprehensa sunt: caudam omnium Cometa-
rum, semper directè in oppositam soli partem vergere: adeò quod nonnul-
li hinc dubitarint, an cauda illa, aliud quiddam sit, nec ne, q̄ refractio
quædam radiorum Solarium, corpus Cometæ densiusculum penetrantium.
At si aliquis contendat hanc Stellam esse ex peculiaribus illis Cometarum
speciebus, cauda destitutis, quas Veteres, Crintas appellarunt: vbi igitur
crines, instar flammei orbis vndiq; æqualiter circumfusi? Si verò
inter eas, quæ Rosæ dicuntur, vbi lata & ampla rotunditas, per se qui-
dem fulgens, & ignea, à margine verò raros ac subobscuros diffundens
radios? Hæc enim Stella, prorsus his omnibus caret; nullamq; caudam
vel in longum, vel in rotundum proijcit. Nisi quis, radios illos, qui ab
initio, cum maior esset, apparebant, barbam vocare velit: eadem sanè
ratione & Sirium, Arcturum, Procyonem, Lyram, reliquasq; insigni-
ores Fixas, Cometarum nomine appellabimus: cum hæ, non minus scin-
tillantes radios vndiquaq; spargant. Quapropter, hanc Stellam longè
differre à Cometis iudico; nec similem illi visam à temporibus Hyp-
parchi hæctenus existimo: ut vt nonnulli Cometarum exigui, & sine
caudis interea apparuerint: nisi quis per obseruationes tunc temporis ab
Artificibus factas, conuincet, eos, veris & genuinis Stellis simillimos
fuisse, & non in elementari orbe, infra Lunam; sed in ipso cælo, ut nos,
in hac Stella demonstrauius, constitisse. Nec id quidem, quod hæc
(: :) ipsa

ipsa Stella, tam colore, quam magnitudine alteretur, necessario eam inter Cometarum species numerandam esse cogit. Imò verò, si successivè immixta, tandem (quod Mense Septembri, vel ad summum, Octobri proximo, servata decrescentiæ proportione, futurum auguror) conspici desinat: minus, miraculi loco ducam, quam si perpetuam in cælo cum reliquis sideribus sedem sibi vendicet. Quæ enim post absolutam totius Vniuersitatis in Initio completionem, miraculosè in Natura aliquando existunt; ea, ut etiam ante Vniuersitatis finitam Periodum, esse aliquando desinant, mihi apprimè consentaneum videtur. Cùm itaq; nostra, de hoc nouo sidere, sententia, plurimum differat ab ijs, quæ in chartis illis è Germania ad vos allatis continentur, & nos, obseruationes nostras certo Demonstrationum robore fulciamus; nolui harum rerum auidos suo fraudare desiderio, tuisq; & aliorum amicorum petitionibus diutius resistere: sed ut prius concessi; ita & nunc concedo; ut illud quicquid est de hac noua Stella libelli publicetur, ac typis, tuo arbitrio, mandetur. Mitto tibi itaq; totum Diarij opusculum, ex quo partem illam, quæ de hac Stella tractat, excerpere poteris; ac Typographo vestro excudendam tradere. Nihil in ea mutauit, præterq; ea, quæ hætenus in ipsa Stella à prima apparitione, eoq; tempore quo ista scripsi, mutata deprehendi: hæc breuiter in margine annotaui; ut debito, & signato loco, à Typographo cæteris interseri possint. Imò verò, si ne nunc quidem cessas Epistolam in Diarium dedicatariam vnâ efflagitare, & hanc, aliquid vtilitatis, per se, etiamsi Diario priuatur, Lectori adferre posse existimas, non vsq; adeò renuo, ut ipsa, Tractatui De Stella subiungatur. Eclipsis etiam Lunaris pragmatian, & iudicium de eius effectibus, admitto ut prioribus adiungas; vnaq; extemporaneam illam in Vraniam Elegiam: ut tandem votis tuis in omnibus satisfiet. Sin verò, aliqua in his singulis reperiuntur, quæ non satis suis numeris absoluta sunt, & in reprehensionem ab eruditis, forte, venire possint: tu, non minus quam ego, culpam mereris, qui immaturos fœtus in lucem prodire cogis. Titulum verò libelli, tuo arbitrio ordinandum relinquo: id saltem expetens, ut nomen auctoris, vel supprimas, vel per Anagrammatismum inuertas; modò tibi sic consultum videtur. Eo enim nunc peruersitatis degenerauit iudicium hominum; ut pleriq; ingens dedecus existiment, si quis nobili genere oriundus, aliquid in liberalibus & sublimioribus, Scientijs audeat: præsertim verò in his, quæ præ reliquis

161a
quis Artibus non solum plebecula indocta; sed multis alias eruditis (excusante utrosque ignorantia) exosa & ridicula sunt. Quamuis (ut verum fatear) non multum morer horum insulsam iudicium. Quae enim per se recta & honesta sunt, non possunt, ob ignari vulgi peruersam opinionem esse non recta & inhonesta.

Optassem autem quaedam in his omnibus, quae edi postulas, nunc tandem emendare, addere, minuere, transponere, & in meliorem formam redigere: sed plurimis nunc obruor negotiis, quo minus id praestare possim. Ab una enim parte, domesticae curae, & alia quaedam studia, quae nunc praemanibus habeo; ab altera, nobilium & amicorum conuersatio, quibus non minimum temporis dispendij debetur, nos ita distrahunt, ut nihil in eo emendare aut restituere nunc vacet:

Et nos, ecce, alius labor haud inglorius urget:
Sat Caelo Musisq; datum, sat Vesta tulisti,
Sat natale solum, & dulces rapuistis Amici:
Terra videnda etiam, restat nunc deniq; Terra,
Per varias obeunda vias, varioq; recessus.
Nunc iuuat egregio quae pulchra geruntur in Orbe
Cernere, & humano quae passim inuenta labore,
Diuersosq; Hominum late cognoscere mores.
Hoc iubet ille vigor inuenili in pectore firmus,
Hoc iubet egregias Artes, & multa sciendi,
Multaq; lustrandis nobis innata cupido.
Nec mea me Patria, nec me remorantur Amici.
Omne solum, Forti, Patria; & bene viuit vbiq;:
Omnis terra suos passim largitur Amicos.
Tandem tempus erit gelidam remeare sub Arcton,
Trita exempla sequi, Cyathis, Canibusq; Caballisq;
Et fastu & luxu (quid enim, si talia desint
Deniq; Nobilitas poterit sensisse beatum)
Perdere cum reliquis reliquos inglorius Annos,
Me nisi, (ut opto) Deus, Fata ad meliora reseruet.

Sed tu, optime Pratenfis, id tibi persuasum habeas, me, quae me cunq; feret tellus, quocunq; sub axe, aspiciam tacito labentia sidera caelo, semper tui memorem amantemq; permansurum: neq; enim corporum lo-

(: :) 3

calis

calis ista separatio, Animorum (qui à locorum miseris angustiis liberrimi sunt) coniunctionem diueller. Etenim, quæ in Interiore illa & beatiore Natura radices egerunt ; ut felicitis illius sunt Aternitatis germina : ita quoq, Exterioris huius & Postremæ Reipub. euandis Legibus nequaquã sunt obnoxia. Et, quãuis corporeis hisce Elementis implicati, Sensibili oculorum radio, Locorum improbitate interpellati, alter alterum Contingere nequeat : non tamen, ita penitus in arctum cogetur angusta illa Interioris Luminis maiestas ; quin , quaquaersum, quò Pulchritudo & sacer Amor, illiciunt, libere pemeet ; perrenniq, Radiorum Emissione & Reflexione, correspondentem sibi & consimilem Naturam, Tingat. Quinimo, quantumuis distita nos habebunt terrarum spacia, eundem tamen Solem, Lunam, eademq, Sydera (quæ nostra est voluptas) iucunde simul Intuebinur :

Et quia disiunctis, Radios coniungere in unum
 Non licet, & nosmet posse videre simul :
 Iungemus radios radijs radiantis Olympi,
 Quando micant claro, Sydera clara, Polo.
 Tunc ego, quam specto, figens mea lumina Cælo,
 Est quoq, luminibus, Stella videnda, tuis.
 Sic oculos pariter Cælum coniunget in unum ;
 Nostra licet iungj corpora Terra vetet.

Spero autem me, ante discessum, Hafniæ vobis affuturum : tu verò interea instiga Artifices, ut globus noster æneus optimè inauretur ; & exquisitè, prout illis iniunxi, primi mobilis luminariumq, contrarium cursum, quantum quidem fieri potest, æmuletur. Instrumentorum etiam cæterorum, apud suos Artifices, eam, quam illis demandavi, diuisionem & perfectionem vrge ; ut omnia illa parata inueniam, vbi

Hafniam ad vos venero. Interim tu, clariss. Domine Doctor, sanus vale : imò verò, Medicus cum sis, tute, fac ut sanus

valeas. Saluta Amicos. Data Knus-

dorp die 5. Maj, Anno

1573.

DE

1612

s liberr-
e beati-
germina:
Legibus
is implicati,
alter alie-
cogetur an-
ersum, quod
ennig Ra-
consimilem
abebunt ter-
ra (que m-

ffuturum: tu
me inauvetur;
umq contrari-
frumentorum
mandavi, di-
imueniam, ubi
doctos, sanus
sanus

DE

D
L
E

ius
pit
mibi,
(non
ta hab
loco
conspic
rator
benda,
manstr
vera il
bium.
dio, in t
illi cert
one, le
ne, ten

9

DE NOVA ET NVL-
LIVS ÆVI MEMORIA, A MVN-
DI EXORDIO PRIVS CONSPECTA STELLA,
quæ in fine Annj superioris omnium pri-
mò apparuit.

ANNO PRÆCEDENTE, MENSE
Novembrj, die eiusdem vndecimo, vesperi
post Solis occasum, cum meo more sidera cælo
sereno contemplerer, nouam quandam &
inuisitatam, præq̄ aliis admodum conspicuam, iuxta ca-
pitis verticem, animaduerti fulgere Stellam: cumq̄
mibi, qui inde ferè à pueritia, omnia cæli sidera perfectè
(non enim magna huic scientiæ inest difficultas) cogni-
ta haberem, satis euidenter constaret, nullam in eo cæli
loco vnquam antea extitisse, vel minimam, nedum tam
conspiciuæ claritatis stellam: in tantam rei istius admi-
rationem sum adductus, vt de fide, proprijs oculis adhi-
benda, dubitare non puduerit. Cum verò & ab alijs loco
monstrato conspici posse animaduertissem, stellam re-
uerà illic apparere, nullum mihi amplius mouebatur du-
bium. Miraculum sanè inter omnia, quæ à mundi exor-
dio, in tota rerum natura extiterunt, aut maximum, aut
illi certè equiparandum, quod in Solaris cursus retenti-
one, Iosue precibus impetrata: vel eiusdem obscuratio-
ne, tempore Victimæ cælestis facta, contigisse sacra te-
stantur

stantur oracula. Omnibus enim Philosophis constat, & res ipsa non obscure declarat, in ætherea cœlestis mundi regione, nullam fieri alterationem generationis vel corruptionis: sed cœlum & quæ in eo continentur ætherea corpora, non augeri, non imminui, non variari aut numero, aut magnitudine, aut lumine, aut quavis alia ratione: sed semper idem, sibiq; in omnibus simile, nullis terentibus annis permanere. Testantur insuper omnium artificum, millenis aliquot ab hinc elapsis annis, factæ observationes, stellas omnes, eundem numerum, situm, ordinem, motum, & quantitatem, semper retinuisse, qualem nostra etiam ætate, ab ijs quos cœlestium rerum capit delectatio, observatione diligentij facta, seruari conspiciuntur. Nec vnquam ab vlllo artifice antea obseruatum legimus, nouam aliquam in cœlesti mundo extitisse stellam, nisi à solo Hipparcho, si Plinio adhibenda est fides. Hipparchum enim aliam à reliquis omnibus prius conspectis, sua ætate genitam animaduertisse stellam, autor est Plinius, Naturalis historiae libro secundo: Cuius verba, cum vt in cœteris, ita & hoc in loco sint illustria & magnifica, non abs re duxi hic annotanda. Idem (inquit) Hipparchus, nunquam satis laudatus, vt quo nemo magis approbauerit cognitionem cum homine siderum, Animasq; nostras partem esse cœli, nouam Stellam & aliam æuo suo genitam depræhendit, eiusq; motu, qua die fulsit, ad dubitationem est adductus, anne hoc sæpius fieret, mouerenturq; & eæ, quas putamus affixas. Idemq; ausus rem etiam Deo improbam,

an

1612
annumerare posteris stellas, ac sidera ad normam ex-
pangere, organis excogitatis per quæ singularum loca
& magnitudines signaret, vt facilè ex eo discerni posset,
non modo an obirent, nascerenturue, Item an cresce-
rent, minuerenturue. Cœlo in hæreditate cunctis res-
licto, si quispiam qui rationem eam caperet, inuentus
esset. Hæc plinius. *Licet verò illa Plinij verba non ob-
scure testentur, Hipparchum veram stellam in ætherea
regione, suo æuo genitã deprehendisse, & hac occasione
reliquarum omnium loca, instrumentis debitis (quod nul-
lus ante ipsum præstitit) signasse, vt posteri scirent an
sæpius hoc fieri posset: tamè non dubitauit interpretes Plinij
Milichius, illa in Cometa alicuius apparitionẽ detor-
quere, rei potius incredibilitate, & omnium Philosophorum
refragante iudicio, quàm autoris sententia eò perductus.
Quàm enim perperam, de Cometa, hunc locum Plinij in-
terpretatus sit, nemo refragabitur, qui penitus citata
Plinij verba intropexerit. Et quàm quæso absurdum est
affirmare Hipparchum, virum in omni scientiarum ge-
nere excellentem, præq̃ aliis in Mathematicis summum
artificem, non sciuisse melius inter veras æthereæ regio-
nis stellas, & aëris igneum Meteoron, quod Cometam
vocant, discernere, quàm vt per hanc occasionem omni-
um affixorum siderum catalogum & situm, diuino po-
tius quàm humano labore, posteris relinqueret. Vt tace-
am, quàm ridiculum sit, quod idem Plinij commentator,
ex verbis prædictis asserat, Hipparchum per istius Co-
metæ motum (Cometam enim fuisse hanc stellam opina-
tur)*

tur) stellarum fixarum situs, & motum, deprehendisse, cum omnium Cometarum cursus sit enormis, instabilis, celer, & vagabundus: stellarum verò in octauo orbe affixarum motus regularis, certus, vniformis, adeòq; lentus, vt vnus hominis ætate vix progredi animaduertantur. Hæc non vlllo carpendi studio commemoro. Non enim est candidi & ingenui ingenij, aliorum labores deprauando calumniarij: sed monere saltem volui, ne alij, huius interpretis, viri docti autoritate freti, ad Cometæ alicuius, & non veræ stellæ apparitionem, Plinium detorquerent. Mihi sanè dubium non est, Plinium per hæc verba, significasse, Hipparchum veram stellam & genuinam in cælo, suis temporibus primùm natam, deprehendisse: Aliàs enim nec ipse quicquam noui, aut admiratione dignum, de tanto viro retulisset, cum Cometæ crebrius conspiciantur, & à quouis etiam Mathematicum imperito animaduertantur. Quæ autem & qualis hæc fuerit, & an rursus euanuerit nec ne, quoniam ex Plinij verbis colligi non potest, in dubio relinquimus. Nec simile quidpiam, vel ante Hipparchi tempora, vel etiam post, annis iam elapsis mille septingentis, ab vlllo artifice (vt dixi) sæpius obseruatum esse legimus, priusquam hac nostra ætate, illa, de qua nunc sermonem instituimus, conspici cœpit. Quòd verò illa, neq; sit in Elementari & aërea mundi regione apparens igneum aliquod meteoron: sed inter cælestes orbis locum obtineat, postea demonstrabimus. Apparet itaq; quàm sit hæc
res

1612.

res inusitata, quàm admiranda, quàm deniq; omnibus
Philosophis incredibilis, nouam & aliam à prioribus
nunc demum in cælo prodijse stellam. Nec Theologis,
qui aliàs multa in mundano orbe miraculosè contingen-
tia, per diuina mysteria excusare possunt, sufficientes
reddere causas eius rei, possibile existimo. Illis enim per
Mosis de mundi fabrica historiam, compertum est,
Deum autorem Vniuersi, ex quo cælos & Elementa,
cum omnibus suis ornatibus absoluisset, quieuisse ab omni
opere, nec vllam postea rerum nouam condidisse speciem.
Scio tamen aliquos ex occultiori quadã, & nostro sæculo
primùm in lucem producta Philosophia asseruros, possi-
bile esse hanc stellam in veteri Iliado (libet enim eorum
vocalibus vti) hæctenus latitasse, & nunc demum ma-
turatione sui absoluta, mortalibus conspiciendam pro-
dijse. Etsi verò nunc non disputem de huius nouæ (vt
putatur) Philosophiæ certis vel ambiguis fundamen-
tis: & non ignorem, ex illa, multarum in Natura abstru-
sarum rerum, & à vulgaribus Philosophis vel incogni-
tarũ, vel minus rectè intellectarum, causas & progres-
sus explicari, posse: tamen mihi verosimile esse, vt
hoc miraculum ea ratione sufficienter saluetur, vix per-
suadebitur. Nam si huiusmodi in cælo (quod illi quar-
tum & igneum Elementum, non dubitant, suis ducti ra-
tionibus, appellare) fierent generationes, cur non sæpius
tot elapsis seculis, in tanta cælij vastitate, animaduersum
est noua prodire sidera? Et cur illa quæ hæctenus apparu-
erunt

A3

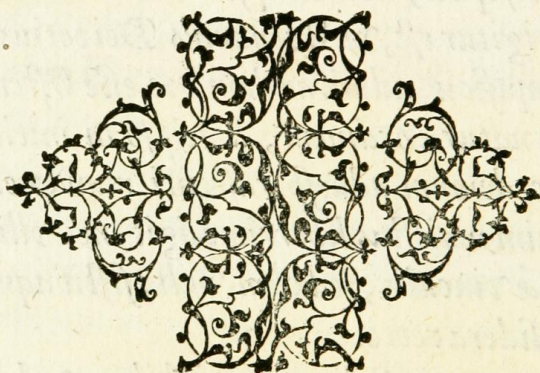
erunt nullam inde à mundi exordio , magnitudinis,
luminis, coloris, vel ordinis perpeſſa ſunt alterationem?
Id enim in tanto temporis interuallo, & tanto ſtellarum
copia, fieri oportebat, ſi cælo eiſmodi competeret gene-
rationis & corruptionis neceſſitas. Taceant igitur om-
nes Philoſophi, ſeu veteres, ſeu noui: taceant ipſi quoq;
Diuinorum Myſteriorum interpretes Theologi: taceant
cæleſtium corporum contemplatores Mathematici, nec
de modo generationis huius ſtellæ & tanti miraculi ex-
cuſatione, ſe aliquid certi conſtituere poſſe exiſtiment.
Nec eſt quòd aliquis ſibi perſuadeat, hanc ſtellam ſimi-
lem eſſe illi, quæ Magis Orientalibus, cùm Saluator
mundj naſceretur, apparuit. Illa enim non in cælo inter
reliquas ſtellas: ſed in ima aëris regione, non procul à
ſuperficie terræ locum obtinebat. Aliàs enim nec motu
ſuo, iter, Saluatorem quærentibus, nec quiete, domum in
quo inueniretur, oſendiſſet. Sed cum toto cælo circum-
uoluta, nullū habuiſſet tam exigui ſpacijs in orbe terreno
reſpectum: cùm tota terra, cælo collata, non habeat ſen-
ſibus incurrentem magnitudinem. Adde quòd illa ſtella
ſolis Magis ab oriente proſectis, vt Dominū adorarent,
illiq; tanquam Regi, Deo, & Homini, munera, Aurum,
Thur, Myrrham offerrent, apparuit: ſiue quod Deus
peculiaritè eorum mentes & oculos illuſtrauerit, vt illi
à longinqua & ignota regione venientes, eum agnoſce-
rent, per quem omnia facta ſunt, humanam induiſſe na-
turam, quem proprij Iudæj, inter quos naſcebatur igno-
rabant:

1612.
rabant: siue quod hi sapientes homines, per occultioris & incognitarum rerum indagatricis Magiæ cognitionem, ea viderint & intellexerint, quæ reliquis hominibus, huius scientiæ ignaris, occulta erant: vnde etiam non immeritò Magorum appellationem in sacris literis sortijerant. Sed qualis ea fuerit stella, quæ illis apparuit, non est huius loci scrupulosius indagare, cum ipsis etiam Theologis, ob Magiæ ignorantiam, nihil in hac re certj constet. Sufficit enim demonstrasse hanc nouam & inuisitatam stellam, quæ nuper apparuit, nullam habere cognationem cum illa, quæ Magis conspiciebatur: nec posse eius generationis modum saluari, vel à Theologis, vel à Philosophis, nec ab ipsis etiam Mathematicis. Reliquum igitur est, vt statuamus Dei totius Machinæ mundanæ opificis, admirandum hoc esse Ostentum, præter omnem naturæ ordinem, à seipso in initio constitutum: nunc demum aduersperascenti mundo exhibitum. Diuina enim maiestas liberrimè agit, nec vllis obstricta est Naturæ vinculis, sed cum vult, sistit aquam fluuiis & vertit sidera retrò.

Hæc potuit Solis currus inhibere volantes,
Cum Populi Israël dux Iosue sterneret hostes.
Hæc potuit Solis sine Luna, extinguere lumen,
Cum suus est factus pro nobis victima Gnatus.

Quapropter etsi de hoc nouo & nunc primum nato sidere, aliqua in medium adferre constituerim: tamen de eius

eius generatione, & quibus rationibus extiterit, me
nihil affirmare posse, ingenuè fateor: sed solùm ea, quæ
ad Mathematicam considerationem spectant, excutiam.
Dicam enim de eius, quo ad fixas & Zodiacj longitu-
dinem, latitudinemq; positu: de ipsius à Terra, centro
Vniuersi, remotione: nec non de eiusdem magnitudine,
lumine, & colore: quibus etiam de huius stellæ
effectibus, ab Astrologia petitas con-
iecturas subiun-
gam.

DE

1612

rit, me
ea, quæ
ecntiam.
longitu-
ra, centro
nitudine,
Stelle

DE HVIVS NOVÆ STEL-
LÆ IN COELO, QVO AD FIXAS
positu, & ipsius quo ad Zodiacum, longi-
tudine & latitudine.

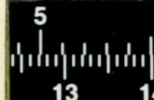

Onspiciebatur hæc recens nata stella in Bore-
alij cælj plaga, versus polum Arcticum, iuxta
constellationem, quam veteres Magi Cassio-
peam appellarunt, vicina parvæ istj stellæ,
quæ est in Cathedræ medio loco, modicum ab ea versus
Cepheum remota. Constituebat etiam cum suprema Ca-
thedræ, & ea quæ in pectore Schedir appellatur, eaq;
quæ iuxta incurvationem ad ilia tendit, figuram qua-
drilateram. Sed vt tota res melius cognoscatur, præci-
puas stellas sideris Cassiopeæ, vnâ cum huius novæ ad
illas positu, oculis subijciam.

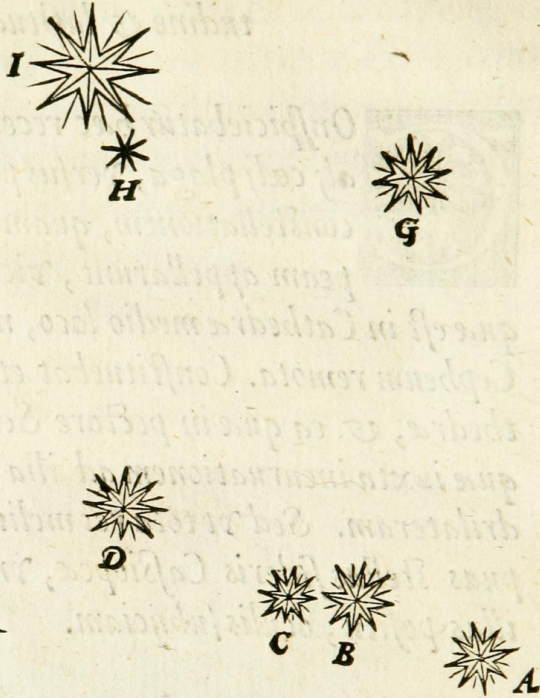
B

A caput

DE

A caput Cassiopeæ
B pectus Schedir.
C Cingulum
D flexura ad Ilia
E Genu
F Pes
G suprema Cathedra
H media Chatedra
I Nona stella.

Distantiam verò huius stellæ à fixis aliquibus
 in hac Cassiopeiæ constellatione, exquisito instrumento,
 & omnium minorum capaci, aliquoties obseruavi. In-
 ueni autem eam distare ab ea, quæ est in pectore, Schedir
 appellata *B*, 7. partibus & 55. minutis: à superiori
 verò

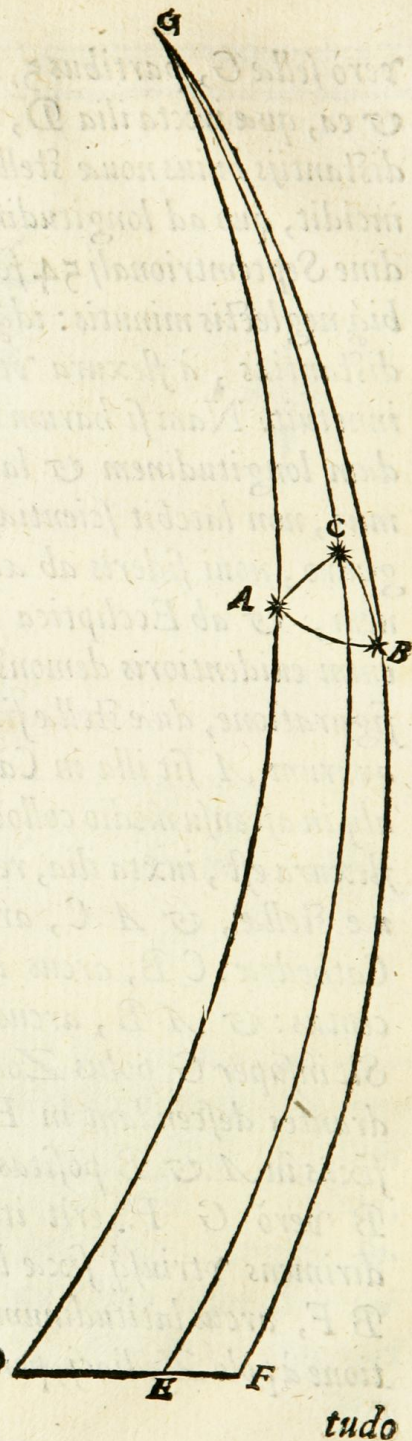
1612

verò sella G, partibus 5, minutis 21: à flexura deniq̄,
 & ea, quæ iuxta ilia D, 5 partibus minuto 1. Ex his
 distantijs huius nouæ stellæ à dictis fixis, ipsius locus
 incidit, quo ad longitudinem in 7 G: 8, cum latitudi-
 dine Septentrionalij 54 ferè partium, paucissimis vtro-
 biq̄ neglectis minutis: idq̄ potissimum per duas vltimas
 distantias, à flexura videlicet, & suprema Cathedræ
 innotuit. Nam si harum duarum fixarum loca, secun-
 dum longitudinem & latitudinem nota, præsuppona-
 mus, non latebit scientiæ triangulorum sphericorum
 gnaro, noui sideris ab æquinoctio verno in longitudi-
 nem, & ab Eccliptica in latitudinem remotio. Sint
 enim euidentioris demonstrationis gratia, in sequenti
 figuratione, duæ stellæ fixæ sideris Cassiopeiæ A & B:
 quarum A sit illa in Cathedræ parte superiore, quam
 alij in ascensu medio collocant: B verò illam, quæ in
 flexura est, iuxta ilia, representet: C autem locus no-
 uæ stellæ, & A C, arcus distantie eius à suprema
 Cathedræ: C B, arcus inter hanc & flexuram inter-
 ceptus: & A B, arcus intercapedinis vtriusq̄ fixæ.
 Sit insuper G polus Zodiacj Boreus, à quo duo qua-
 drantes descendant in Ecclipticam, per prænominatas
 fixas in A & B positas. Per A quidem G, D: per
 B verò G F. erit itaq̄ D F arcus Ecclipticæ
 dirimens vtriusq̄ fixæ longitudinem, & A D, atq̄
 B F, arcus latitudinum earundem fixarum. Pari ra-
 tione à polo Zodiacj, per locum nouæ stellæ in C positæ,
 B 2 duca-

quibus
 mento,
 ui. In-
 chedir
 beiori
 verò

ducatur quadrans in Eclipti-
 cam, quæ hic G. E. erit. Ita-
 que E. locus longitudinis
 nouæ stellæ, & D. E. arcus
 differentiæ longitudinis hu-
 ius à priori fixa in A posi-
 ta. C E verò arcus latitu-
 dinis, seu remotionis ipsius
 ab Ecliptica. Præsupponan-
 tur autem loca longitudinis
 & latitudinis Fixarum,
 qualia Copernici abacus,
 adiecta æquinoc̄tij precessio-
 ne, indicat, vt sit longitudo
 prioris stellæ A in 29. G. 0.
 M. ab æquinoc̄tio verno, id-
 que in puncto D, cum lati-
 tudine boreali 51. G. 40. M.
 quam representat (vt dixi)
 arcus A D. Longitudo au-
 tem posterioris in B positæ,
 sit in 7. G. 50. M. 8. Idq̄
 in puncto F, cum latitudine
 boreali 49. G. 0. M. quam
 designat arcus B. F. Hinc
 lubet indagare arcum D E.
 quantum videlicet E longi-

1612.

tudo nouæ stelle excedat longitudinem fixæ in *A*. posita, quæ est in *D*. Vt *E* locus longitudinis nouæ stelle, in *Ecciptica* cognoscatur. Libet etiam hinc arcus *CE*, quantitatem indagare, vt innotescat etiam huius nouæ stelle ab *Ecciptica* remotio, quam latitudinem vocant. Verùm vt in horum noticiam per triangulorum Sphæricorum scientiam, debito processu peruenire liceat, considero omnium primò Triangulum *AGB*, cuius bina latera in *G* polo iuncta, nota sunt, per complementa latitudinum fixarum *GA*, scilicet 38. *G*. 20. *M*. *GB* verò 41. *G*. 0. *M*. Est etiam angulus, quem dicta latera comprehendunt notus. Illū enim metitur arcus *DF*, differentia videlicet longitudinis vtriusq; fixæ, quæ est 8 *Gra*. 50. *M*. Vnde per vigesimam octauam propositionem libri quarti, Iohannis Regiomontani, de triangulis sphericis, arcus *AB* innotescit, quem inuenimus 6. partium cum $\frac{1}{2}$, qualem etiam per instrumentum, capiendo vtriusq; fixæ distantiam, obseruauimus. Habet itaq; nunc dictum Triangulum *AGB* omnia latera nota: vnde per vltimam propositionem libri quarti Regiomontani de Triangulis, vel tertiam libri quinti eiusdem, Copernici verò de iisdem decimam tertiam, Angulus *BAG* manifestabitur. Inueni autem hunc angulum, absoluta operatione numerorum, iuxta dictas propositiones, partium *iii*. Minutorum 46. Nunc etiam pari ratione angulum Trianguli *CAB*, qui est ad *A*, dimetior: nam & omnia huius

B 3

latera

tudo

latera nota sunt ex antecedentibus, $C A$ part: 5 Mi-
noturum 21: $C B$, 5 Part. 1 Min. $A B$ 6. Par.
15 Min. Euadit igitur Angulus $C A B$, per dictas
propositiones, partium 49. Minu. 52. Hunc angulum
ab angulo $B A G$ prius inuento, aufero, tanquam
partem de suo toto, & relinquitur quantitas anguli
 $C A G$, partium 61, Minu. 44. Nunc progredior ad
Triangulum $C A G$, cuius Angulus, qui ad A , iam
innotuit: duo verò latera dictum angulum comprehen-
dentia $G A$ & $A C$, ex superioribus nota sunt. Qua-
propter beneficio 28 propositionis libri quarti Regio-
montani de Triangulis, reliquum latus $G C$ inno-
tescet, partium videlicet 38 Minut: 4. Erat autem arcus
 $G C$, complementum latitudinis nouæ stellæ. Vnde
sublato eo, à Quadrante, vera stellæ latitudo, partium
53 Minut: 56 euadit: quantitas videlicet arcus $C E$.
Pro longitudine verò huius stellæ indaganda, anguli
 $D G E$, quantitatem per omnia latera Trianguli
 $G A C$. iam cognita, dimetior, iuxta operationem
propositionis 34 libri Quarti, vel tertiæ libri Quinti
Regiomontani de Triangulis. Inuenio autem dictum
angulum part: 8, & minuti vnus. Hunc verò angulum
metitur arcus $D E$, differentiam longitudinis nouæ
stellæ à longitudine prioris fixarum representans. Qua-
propter adiecto hoc arcu, partium, vt dixi, 8 & 1 Mi-
nuti ad longitudinem prioris fixæ, quam assumpsimus
esse in 29 G , 0 Min. V , euadit locus longitudinis
nouæ

1612
t: 5 Mi.
6. Par.
per dictas
unc angulum
o, tanquam
itas anguli
ogredior ad
ad A, iam
comprehen-
ota sunt. Qua-
quarti Regio-
G C innotu-
antem arcus
Stelle. Unde
itudo, parium
t arcus CE.
anda, anguli
ra Trianguli
t operationem
libri Quinti
ntem dictum
vero angulum
udinis noue
ntans. Qua-
8 & 1 Mi.
sumpsimus
ngitudinis
noue

nouæ stelle in 7. G 8 & Min: 1. Latitudinem habens
ab Ecliptica suprâ inuentam 53 Part: 56. Minu. quod
erat Demonstrandum. Hac itaq; ratione, locum longi-
tudinis & latitudinis huius noui sideris, beneficio doc-
trinæ Triangulorum infallibilij methodo inquisiimus.
Processum verò operationis, in inquirendis angulis &
lateribus Triangulorum quibusue iam commemoratis,
iuxta citatas huius doctrinæ propositiones, non est huius
loci plenius explicare, tum quòd prolixius, & nimis per-
plexum fieret hinc totum negotium. Bona enim pars pro-
positionum libri quarti Regiomont. In hoc opere absu-
mitur, eò quòd omnes, more Geometrico catenatim cohæ-
reant: tum etiam quia diuiniior & excellentior sit Tri-
angulorum sphericorum cognitio, quàm fas sit eius my-
steria omnibus propalare. Licet vero non ignorem stella-
rũ octauis orbis loca, non esse satis exquisitè cognita, un-
de fieri potest quod loca fixarũ, quibus in hac demonstra-
tione tanquam fundamento vsi sumus, non præcisè eum,
quem assumpsimus habeant longitudinis & latitudinis
locum, quapropter locus huius nouæ stelle, etiam paulo
aliter fortè constituendus esset, tamen quia ipsemet in
harum fixarum locis, nihil certi obseruatum habeam,
nolui à Ptolomæj & Copernici annotatione recedere.
Quin potius, cum illis, quam Alphonsina farragine senti-
re, eò quod obseruatione crebra didicerim, Copernici mo-
tus propius cælo accedere, quàm aut Alphonsinas aut
vllas alias cælestium motuũ tabulas. Confido autem locũ
huius

huius stellæ a nobis assignatum, & beneficio cæterarum fixarum inuentū, non multum a vero aberrare, & dabo operam, si Deus vitam prorogauerit, vt loca fixarum ex propria obseruatione aliquando emendata, in communem Astronomorum vtilitatem publicentur.

Ex hac inuenta huius Nouæ stellæ longitudine & latitudine, ipsius etiam declinationem, siue quod idem est, ab Æquatore remotionem minimam, beneficio sphericalium Triangulorum, inueni Part: 61 Min: 58. Quemadmodum per instrumentum etiam oculari obseruatione facta, illam eiusdem exquisitè quantitatis inueni. Pari quoque ratione ex nota declinatione & longitudine data, eius ascensionem rectam inquisiui G. 0. M. 22. Vnde hæc stella cum 20. Min. primi Gradus V. cælum culminat, cum verticij proxima est: & cum totidem \approx , denuo Meridianum transit Horizonti vicina. Est itaque locus eius circulo, quem Colurum Æquinoctiorum vocant, fermè coincidens: idque iuxta limites viæ lacteæ, Cassiopeiæ, & Cepheo interiectas. Verticalis autem est illis in terra locis, quæ eleuationē poli Arctici 62. G. minus 2. M. habent. Tanta enim est stellæ (vt dixi) declinatio. Atque hæc de nouæ illius stellæ positu, tam quò ad fixas, quam quò ad Ecclipticæ longitudinem, ipsamque Æquatorem, sufficienter, & dicta & demonstrata esse arbitror. Hunc autem positum seruauit toto tempore, ex quo illam primò conspeximus, nec vllò minuto (sepenumero facta diligenti obseruatione)

one)

1612.
one) hinc progressa est, elapsis iam mensibus Sex. Quae propter in posterum etiam eodem in loco permansuram, nec ullo alio motu proprio, quam stellarum fixarum, communi octavae sphaerae, progressuram auguror.

DE SITV EIVS, QVO AD MVNDI DIAMETRV M, ET DI- stantia à terra centro Vniuersi.

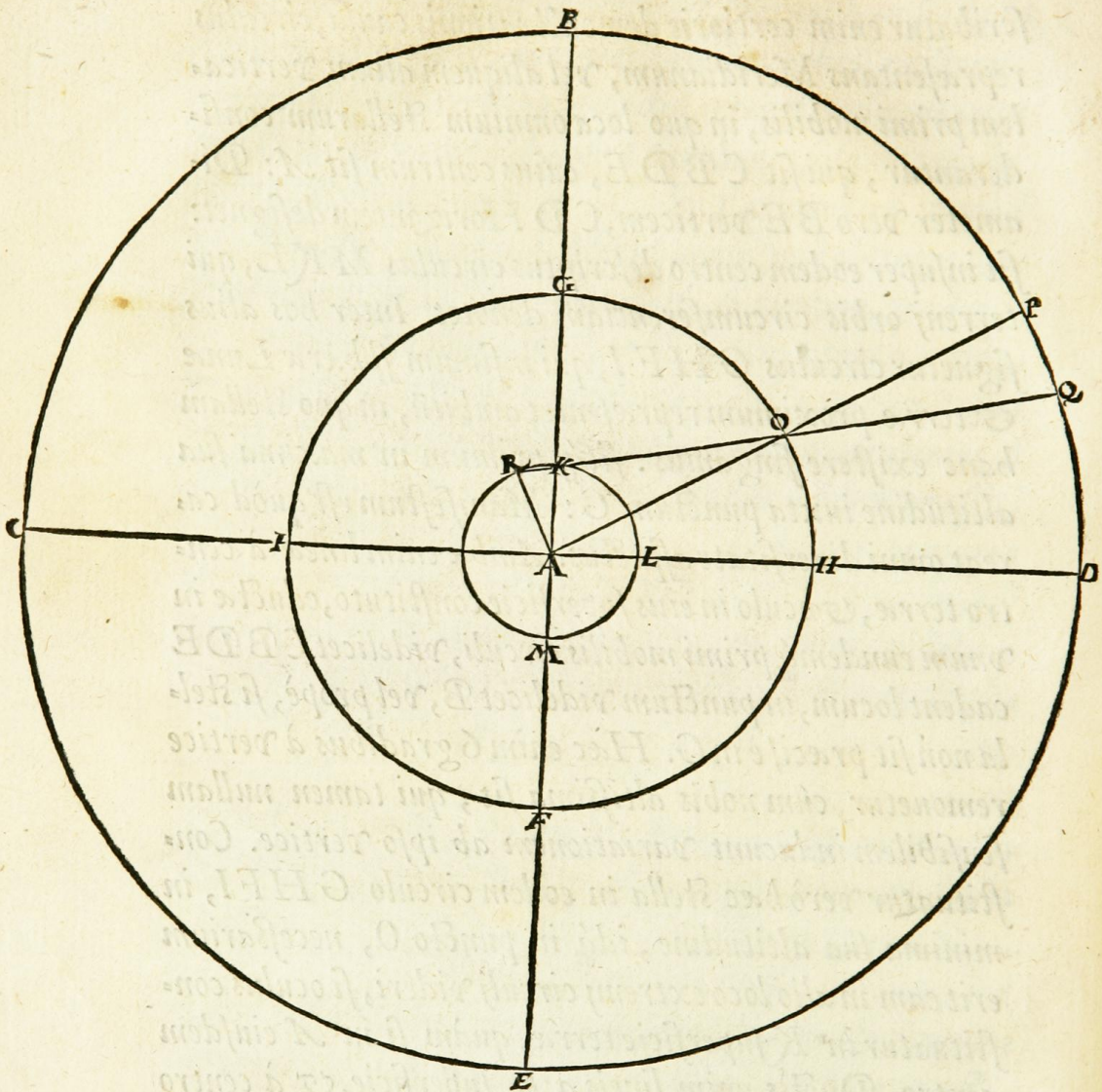
Arduum est, subtiliq; indiget ingenio, stellarum à nobis indagare remotionem, propter incredibilem earum à terra distantiam: nec vlla ratione commodius & certius id prestari potest, quam per paralaxeos, si quam habent, mensuram. Si enim stella aliqua horisonti vicina, alio in loco cernatur, quam vbi altissima vertici appropinquat, necessarium est eam reperiri in aliquo orbe, respectu cuius terra sensibilem habeat magnitudinem. Quam verò longè remoueat dictus orbis, paralaxeos quantitas semidiametro terrae collata, manifestabit. Sin verò stella tam iuxta horisontem, quam verticem, in eodem primi mobilis puncto cernatur, non dubium est, eam, vel in octava Sphaera, vel non longè infra, in orbe, cuius respectu tota terra puncti vicem gerat, locum obtinere. Ut
C igitur

igitur nobis ea ratione innotesceret, Vtrum hæc stella in
Elementari regione, aut inter cælestes orbes existeret,
qualemq; ab ipsa terra haberet distantiam, indagauimus
an vllam, & quantã, haberet paralaxin, idq; hoc modo.
Intervallum inter hanc & Schedir Cassiopeice (eò quod
hæc stella ferè cum noua, Meridianum vnã obtineat) ob-
seruavi cum verticij proxima esset, 6 tantum gradibus
ab ipso zenit remota (ideoq; nullam, etiam terræ propin-
qua in eo loco induceret paralaxin, sed locus eius visus
& verus in vnum punctum propter ferè coincidentes à
terræ centro & superficie lineas, vnitur) Idem præstiti
cum longissimè à zenit remota, Horizonti proxima
esset: & vtrobiq; eandem præcisè à dicta fixa inuenj
distantiam nullo minuto variatam, partium videlicet
7 & 55 Minutorum. Idemq; per alias stellas multipli-
cj facta obseruatione expertus sum: vnde hanc nouam
stellam nullam habere aspectus diuersitatem, etiam
Horizontj vicinam, concludo. Aliàs enim in minima sua
altitudine longius remota fuisset à prænominata stella
in pectore Cassiopeæ, quàm in altitudine maxima. Qua-
propter non in Elementarj regione infra Lunam, sed
longè supra, in orbe, cuius respectu, terra, sensibilem non
obtineat magnitudinem, collocari hanc stellam necessa-
rium erit. Si enim in suprema aëris regione infra con-
cauam spheræ Lunarum regionem esset, sensibilem in-
duxisset in circulo altitudinis variationem, horizontj
proxima, ab eo loco quem obtinebat verticij vicina. De-
scriba-

1612.
 scribatur enim certioris demonstrationis causa, circulus
 representans Meridianum, vel aliquem alium vertica-
 lem primi mobilis, in quo loca omnium stellarum consi-
 derantur, qui sit $C B D E$, cuius centrum sit A : Di-
 ameter verò $B E$ verticem, $C D$ Horizontum designet:
 sit insuper eodem centro descriptus circulus $M K L$, qui
 terrenj orbis circumferentiam denotet. Inter hos alius
 signetur circulus $G H F I$, qui infimum sphaerae Lunae
 & terrae proximum representet ambitum, in quo stellam
 hanc existere fingamus: sitq; primum in maxima sua
 altitudine iuxta punctum G : Manifestum est quod ca-
 reat omni diuersitate aspectus. Ambae enim lineae à cen-
 tro terrae, & oculo in eius superficie constituto, eductae in
 vnum eundemq; primi mobilis circuli, videlicet $C B D E$
 cadent locum, in punctum videlicet B , vel propè, si stel-
 la non sit præcisè in G . Hæc enim 6 gradibus à vertice
 remouetur, cum nobis altissima sit, qui tamen nullam
 sensibilem inducunt variationem ab ipso vertice. Con-
 stituatur verò hæc stella in eodem circulo $G H F I$, in
 minima sua altitudine, idq; in puncto O , necessarium
 erit eam in alio loco extremj circuli videri, si oculus con-
 stituatur in K superficie terrae, quàm si in A eiusdem
 centro. Ductis enim lineis à K superficie, & à centro
 terrae A , per O locum stellae, in extremum orbem $B D$
 $E C$ cadet linea ab A per O in P : à K verò per idem
 O in Q . Est igitur $P Q$, arcus primi mobilis, stellae
 aspectus diuersitatem ostendens.

C 2

Lubet

Lubet itaq̄ inuestigare quantitatem arcus PQ
 vt innotescat quantam haberet hac stella diuersitatem
 aspectus Horizonti proxima, si in circulo $IGHF$
 proximè infra orbem Lunæ constitueretur in puncto O .
 Idq̄

fit
 fit
 ni
 5
 qu
 rec
 cum
 bit
 tri
 K
 lat
 A
 lum
 Est
 super
 tuim
 re
 risne
 ex
 lus
 tionem
 angula
 totum
 per la
 delice

Idq̄, vt commodius fiat, producat̄ur linea $Q O K$ donec
 alia à centro A product̄a, illj perpendiculariter incidat,
 sitq̄, hæc in puncto R . Cum verò angulus $B K Q$ notus
 sit per obseruationem: est enim complementum altitudi-
 nis minimæ, ipsius stellæ, videlicet, partium 62, Minut.
 5, non ignorabitur ei contrapositus $R. K. A.$ ipsi æ-
 qualis. Est insuper angulus $K R A$, ex hypothesi
 rectus: & latus $K A$, notum est per mensuram quam-
 cumq̄. Est enim semidiameter ipsius terræ: non ignora-
 bitur $A. R$, per 29 propositionem Regiomontanj de
 triangulis planis. Si itaq̄, ponatur semidiameter terræ
 $K A$, partium 100000, tanquàm sinus totus, cum sit
 latus recto angulo, qui ad R , oppositum, euadit latus
 $A R$, partium 88363. Nunc demum concipio triangu-
 lum $R O A$, cuius duo latera $R. A$, & $A O$, nota sunt.
 Est enim $A. O$. distantia à centro terræ ad infimam
 superficiem orbis Lunæ, quam vnâ cum Copernico sta-
 tuimus partium 5200000, qualium semidiameter ter-
 ræ $A. K$, erat 100000 (lubet enim maioribus nume-
 ris negocium hoc absoluere, vt calculus eo sit commodior
 & exactius innotescat) cumq̄, in dicto triangulo angu-
 lus $O. R. A.$ ex hypothesi rectus sit, per 27 proposi-
 tionem Regiomontanj de triangulis planis, non latebit
 angulus $R. O. A.$ Multiplicato enim latere $A. R.$ in
 totum sinum, producantur 8836300000, qui numerus
 per latus $A. O$ diuisus, relinquit 1699 partes, sinum vi-
 delicet angulj $R. O. A.$, cuius arcus est, 0 partium, 58½

C 3

Minu.

P Q
 tatem
 H F
 to O.
 Idq̄

Minutorum, qui numerus, anguli quæsitj determinat
quantitatem. Huic verò angulo ROA , æqualis est
angulus POQ . Est enim illj contrapositus, vt patet
ex elementis Geometriæ, idcirco arcus PQ , qui hunc an-
gulū metitur (nam propter immensam distantiam inter
Sphæram Lunæ & primum mobile, arcus PQ non dif-
fert sensibiliter ab arcu circuli interuallo OP iisdem li-
neis intercepto) stellæq; designat paralaxin, erit minuto-
rum $58\frac{1}{2}$, quod erat quærendum. Tantam igitur habuif-
set hæc stella in O posita, aspectus diuersitatem, ab eo lo-
co, quem prope verticem obtinebat, in eum vbi Hori-
zontj proxima conspiciebatur. Id autem per multas &
diligentes obseruationes (vt supra dixi) factas, exqui-
sito & minimè fallaci instrumento, falsum inuenimus.
Vnde concludo hanc nuper visam stellam non esse in cir-
culo $I. G. H. F$, suprema videlicet aëris regione, proxi-
mè infra Lunæ orbē, nec in aliquo loco adhuc terræ pro-
piore. Tunc enim maiorem induxisset quantitatem arcus
 PQ , maiorq; fieret aspectus diuersitas: sed longè supra
sphæram Lunæ, in ipso cælo locum obtinere, idq; in orbe
aliquo, tanto interuallo à terra remoto, vt linea KA .
Semidiameter terræ, non habeat respectu eius sensibilem
quantitatem: sed tota terra illj collata nil præter punc-
ti vicem habere animaduertatur, idq; in octaua sphæra,
vel non longe ab hac in altioribus trium superiorum
Planetarum orbibus, fierj ab artificibus compertum
est. Vnde hæc stella in ipso cælo, vel in octauo orbe cum
reli-

1612.
terminat
qualis est
ut patet
in hunc an-
tiam inter
Non dis-
ijdem li-
it minuto-
tur habuis-
am, ab eo lo-
n ubi Hori-
r multas &
fas, exquisi-
inuenimus.
m esse in cir-
pone, proxi-
c terrae pro-
tatem arcus
longè supra
idq; in orbe
inea K. A.
sensibilem
eter punc-
sphaera,
eriorum
pantum
rbe cum
reli-

reliquis fixis, vel in proximè huic subiectis sphaeris con-
stituetur. Quod autem nec in orbe Saturnj, nec Iouis,
Martisue, aut aliorum Planetarum existat, hinc patet,
quòd elapso iam Sex mensium spacio, nullo minuto ab eo
loco in quo primùm eam conspeximus motu proprio pro-
gressa est, quod fieri oportebat si in aliquo Planetarum
orbe esset. Moueretur enim motu ipsius orbis peculiari,
contra primi mobilis rationem, nisi in altero polorum,
orbium secundi mobilis quiesceret, à quo tamen 28 par-
tibus, ut supra ostendi, remouetur. Toti enim orbis pro-
prijs polis reuoluti, sua circumducunt sidera, vel ab illis,
(ut Plinio & quibusdam alijs placere video) circum-
aguntur. Nisi quis receptam à Philosophis & Mathe-
maticis sententiam negare velit, solasq; stellas immotis
orbibus conuolui (quod absurdum est) asserere. Vnde
si haec stella in aliquo orbium septem errantium siderum
constitueretur, necessariò cum ipso orbe, cui affixa esset,
contra diurnam reuolutionem circumduceretur. Atq; hic
motus etiam in lentissimo Saturni orbis progressu tanto
temporis interuallo, etiã absq; omni instrumento intuen-
tj animaduerteteretur. Quapropter haec stella noua nec in
Elementari regione infra Lunam, nec in orbibus septem
errantium siderum, sed in octaua sphaera inter reliquas
fixas locum habet, Quod erat demonstrandum. Hinc
sequitur illam non esse aliquam peculiarem Cometarum
speciem, nec quoduis aliud apparens igneum Meteoron.
Haec enim omnia non in ipso caelo generantur, sed infra
Lunam

Lunam in superiorj aëris regione existunt, vt omnes testantur Philosophi: nisi quis cum Albategnio statuere velit, Cometas, non in aëre, sed in cælo nascj. Ille enim se Cometam supra Lunam in sphaera Veneris obseruasse existimat: quod an fierj possit, nobis nondum constat: Sed Deo dante aliquando, si nostra ætate aliquis extiterit Cometa, eius rej certitudinem inquiremus. Hoc etsi verum esse ponamus (quod vnâ cum omnibus Philosophis vix admitto) tamen non sequitur hanc stellam Cometarum esse speciem: tum propter ipsam formam, quam habet cum veris stellis communem, & ab omnium hæctenus visorum Cometarum figura dissimilem: tum quod nullo motu proprio, tanto tempore, vel in latitudinē, vel in longitudinem processit, vt in Cometis fierj animaduersum est. Licet enim hi aliquando in vno loco per aliquot dies quiescere videantur: tamen non ita diu, nec ita exactē, diligenter per instrumenta exquisita obseruatione facta, eundem seruant positum. Concludo igitur hanc stellam, non esse vllam Cometarum speciem, vel aliquod igneum metheoron, siue infra Lunam, siue supra generentur: sed lucentem in ipso firmamento esse stellam, nulla ætate à mundj exordio ante nostra tempora prius conspectam. Atq; hæc de stelle eius situ, tum quo ad zodiacum, tum quo ad mundj diametrum, & cælj orbes, sufficienter dicta demonstrataq; existimo: nunc ad reliqua progrediar.

DE

1612.

DE EIVSDEM MAGNITUDINE, LUMINE, et colore.

*M*agnitudo Stellarum duobus modis ab artificibus consideratur: vno, quò ad visibilem & apparentem diametrum: altero, quò ad veram, quam in ipso cælo habent quantitatem.

Licet enim stellæ nobis admodum conspiciantur exiguæ, & non aliter quàm parvæ faces in cælo lucentes appareant: tamen per ingeniosas Mathematicorum observationes compertum est, eas non solum totj terrestri globo æquales esse, sed longè illum sua magnitudine excedere: adeò vt vix aliqua tam exigua in firmamento conspiciatur stella, quin decies octies, ad minimum, terrenam molem exuperet: vt taceam aliquas primum honorem obtinentes, centies quinquies terram magnitudine excedere. Id licet multis incredibile videatur: tamen immensam earum à nobis distantiam considerantj nullum mouebit dubium. Quapropter etsi hæc noua stella, exigua quo ad visum appareat: tamen reuerà ingentem habet magnitudinem. Non tamen semper eiusdem apparuit quantitatis. Nam ab initio, mense Nouembrj, quo primum conspici caput, non solum omnes stellas fixas, sed ipsos etiam Planetas, et quidem Iouem tum terræ proximum, Venereisq; illustre sidus, visibili quantitate exsuperavit.

D

postea

DE

postea paulatim imminui cœpit, adeo ut mense Decem-
brj, Ioui fere æquaretur: in Ianuario, illo paulo minor,
et fixis primj honoris maior, quibus in Februario et
Martio æqualis apparuit, conspiceretur. Demum etiam
plus imminuta est, adeo ut hoc tempore in initio nimi-
rum Maij, stellas secundi honoris non excedat. Quemad-
modum verò quo ad visibilem diametrum hac ratione
imminuta est, sic etiam quo ad veram, variatam esse con-
sentaneum est. Ab initio autem quando longè excedebat
stellas primæ magnitudinis, incredibilj quantitate to-
tam Terræ molem superabat. Nam si stellæ fixæ primæ
magnitudinis, Terram (iuxta Mathematicos) centies
quinquies exuperant, & hæc noua tantundem à Terra,
quantum illæ (ut supra demonstraui) remouetur,
maiorẽq; longè obtinuit visibilem diametrum, necessa-
riò etiam longè plus centenis vicibus molem, quàm Ter-
ra & Maria efficiunt, ab initio excessit. Sed progressu
temporis imminuta, iam non maior esse poterit ipsa Ter-
ra, quàm sunt stellæ secundi honoris.

Lumen verò stellæ, conspicitur esse præ cæteris
fulgidum & radians: adeò ut ab aliquibus in initio
etiam interdiu iuxta meridiẽ tempus, cælo nulla aëris
densitate offuscato, nonnunquam cerneretur. Scintillat
etiam, ut reliquæ stellæ fixæ, & plurimum. Vnde etiam
patet eam non esse inter orbis planetarum, sed in sphaera
oçtaua vnà cum reliquis fixis (prout supra quoq; asse-
ruimus) collocari. Planetæ enim non scintillant, sed so-
lum

1612.
lum stellæ fixæ, & inter eas aliquæ magis, aliquæ verò
minus: siue quòd earum maxima à nobis remotio hoc ef-
ficiat per aërem intermedium, vt quidam opinantur,
quod tamen non credo: aliàs enim Saturnus Apogeus,
cùm proximus est stellis fixis, etiam scintillaret: siue
quòd fixa sidera super propria centra perpetuò circum-
girantur, & inde pro aëris qualitate scintillationem
aspectuj immittant, vt potius cum Platonis, statuo.

Quantum verò ad colorem huius stellæ attinet,
non semper eundem retinuit, sed ab initio albicans vide-
batur, & propius Iouiali splendori accessit: progressu
autem temporis, lumine coarctato & inspissato, in ruti-
lantem & Martium fulgorem degenerauit: qualis est
Aldeboræ, aut illius, quæ in dextro humero Orionis ru-
bescit. Non tamen vsq; adeo rutilans fuit, quemadmo-
dum hæc in humero, sed propius ad colorem Aldeboræ
accessit. Nunc autem relicto isto Martio rubore, in liui-
dam transiit albedinem, ita vt hoc mense Maio, quid-
dam Saturnium & Veneri simile præ se ferat.

Quod autem hæc stella tam magnitudinem quam
colorem, vt diximus, sensibilibus mutauerit, id non suf-
ficienter probat, eam in Elementari regione, infra or-
bem Lunæ collocari, & peculiarem esse quandam Co-
metarum speciem, vel aliam quamuis igneam exhalati-
onem. Si enim possibile fuit, nouum aliquod corpus, in
ipso æthere generari, quod de hac stella supra infallibili-
bus demonstrationibus, contra omnium Philosophorum

sententias & decreta, probauimus: longè minus impos-
sibile & absurdum censebitur, hanc ipsam nouam stel-
lam, aliquam alterationem magnitudinis & coloris ad-
mittere. Imò verò, quemadmodum illa aliquando in
cælo, præter communes Naturæ Leges extitit, ita etiam
si in eodem aliquando, contra easdem Naturæ leges con-
spicij (vt credibile est) desinat, non video, quid priori,
hinc magis absurdum consequatur.

Astrologicum iudicium de effectibus huius nuper natæ stellæ.

Isi de effectibus huius stellæ aliquid certj cõ-
stituire longè superet Astrologiæ metas, &
verisimile sit, Deum, maius quippiam per
hanc, mundo ostendere, quàm beneficio vllius
scientiæ Physicæ à quouis mortalium præsciri possit: ta-
men breues coniecturas ab Astrologiæ fontibus petitas
subiungam, quatenus nonnulla huius artis beneficio præ-
sciri possibile est, & mihi cognita pro temporis breui oc-
casione in mentem veniunt: nihil hac in parte derogan-
tes Theologorum, vel aliorum quorumuis sententiæ, nec
nostras coniecturas pro Edictis prætoriiis aut oraculis
vendentis. Verisimile est autem, quemadmodum
huius

1612.
huius stelle miraculum, præ omnibus, quæ à mundi ex-
ordio facta sunt, est rarissimum & maximum: sic etiam
rarissimos & maximos habiturâ hanc stellam effectus.
Quapropter illam plus ostenti habere iudico, quam ulli
superiorum Planetarum congressus, etiam illi, quos vo-
cant maximos: aut vllæ luminarium quantæcumq; eclipses:
vel vllæ aliæ, quouis modo stellarum in cælo congressus
aut configurationes. Hæc enim omnia, etsi magnas
in hunc inferiorem mundum habeant potestates, vt in-
dies veri experiuntur Artifices: tamen, quia crebrius fi-
unt, & naturali ordine, non tantas habere possibile est
significationes, quantas hæc recens nata stella, quæ
præter omnem Naturæ ordinem, nunc primùm in cælo
extitit, omnesq; reliquas fixas, sua magnitudine & lu-
minis fulgore plurimum exuperat. Qui verò & quales
futuri sint huius stelle effectus, admodum difficile est ex
Astrologiæ fundamentis indagare. Hæc enim Ars, ex
multiplici, & rarò fallenti experientia, suas constituit
Conclusiones, nec nisi semel, tempore Hipparchi factum
esse legimus, quod noua in cælo prodierit stella. Vnde ab
experientia, iudicium hac in re petere, ambiguum penèq;
impossibile est. Verisimile tamen esse iudico, quod ve-
uti circa Hipparchi tempora, qui floruit iuxta annum
mundi 3840, ante Christum annis ferè 125 (quemad-
modum ex obseruationibus ab eo factis, & à Ptolomeo
citatis colligitur) paulatim post eius stelle apparitio-
nem, quam obseruauit dictus Hipparchus, mirabiles

contigerunt, tum in populo Dej, tum in vniuerso orbe habitabilj mutationes: ita hisce similiter temporibus, fatales ingruere periodos, non est dubium.

In populo enim Dej, cepit lux verae doctrinae paulatim deficere, & ab ingratis Iudaeis negligi atq; conculcari. Exortae sunt tum, Sectae illae tres, Phariseorum, Esaeorum & Saduceorum. Concertabant inter se summi Pontifices, non largitionibus ac ambitione tantum, sed & sanguine atq; caede, pro aris & summo Pontificatu obtinendo, vt ex historia istius Iohannis apparet, qui a fratre, hac de causa, in ipso templo occisus est. Paulo post, sceptrum etiam amisit Ianna Hyrcanus, vltimus ex tribu & domo Dauid: & secutae sunt passim horrendae clades & funestae laniens, ciuiles & externae, vsq; dum gregem suum pusillum, tum temporis in oppido angustum redactum, Dux de Bethlehem ciuitate Iuda inuisit, & oriens ex alto Stella Iacob, de qua Bileam vaticinatus erat, Lux vera toti orbi salutaris, illuxit: quam duce stella, Magi inuenerunt, & sublato postea interstitio, Iudaei pariter atq; Gentes micantem conspexerunt.

Circa haec etiam tempora, in Rebuspub. Passim magni capere motus. Graecoru Monarchia, crebris bellicis, tam externis quam ciuilibus labefactarij, & imperium Romanis indies magis magisque acrescere cepit, donec imperij fines Orbis in Vrbe forent: sic etiam hanc stellam, quae nostra etate prodijt, maximam Reipublicae mutationem, aliumq; imperioru & regnorum statum sequentibus

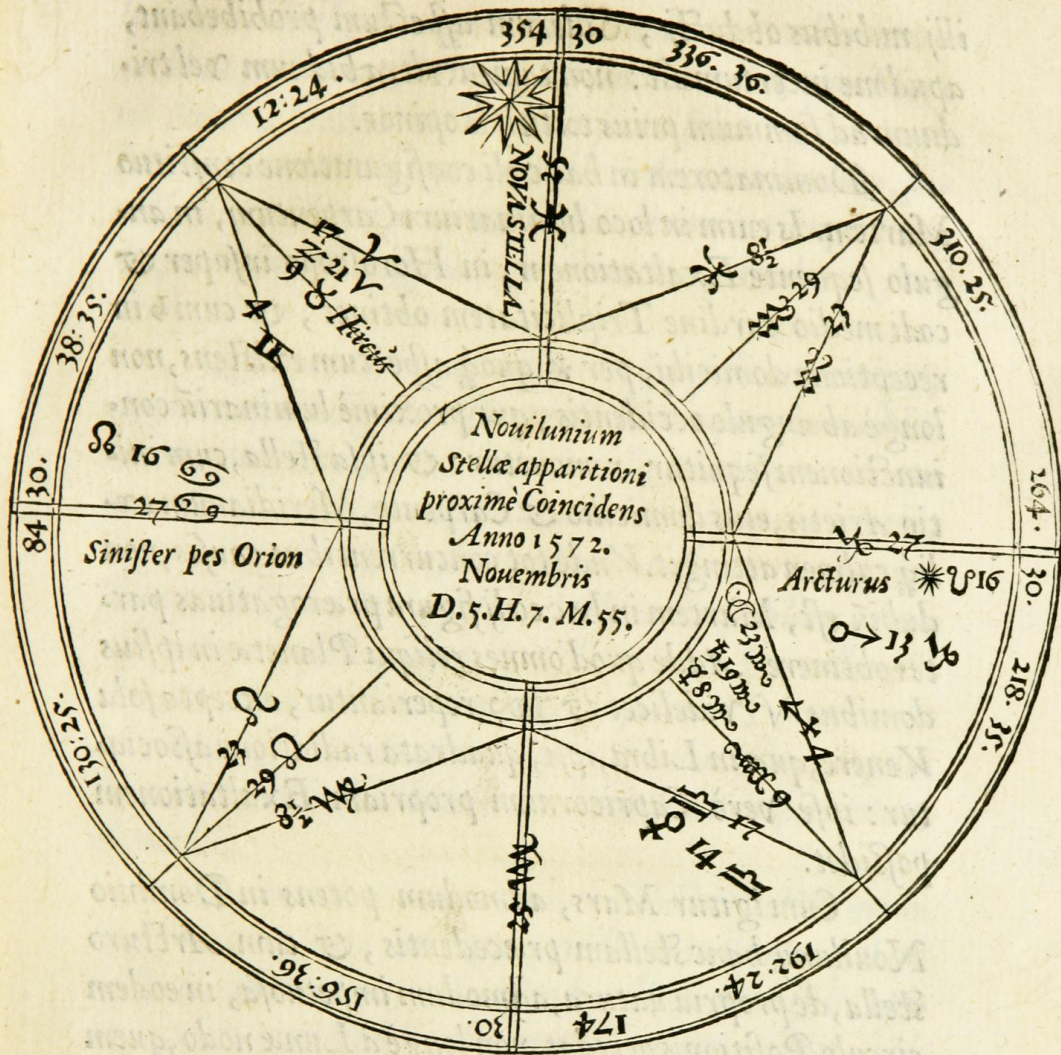
tibus

1612.
tibus aliquot annis præsignificare: præsertim quia hæc
stella incidit in completam fermè periodum omnium
Trigonorum totius zodiaci. Nam post annos abhinc de-
cem, congressus superiorum planetarum, præ cæteris
maximus, in extremitate Piscium, finem imponet Tri-
gono aqueo, vnaq; omnium aliorum circuitum (qui vix
oëtingentis annis absoluitur) claudit, & nouum Trigo-
norum principiū, ab Ariete, in ignea Triplicitate inci-
piet. Quapropter hæc recens nata stella, cum sequenti
Trigonorum nouo exordio plurimum conspirabit, idq;
eam præsertim ob causam, quia locus stellæ respectu po-
lorum mundi, in initium Arietis incidit, quo etiam in lo-
co nouum Trigonorū exordium (vt dixi) celebrabitur.
Quantæ igitur hinc portendantur Imperiorum & Mo-
narchiarum, omniumq; statuum per vniuersum orbem,
immutationes, huius artis periti facile intelligunt. Quod
verò hæc stella, quo ad polos mundi in principium Arie-
tis, locum æquinoëtialem, totiusq; zodiaci nouum exor-
dium, prope circulum, quem colurum æquinoëtiorum
vocat, incidat, post varios & graues tumultus vari-
asq; omnium rerum in mundo immutationes, nouum
quendam & diuersum à prioribus Monarchiarum sta-
tum, tum etiam Relligionis & Legum aliam admini-
strationem portendere, ex loci ipsius insita vi & pecu-
liari natura videtur.

Quantum verò ad ipsius stellæ naturam attinet,
quoniam ab initio, Iouis amicum lumen æmulabatur,
idcir-

idcirco in initio etiam suorū effectuum, leta & prospera omnia spondere videtur, rerumq; è terra crescentium & vsibus humanis aptarum, vberem promittit copiam: tum etiam animantium salubritatem, & aëris letam amenitatem, pacemq; & concordiam. At quoniam, in medio, in rutilantem Martis feruorem degenerauit, post hæc leta & auspicata initia, subsequitur ingentes clades & calamitates, quales Martis virulentum sidus, mundo peculiariter influit, vt sunt bella, seditiones, captiuitates & mortes principum, regnorum & vrbium depopulationes, tyrannides, violentiæ, iniuriæ, incendia, homicidia, rapinæ, latrocinia, & his affines calamitates. In aëre verò siccitates, flagrantes æstus, meteora ignita, atq; hinc morbi pestiferi, & anhelantj veneno serpentes, atq; his similia. In fine verò, ex Saturnia natura, & lucida albedine, portendit angustias, mærores, mortes, carceres, omniaq; inauspicata & funesta.

Quia verò, momentum, quo hæc stella primùm apparuit, sciri non potest, nec ex siderum positu, qui tunc erat, more Astrologorum, iudicium fieri: tentabimus proximum quiddam, ex positu siderum, qui tempore Nouilunij proximè antecedentis stellæ apparitionem extitit: idq; exemplo Halj commentatoris Ptolomej, qui idem in Cometa, cuius initiū scirj non potuit, factitauit. Sequitur igitur figura cælj & siderum qualis fuit in Nouilunio diei 5 Nouembris. Nam circa id tempus,
vel

vel non longè ante aut post, stellam primùm apparuisse
 existimo. Nobis enim, vt ab initio testatus sum, pri-
 mùm die 11 Nouembris conspecta est: an verò aliquot
 prius diebus fulserit, quoniam in nostra Regione dies
 E illj

prospera
 tium &
 copiam:
 eris letam
 oniam, in
 ruit, post
 gentes cla-
 tum fidus,
 seditiones,
 & vrbium
 urie, inen-
 affines cala-
 estus, me-
 & anbelantj
 però, ex Sa-
 t angustias,
 cata & fu-
 primum ap-
 u, qui tunc
 tentabimus
 ni tempore
 aritionem
 lomej, qui
 editavit.
 is fuit in
 tempus,
 vel

illj nubibus obductj , Siderum aspectum prohibebant, apud me incertum est: non tamen vltra biduum vel tri- duum ad summum prius extitisse opinor.

Dominatorem in hac cœli configuratione constituo Martem. Is enim in loco luminarium Carpentum, in an- gulo sequente Exaltationem, in Horoscopo insuper & cœli medio cardine Triplicitatem obtinet, & cum h in receptione domicilij, per * quoq; aspectum existens, non longè ab angulo occidentis, qui proximè luminariū con- iunctionem sequitur, remouetur: & ipsa stella, cum ini- tio Arietis, eius domicilio & Carpentum, Meridianum cœ- liq; culmen attingit. Vnde tot concurrentibus causis, non dubiū est, Martem in hac cœli figura prærogatiuas par- tes obtinere. Adde quòd omnes reliqui Planetæ in ipsius domibus v̄ videlicet & ♀ reperiuntur, excepta sola Venere, quæ in Libra, ipsi, quadrata radiatione associa- tur: ipse verò Capricornum propriam Exaltationem possidet.

Cum igitur Mars, admodum potens in Dominio Nouilunij hanc stellam præcedentis, & cum Arcturo stella, de propria natura, admodum impetuosa, in eodem circulo Positionis occidat, non longè à Lunæ nodo, quem caudam Draconis vocant, remotus: plurimum ea signi- ficata intendit, quæ supra, ipsam stellam, ex propria na- tura, quam Mauorti habet affinem, portendere dixi- mus: vtpote tumultus, prælia, hostiles hominum insidi- as, imperiorum & ciuitatum deuastationes ac depopu-
latio-

1612
laciones, aërisq; intemperiem siccam, & morbos vene-
natos ac pestiferos, cæteraq; his similia mala, quæ Mar-
tis feruens stella mortalibus inferre solet. Quia verò
Martis dominantis locus, incidit in sextam domum, pe-
culiariter videtur, noua & inusitata morborum genera,
& per vniuersas regiones grassantes ægrotudines, por-
tendere.

Quantum verò ad ipsius stellæ positum attinet,
consideratione dignum est: quòd hæc, tempore huius No-
uiliunij, in ipsum ferè verticem incidit, vnde in medio cæ-
lij & decima domo constituta, peculiarem super imperia,
regna, & principatus, horumq; administratores, Reges,
Duces & Principes, aliosq; in sublimi Reipublicæ admi-
nistratiōe positos, habet significationem. Cum illis au-
tem præcipuè consensum obtinet, quibus & signum in
quo stella est, vel Aries cum quo culminat, horoscopum
mediumue cælij, aut loca luminarium cum nascerentur,
obtinebat.

Regiones verò in quibus huius stellæ effectus max-
imè seuient, erunt eæ, quæ ad Boream versus polum
arcticū remota sunt. Illis enim hæc stella per zenit capi-
tis transit, cum in Meridiano supra polum existit, idq;
præcisè in locis altitudinij polij 62 Graduum subiectis, vt
sunt, medium totius Moscouiæ, Liuonia, Finlandia,
Suecia, & meridionalis Noruegiæ pars. Verisimile ta-
men est, effectus, etiam ad circumiacentes regiones se ex-
tensuros. Nec immunes erunt hi populi, qui triangulo

E 2

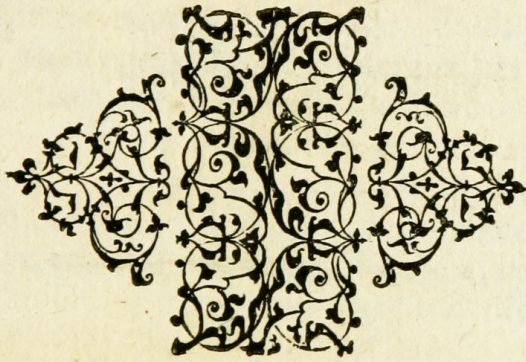
terreo

terreo subiacent: eò quòd longitudo stellæ est in γ , & δ dominij Nouilunij præcedentis locus in ν incidat, quæ ambo signa, de Triangulo terreosunt. Sed vt vno verbo rem totam dicam: quia huius stellæ locus, respectu polorum mundi, in Arietem cadit, super totam ferè Europam significationes extendentur. Peculiariter verò illi homines, ab his communibus calamitatibus, quas stella portendit, corripientur, qui cum nascerentur, in Genethliaca constitutione, horoscopi vel luminarium cum loco huius stellæ, aut eius Dominij Martis, habuere consensum.

Tempus autem effectuum, non in paucos aliquot annos terminabitur: sed in sequentes plurimos producet, eò quòd rarissimum, maximum, & præter omnem Naturæ ordinem, huius stellæ existat miraculum. Tunc verò maximè intendentur significata, quando cum effectibus coniunctionis maximæ superiorum Planetarum, quam dixi post decennium nouum Trigonorum exordium inchoandam, coniungentur.

Atq; hæc, de nouæ illius stellæ effectibus, breuiter & generaliter annotare libuit. Licet autem non ignorem, ex hac ipsa, quamuis vulgari Astrologia, quedam paulo specialius prædici posse: tamen hoc loco tantum præcipua & maximè generalia dicenda iudicavi. In specie enim aliquid certi prædicere velle, nec sapientis nec boni est Astrologi, neq; id satis tutò fieri posse arbitror. Intelligentibus huius Astrologiæ secreta, satis dictum

dictum arbitror. Cæteris enim hæc non scribimus, quem-
admodum ab initio testatus sum. Tacebo interim ea,
quæ è verioribus & secretioribus quibusdam alterius
Astrologiæ fontibus, afferi possent. Illa enim paucissi-
mis cognita, & multis fortè ob inscitiam odiosa cen-
seretur: imò per se talis ea est, vt nefas sit, eius My-
steria prostituere.

E 3

Inclyz

5
13 14

1612.

28

INCLYTIS VTRIVS

QVE ASTROLOGIÆ ALVMNIS,

vbicunq; locorum, vniuersis & singulis, Dominis

& amicis, perpetua laude dignissimis,

Tycho Brahe, Danus,

Salutem,

&

Fauentem precatur Vraniam.

Vniuersum hoc & amplissimum totius Ma-
chinæ mundanæ Theatrū, Viri inclyti, Cœ-
los, Terram, Maria, & quæ in his compre-
henduntur, Solem, Lunam, Stellas, Animans
tia, Vegetabilia, & Mineralia, per Diuini nu-
minis sapientiam, non in suimetipsis, sed hominis, quem
sux imagini conformem reddidit, commodū necessita-
temq; creata & instituta esse, nemo sapiens ire potest in-
ficias. Deus enim, cum sit incorporeus, immensus, æter-
nus, incomprehensibilis, vbicq; & nullibi, non indiget,
corporea, finita, temporanea, comprehensibili, & lo-
cali, Mundi forma. Sed hominem, Mundo, quo ad hæc,
consimilē, in terra, centro totius Vniuersitatis, propte-
rea statuit, vt inde, quasi ex specula, vniuersi orbis Natu-
ram & constitutionem contempleretur: eaq; ratione
Dei inuisibilis & incorporei, per visibilia & creata cor-
pora, Maiestatē, Sapientiamq; in hac mortali vita, quo-
dammodo agnosceret. Quapropter, post æterni &
imperscrutabilis Dei agnitionem, a semetipso, per Pro-
phetas & Filium Redemptorem nobis reuelatam, spiri-
tualisq; Dei spiritualement cultum, nihil magis homini
necessa-

necessarium, & fini, propter quem constitutus est, magis conforme esse iudico, quam perpetuò, in iucunda operum diuinorum, quæ in Mundi fabrica vndiq; elucet, consideratione versari. Licet autem, vbiq; tam in Elementari & inferiori, quam superiori & cœlesti Mundo, illustria extent diuini operis monumenta (nulum enim animal tam vile, nulla herba tam exigua, nulum Metallum vel minerale tam abiectum, quin singulare & euidens, Dei Opificis, in illis singulis, conspiciatur artificium) tamen, nullibi magis diuinæ sapientiæ testimonia, quam in superiori illa cœlestis mundi fabrica conspici existimo. Inferiora enim hæc & sublunaria, exceptis hominum Animabus, omnia, Dissolutioni & Alterationi obnoxia sunt: nec in illis, regularis & constans ordinis reperitur conformitas: Cœlestia verò & supra lunaria corpora, non solùm magnitudine, lumine, & forma, hæc inferiora longè exuperant: sed etiã æterno quodam & diuino quasi tenore, perpetuas exercent suorum orbium reuolutiones, nec à sibi præfinita via, vllam in partem, quicquam declinant, celeriusuè aut tardius quam constitutum est, motus sui periodos vnquam absoluunt. Vnde, cœlestium & supralunarium rerum cognitionem, longè digniorem, harum inferiorum & terrenarum contemplatione, iudico. Et nihil in hoc totius Mundi admirando opificio reperiri existimo, quod magis hominem, exutum terrenis & brutalibus curis, voluptate animi afficere, & in diuini numinis admirationem ac cultum adducere possit, quam ætheræ illius & cœlestis Machinæ harmoniam, sublimi cogitatione animo versare.

Cum verò ita hominum peruersitate comparatum sit, vt quò excellentior Scientia aliqua existat, eò paucior

1612.
pauciores sui habeat cultores, eòq̄ magis ab insc̄is &
indoctis contemnetur: & quò difficilior ac sublimior,
eò plus, ab ipsis cultoribus deprauata in abusum redi-
getur. Hinc factum est, in hac etiam Diuina cœlestis
Mundi consideratrice Arte, quam Astronomiam ap-
pellârunt, vt non solùm à paucis excolatur, & ab im-
perito vulgo, multisq̄ aliàs eruditis, derideatur: sed
etiam à propriis Artificibus & sectatoribus, perperam
ac indignè tractetur. Quid autem insc̄i & imperitum
vulgus, quos propria excusat ignorantia, de hac diuina
Scientia iudicent, floccifaciendū, nec responsione dig-
num, arbitror. Hi enim, non artis vilitatem, sed pro-
priam ostentant inscitiam: nec iudicium de Artibus, ex
eorum opinione, qui eas ignorant, statuendum est. Ve-
rùm, quòd hæc excellens consideratio cœlestium cor-
porum, ab ipsis Artis cultoribus peruersè, nec ea, qua
par est diligentia, excolatur, non ferendū censeo, Multi
enim, cūm vix à limine diuinam Astronomiam saluta-
uerint, se pro summis Artificibus venditare non eru-
bescunt, hancq̄ maximè (si quæ alia) liberalem Scientiã,
sui questus causa, deprauare, & negligenter excolere,
lucris & laudis loco ducunt. Vt autem de ea Artis parte,
quæ motus & reuolutiones orbium cœlestium consi-
derat (quæ etsi à multis excellentibus viris, summo &
indefesso studio elaborata est: hætenus tamè exquisitè
& perfectè à nullo inuenta) nihil hoc loco dicam: altera
sanè, quæ effectus & influentiam syderum, diuino po-
tius quàm humano ingenio scrutatur, Dñi boni, quàm
indignè, quàm negligenter, quàm questuoso & turpi
abusu, hodiè, à plerisq̄ tractatur. Genethliaca enim
consideratio, quæ ex positu syderum pendet, hominem
cum primūm vitales imbibit auras, excipiente, tota ferè

F

des

deprauata est, tota in abulum redacta, tota nulla experientia, vt par erat, sed futili authoritate (quæ, vt in aliis humanis cognitionibus: ita in Mathematicis, omnium minimè locum habet) à suis cultoribus exercetur. Metheorologica verò, quæ coeli, in foecunda aëris regione, varios foetus considerat, non solùm non satis exulta est: sed insuper etiam, ita hodie passim prostituitur, vt imperitum quoq; vulgus non lateat, quàm sint vani & futiles annuorum Prognosticorum Artifices. De harum vtriusq; abusu & deprauatione, latius aliquando disseruimus, in libello quem inscripsimus *CONTRA ASTROLOGOS PRO ASTROLOGIA*. De posteriori verò, & Metheorologica, etsi nunc, perfectè omnia fundamenta, omnesq; rationes non excutere: tamen exemplar aliis insequendum (amicorum sollicitationibus impulsus) præ oculis ponere constitui. Quali autem ordine, & quibus rationibus, hunc laborem absoluerim, nunc commemorabo, vt melius nostri instituti percipiatur ratio.

Manifestum est, aëris qualitatem, post Luminarium configurationes euidenter, sensibilibus alterari. Quapropter ad singula momenta, Nouiluniorum, Pleniluniorum, & intermediarum Quadraturarum, coeli siderumq; positus, ordinavi: & non solùm ad hæc: sed etiam, ad medias Quadraturas (quæ octaua coeli parte dissident) idem tentare ausus fui: idq; non solùm, propria & multiplici experientia, edoctus: sed, Veterum authoritate vnà id comprobante, feci. Testatur enim Plinius, naturalis Historiæ libro secundo, Veteres, considerasse quartam Lunam à Solis congressu, & iuxta illam iudicium tulisse. Ptolomæus etiam asserit, ante tres ferè dies, & nonnunquam post tres exæquati itin-

ris

1612.
ris Lunaris ad Solem, omnium tempestatū significatio-
nes existere solere. Quæ tempora, incidunt in configu-
rationis Octogonicæ loca. Adde, quod veteres Astro-
logi, Lunæ configurationes & habitus, tunc præsertim
considerandas esse statuerunt, quando Luna esset in
Athacir, quo nomine, intervalla ipsius à Sole octogoni-
ca significabant: vt nihil dicam de Crisium Indicatione
in morbis animaduertenda, quæ etiam dimidias qua-
draturas beneficio motus Lunaris obseruat. Et quam-
uis, quidam Medici, alias rationes Crisium, quàm ex
Lunæ transitu statuunt, ab inferiori videlicet ipsius Mi-
crocosmi Astronomia: tamen non dubium est, hanc,
cum superiori consensum habere.

Tempora autem harum Solis & Lunæ octogoni-
carum configurationum, non ex vsitatis coelestium mo-
tuum Tabulis, siue Alphonsinis, siue Copernianis, aut
vllis aliis, mutuati sumus: sed per proprias, in vtriusq[ue]
Luminaris cursu, aliquot præcedentibus annis, factas
obseruationes, illa emendauimus: vt non dubitem,
tempora Zyligiarum luminarium, à nobis assignata,
propius ad veritatem coelestis normæ, accessura,
quàm ea, quæ ex Tabulis vel Ephemeridibus quibusue
petuntur. Quàm enim sensibiliter, hæc, à scopo aber-
rent, ostendunt Eclipsium (vt de cæteris taceam) ob-
seruationes, suis calculis non exactè correspondentes.
Quemadmodum nos *CATALOGO OBSERVA-
TIONVM COELESTIVM*, per integrum decenni-
um elapsum, factarum, & in posterum (si Deo ita plas-
cuerit) continuendarum, aliquando manifestabimus:
& non solum in motu luminarium: sed etiam reliqua-
rum errantium inerrantiumq[ue] stellarum, Martis præser-
tim & Mercurij, multum adhuc latere scrupuli, ostens-
demus.

F 2

Ad

Ad hæc autem tempora Nouiluniorum, Pleniluniorum, & Quadraturarum, integrarum, mediarūq; cœli & stellarum positum designauimus: non per duodecimariam cœlestis Machinæ distributionem, vt communiter fieri solet: sed veluti octogenariam luminariū in Zodiaco configurationem perpendendam duximus: ita etiam singulis hisce Zyligñs, octogenariam totius cœli diuisionem attribuere, opere præcium visum fuit: idq; ea ratione absoluimus, vt singuli cœli quadrantes, Meridiano & Horizonte intercepti, non trifariam, sed bifariam, secarentur. Rationes autem huius diuisionis octogonicæ, habemus amplissimas: inter quas, præterquam quod loca media inter Horizontem, & Meridianum, post horum circularum limites, sint maximi roboris (dimidium enim angulum rectum in centro Vniuersi efficiunt) quotidianus insuper Oceani affluxus & refluxus, etiam non obscure testatur, locis, Meridiano Horizontiq; intermedijs, multum inesse efficacitæ. Cum enim Luna, motu primi mobilis, eò quotidie peruenerit, Oceanus statum suum obseruare solet. Quamuis non ignorem, alios, alias causas huius reciproci maris fluxus, constituere, idq; ex inferiori natura & elementari Astronomia: eas tamen, cum superioribus, quibus omnia inferiora parent, consensum habere (vt supra quoq; in Crisium mentione testatus sum) mihi dubium non est.

Modum verò huius diuisionis octogonicæ, non per Zodiacum, vt pleriq; Arabes, à suis polis: nec per Æquatorem à propriis polis, vt Albategnius: nec per eundem Æquatorem ab intersectionibus Horizontis & Meridiani, vt nostra ætate Regiomontanus factitauit, exequuti sumus: sed veluti totum cœlum hac in re
BA I con

1612.
considerandum venit, sic etiam diuisionem toti cœlo
æqualiter & coformiter competentem, institui-
mus, nulla habita ratione Zodiaci vel Æquatoris, tanquam
imaginariorum, in cœli rotunditate, circularum. Ab-
soluimus autem hanc diuisionem, per duos circulos in
sphæra maximos, mutuis Horizontis & Meridiani se-
ctionibus, inuicem ad angulos rectos, coincidentes, &
spacia cœli, eidem Horizonti Meridianoq; intercepta,
bifariam, in interualla æqualia diuidentes. Similem
quoq; in duodenaria cœli distributione obseruamus ra-
tionem, nisi quod hic, dicta spacia Horizonti Meridianoq;
interiecta, non bifariam, sed trifariam, æqualiter,
per similes circulos intersectioni mutux Horizontis
Meridianiq; coincidentes, diuisionem instituere oportet.
De toto autem hoc negotio firmas & sufficientes
Demonstrationes attulimus, in tractatu, quem *DE
VARIIS ASTROLOGORVM IN COELESTIVM
DOMORVM DIVISIONE, OPINIONIBVS, EARVMQVE
INSUFFICIENTIA* inscripsimus; ubi
firmissimis rationibus demonstraui-
mus, cœli diuisionem, tam per zodiacũ modo æquali, quã per Æqua-
torem, siue Albategnũ siue Regiomontani via, quam
vocaui Rationalem, Mathematicæ harmoniæ conso-
nam, minimẽ esse: aliamq; sufficientibus & rationibus
multa experientia stabilitam, in harum locum restitui-
mus, supputatis etiam Tabulis, quarum beneficio, exe-
cutioni numeratoriæ, hoc negotium mandari possit.

Infra has octogonicarum zysigiarum cœli figuras,
breuem & succinctam singularum figurarum, Astrolo-
gicam considerationem, subiunximus. Et primõ, do-
minantes stellas, quæ videlicet, plurimas prærogatiuas
in loco Luminarium, & angulo sequente, tum etiam

F 3

Horo

Horoscopo, obtinent, annotauimus : has, vno nomine,
more Arabum, *Almuten* appellamus. Adiunximus eti-
am Dominum horæ inæqualis : eò quod veteres Astro-
logi, plurimùm tribuebant dominis horarum, adeò, vt
dierũ denominationem ab illis mutuari non dubitarint.
Sed dimensiones illarum horarum, non vulgari ratione
(quæ diei artificialis duodecimam portionem vni horæ
tribuit) exequuti sumus : hic enim modus, friuolis ra-
tionibus fundatur, parumq; experientiæ consonat : sed
subtiliori quadam via & peculiari Methodo, hanc di-
uisionem aggressi, singulas etiam horas, eiusdem diei,
inuicem collatas, reddidimus inæquales. Atq; hæc diuis-
sio, & firmioribus rationibus, & maiori experientia
fundatur, quàm prior, & vulgaris horarum inæqualis
um distributio : vt in tractatu nostro, *De horis zodiaci*
inequalibus, quas *Planetarias* vocant, abundè de-
monstrauimus : adiunctis insuper Tabulis, ex quibus
singularum horarum quantitas, per omnes totius anni
dies, facile depromi, & negotium hoc numeris absolui
possit. Post Planetas, figuræ ipsius & horæ *Almuten*
existentes, ascripsi etiam, cum quibus fixis, ☾, tempore
eius *Zylogiæ* commoratur, & quorum Planetarum na-
turam illæ referant : vnaq; adiunxi defluxus & applica-
tiones ☾ : à quo videlicet Planeta recedat, & cui
proximè accedat, siue corpore, siue quauis configura-
tione alia. Demum, & mansiones Lunares, etsi à quibus-
dam repudiatas, tamen non negligendas duxi : eò
quòd omnes veteres Astrologi, mansiones Lunæ, quas
28, ex diebus suæ reuolutionis statuerunt, magni semper
fecerunt. Sed initium harum mansionum, non à 20 V
deduximus, vt communiter modernis Astrologis mos
est : sed ab ipsa prima stella asterismi Arietis, à qua pri-
ma
ma

1612.
ma mansio nomen habet, quæ ab æquinoctio verno
hoc anno remouetur 27 P ξ , exordium cæterarum
Mansionum instituiamus. Falluntur enim moderni
Astrologi, qui vtuntur iisdem limitibus Mansionum,
quibus Veteres, quorum tempore, prima stella Arietis,
fuit in 20 ferè gradu Arietis: at nunc, ob Æquinoctij
præcessionem, nostra ætate, octo ferè gradibus ab ini-
tio Arietis nonæ sphæræ remotior. Postremò, ex his,
breuem coniecturam, de aëris statu, illi Zysigiæ com-
petentem, subiunxi. Atq; hætenus octogonicarum
figurarum rationem, eorumq; quæ his infra scripta sunt,
satis explicatam esse arbitror.

Præmissimus autem his, cœli, ad tempora octo-
gonicarum configurationum Solis & Lunæ octogo-
narijs & æqualibus constitutionibus, figuras octo: in
quibus, positus cœli & syderum, ad tempora Solstitio-
rum & Æquinoctiorum, item Nouiluniorum vel Ple-
niluniorum, hæc immediatè antecedentium, designau-
mus: vt generalis Quartarum anni, ex his, status cog-
nosci possit: diuisionemq; hac in parte retinuimus duo-
denariam: sed ea ratione institutam, qua fieri oportere
prius dixi. Momenta verò temporum, cum Sol car-
dinalia puncta ingreditur, per nostras, in motu Solis
obseruationes, etiam correximus. Adeo quod non du-
bitauerim, Solstitium Hybernum, Alphoncina suppu-
tatione decem ferè horis serius, Prutenica verò, ad
quintam vsq; horam citius constituere. Æquinoctium
autem Vernū, nobis, Alphoncinam rationem ad dimi-
dium ferme diem, excedit: cum Prutenicam, septem ho-
ris anteuertat: Solstitium Æstiuum, plus quatuor horis
vltra priorem Alphonci calculum produximus: at
Prutenicis Tabulis, duas ferme horas, detraximus.
Æqui

Æquinoctium demum Autumnale, Alphonsinis
Tabulis sesquialtera hora ulterius: Prutenicis verò,
dimidia circiter hora prius, constituendum iudicauimus.
Horarum minutias, in his differentiis consulto prætermitto.
Vtinam enim eo usque cursus solaris certitudo nobis cognita esset, ut vel in horis, certi esse possemus: de minutis certe non multum altercareremur. Quamuis verò, admodum sit difficile, imò pene impossibile, Solaris cursus normam adeo exquisitam & scrupulosè cognitam habere, ut inde minutum temporis, quo aliquod Zodiaci punctum ingreditur, sciri possit (Sol enim, etiam velocissimus, spacio vnius horæ, vix tria minuta absoluit, nullo instrumento, vel maximo, animaduertenda) tamen confido, tempora Solstitiorum & Æquinoctiorum à nobis annotata, propius motui Solis correspondere, quam ea, quæ cum muniter, ex Tabulis vel Ephemeridibus petuntur. Nec iudicium figurarum illarum, tam ex cardinum cœli & primi mobilis constitutione, quam ex propriis Planetarum locis & configurationibus, instituimus: admoniti ex dubio illo Æquinoctiorum Solstitiorumque tempore. Interim tamen, non desunt aliqui, summo risu excipiendi, qui audent usque ad scrupula prima, secunda, & tertia, & plus si velles, hæc momenta iactare: cum sæpè ad dimidium diem (si cœlum introspicere scirent) se aberrare cernerent. Imò verò, nonnulli, congressus superiorum Planetarum, Saturni quidem & Iouis, in horæ scrupulo præfinire, & ex constitutione cœli, quæ tunc est, demultis annis futuris, iudicium ferre non erubescunt: cum calculus Alphonsinus in postrema, Saturni & Iouis, magna coniunctione, per integrum mensem aberrauerit: Prutenicus, qui in horum
motu

1612.
motu est exactior, cœloq̄ propior, vix diem, nedū horam vel scrupulū attigit, vt diligenti obseruatione anno 1563. didicimus. O audaces Astronomos. O exquisitos & subtiles calculatores, qui Astronomiam in Tugurij & popinis, vel post fornacem, in libris & chartis, non in ipso cœlo (quod par erat) exercent. Pleriq̄ enim ipsa sidera (pudet dicere) ignorant. Sic itur ad astra.

Post cœli & siderum positus, temporibus octogonicarum Solis & Lunæ configurationū competentes, subiunximus Ascendentis, Nouilunij, Plenilunij, intermediarumq̄ Quadraturarum, ad sequentia Planetarum loca, Aspectus, & Antiscias, nec non ad præcipua quædam fixa sidera, Directiones: vt diurnæ tempestatum alterationes, hinc præsciri possent. Directiones enim, quantum in Astrologia habeant ponderis, quàmq̄ sint totius artis nucleus, neminem in ea Mathematicum parte versatum, ignorare arbitror. Quemadmodū verò in Genethiacis prædictionibus, Directionum mensura ita fieri solet, vt quantus sit motus Solis diurnus (qui ferè semper vnum gradum attingit) tantum spacium de Æquatore, vni anno tribuatur: ita nos, hic, non quidem per Solem, sed ex Lunæ motu diurno, arcum Æquatoris vni diei competentē, mutuati sumus: idq̄ non iuxta æqualem & simplicē Lunæ cursum, sed verū, & singulis diebus diuersum ac inæqualem, vt etiā inæqualia, alijs atq̄ alijs diebus oriantur Æquatoris intervalla. In Directionibus enim, siue tempora ex motu Solis, siue Lunæ, aut etiam reliquorum Planetarum metiamur, eorū verus motus & inæqualis, non simplex ille, ab Artificibus tantū, vt verus innotesceret, excogitatus, obseruandus est. His præmissis, ad singulos mensiū dies, Solis ortum & occasum, coorientesq̄ & coöccidentes
G fixas,

fixas, siue matutino, siue vespertino, ortu & occasu, annotauimus. Nec Planetarum & quarundam præcipuarum fixarum ortus & occasus Heliacos prætermisimus: cum videlicet radios Solares ingressuri, quasi emori, vel ab his liberati, mundo denuò nasci, conspiciuntur. Arcus autem apparitionum & occultationum stellarum, ex Ptolomæo mutuati sumus. Quamuis non ignorem, hos, non satis certos esse, nec in omnibus eiusdem etiam magnitudinis stellis locum habere, propter variam earum ab Ecliptica remotionem, & insitum luminis diuersam capacitatem: nolimus tamen à Veterum sententia hac in parte recedere, cum ipsimet nihil certi per obseruationes hic compertum habeamus. Spero autem ortus & occasus heliacos stellarum, à nobis assignatos, si non in ipsum diem, saltem, non diu ante vel post, incidere.

Lunæ quoq̃, ad singulos dies, ortus & occasus, præcipuasq̃ fixas cum illa orientes & occidentes, non piguit annotare. Quæ res non caruit molesto laboris tædio. Luna enim, ob triplicem in ortu & occasu instabilitatem, ex motu videlicet proprio inæquali longitudinis, & inæquali quo ad latitudinem, diuersorumq̃ eiusdem etiam quantitatis Zodiaci arcuum, diuersa ascensione & descensione, prognatam, tempora ortuum & occasuum reddit inæqualia, & inquisitione laboriosa. Nolui tamen hac in parte, ob laboris difficultatem, operam denegare. Consentaneum enim est, quòd veluti ortus & occasus stellarum cum Sole & reliquis Planetis, plurimum in varianda aëris temperie, habent potestatis: sic etiam earundem cum Luna ascensus & descensus, non carere euidenti effectui. Luna enim Elementari mundo proxima, plurimum præ cæteris Planetis,

1612.
occafus,
m præcis
prætermi-
luri, quasi
sci, conspic
ultationum
Quamuis
n omnibus
bere, prop
m, & infiti
men à Vete-
pfitmet nihil
abeamus. Spe-
um, à nobis
non diu ante
is & occasus,
cidentes, non
lesto laboris
& occasu in
equali longi-
tudinibus
um, diuerfa
mpora ortu-
sitione labor
is difficultas
m est, quod
& reliquis
ie, habent
census &
enim Ele-
eteris Plaz
netis,

netis, in hæc inferiora iuris habet, & reliquorum om-
nium, ad nos, tanquam internuncia, decreta adferre so-
let. Reliquarum insuper errantium stellarum, cum
inerrantibus exortus occasusq; & nonnullibi, cœli etia-
am mediationes adscripsimus. Nam & hæ, multum
habent iuris in alteranda aëris constitutione. Nec (vt
in Sole fit) ad certas dies, singulis annis recurrunt, vt
neq; in Luna, ob eius cursus instabilitatem, fieri neces-
sarium est.

Demum etiam, mutuas Planetarum, tam inter
semetipsos, quàm ad præcipuas fixas, configurationes,
suis diebus correspondentes, assignauimus. Nec eor-
undem mutuas Antiscias, quas habent duplices, præ-
termisimus. Nam Antisciarum non minor quàm Aspec-
tuum, est efficacia. Hæ enim, cùm sint loca, æqualiter
à punctis Tropicis aut Æquinoctialibus, remota, ean-
dem ab Æquatore obseruant declinationem, similesq;
arcus diurnos & nocturnos describunt. Eas autem
Antiscias quæ respectu Æquinoctiorum distant, Pto-
lomeus, Imperantes & Obsequentes appellauit, quas
nos tali caractere \ominus insigniuimus: reliquas verò, à
punctis Tropicis remotas, Intuentes dixit, easq; hoc \ominus
signo notauit.

Hinc, Lunæ quoq; cum singulis quinq; Planetis,
Aspectus Oppositos, Quadratos, & Coniunctionem,
vnaq; Antiscias apposui. Et tandem ex prædictis om-
nibus simul collatis causis, auræ constitutionem, singu-
lis diebus competentem, probabili coniectura erutam,
adscripsimus.

Postremò, post mensium & dierum descriptio-
nem, adiunxi Eclipsis Lunæ calculum, quæ in fine
huius anni contingit, ex Tabulis Prutenicis supputatū,

G 2

vt

vt studiosos huius Artis, ad diligentiorē, quā ex
Ephemeridibus, Eclipsium inquisitionem inuitarem.
Adscripsi etiam tempora huius Eclipsis, tam iuxta
Alphonsinam quā Purbachianam rationem: & pro-
priam quoq; sententiam, de tempore huius deliqui, ex
observationibus nostris in motu luminarium, subiunxi.
Tandem etiam breue iudicium Astrologicum de effe-
ctibus ipsius Eclipsis, addidi, ex Ptolomæi doctrina
desumptum.

Retuli autem hæc omnia, ad Longitudinem &
Latitudinem *DANIÆ* Patriæ nostræ: quia, etsi om-
ne solum forti patria est, vt piscibus æquor: tamen nos
plurimum debemus illi loco, & Reipublicæ, vbi nati &
educati sumus, & vnde alimur, nisi ingratitude vitii-
um incurrere velimus. Præsupposui autem eleuatio-
nem Poli 56 præcisè Graduum, eò quod Hafnia, Me-
tropolis Regni, Latitudinem obtineat 55 partium &
40 minutorum, iuxta nostram observationem. Longi-
tudinem verò constitui esse, 35 Graduum. Tot enim
ferè gradibus, noster meridianus (meo iudicio) remo-
uetur ab occasu.

Volo autem candidum Lectorem admonitum,
ne nimis exquisitè, certis diebus, has Metheorologicas
prædictiones intelligat: tùm quod multa desiderentur
in ipsis motibus & effectibus siderum inquirendis: tùm
etiam, propter materiei inferioris fluxibilitatem, & in-
certas Transplantationum vicissitudines: vnde siderum
resoluti fructus, nonnunquam tardius, aliquando verò
celerius maturescunt. Si verò, nonnunquam (vt faciliè
in tam perplexo negotio fieri potest) hallucinati fueri-
mus, nolo, vt quis Arti, sed nobis, culpam imputet.
Quā enim sit difficilis, quā obscura, quā nondum
penitus

1612.
penitus inuenta, hæc, de auræ Mutationibus, Astrologiæ pars, experiuntur illi, qui totam ætatem in hoc studio absumserunt, nedum nos, qui hæc laborum similitum Primitias, nunc primum edimus. Cùm insuper, inferiora & terrestria astra, quæ non minus quàm superiora, aëris alterationem inducunt (sunt enim tanquam matres à superioribus impregnatæ) magnam, in alijs atq; alijs terreni orbis partibus, diuersitatem, obtineant: coelum verò vnicum & sibi simile: necessarium erit, vnum & eundem siderum positum, in diuersis terræ partibus, non vnum & idem operari. Cumq; tota terra, respectu ipsius coeli, non habeat sensibilem magnitudinem, difficile est inferiorum Astrorum cum superioribus consensum vbiq; terrarum cognitum habere. Atq; hinc non minima difficultas (à paucis tamen animaduersa) in prædictione Metheorologica oritur. Quapropter, non tam hunc laborem suscepimus, vt singulis diebus, auræ mutationes, nos, certò prædicere posse speraremus, quàm, vt annotatis, coeli & siderum ad singulas dies, constitutionibus, obseruaremus, quomodo superiora astra hoc in loco cum inferioribus consentirent: qualesq; effectus, hic vel ille siderum positus, in hac terræ parte produceret, disceremus: atq; per hanc experientiam, in posterum, aliquid certius prædicere de auræ statu possemus. Hortor autem omnes Metheorologiæ deditos, vt simili studio & labore, singulis annis, siderum positus, suis diebus correspondentes, quemadmodum nos fecimus, denotent. Hac enim ratione, obseruatione per aliquot annos facta, discent, quid hi vel illi positus siderum, in sua regione, efficient: & tali modo, præstantissimam hanc Astrologiæ partem, quæ auræ mutationes considerat, rectè excolere,

& à vulgi calumnijs asserere poterint.

Vobis autem, inclyti Heroës, Astrorum, quibus in patriam, sedesq; beatas os posuit sublime Deus, quos cunq; sub axe degitis, & cœlo labentia cernitis astra: vobis inq;, hunc nostrum qualemcunq; laborem deducavimus. Vobis enim solis, non imperito vulgo, alijsq; huius Sientix ignaris, hæc conscripsimus: nec lucri aut nominis gratia, vt pleriq; solent, sed vt vos ad diligentiore[m] huius Metheorologicæ artis cultum excitaremus, hunc laborem suscepimus. Vobis, inquam, viri ingentes, & supra mortalium conditionem nati, hanc nostram sacrauimus operam, de quibus non minus eleganter, quam verè hæc cecinit Poëta.

Fælices animæ, quibus hæc cognoscere primùm,

Inq; domos superas scandere cura fuit.

Credibile est illos pariter vitijsq; Iocisq;

Altius humanis exeruisse caput.

Non Venus aut vinum sublimia pectora fregit,

Officiumue fori, militiaeue labor.

Nec leuis ambitio perfusaq; gloria fuco,

Magnarumue fames, sollicitauit opum.

Admouere oculis distantia sidera nostris,

Ætheraq; ingenio supposuere suo.

Confido autem, hunc nostrum laborem, vobis non futurum ingratum, & plurimum adiumenti in restituenda Metheorologia allaturum. Dabo autem operam, vt plura nostri laboris monumenta, aliquando habeatis, & præcipuè elaborabo, in restituendis motibus cœlestibus, & fabricandis Tabulis, quarum bene

1612. 36
beneficio, motus siderum, apparentiſſis exquisitè reſpon-
dentes; indagari poſſint: quod nullæ hæctenus editæ
(ne illæ quidem quas viri illuſtres Copernicus & Rein-
holdus poſteritati in æternam ſui memoriam ſacra-
runt) ad amuſſin præſtant. In altera etiam parte Aſtro-
nomiæ, quæ effectus ſiderum conſiderat, elaborabo:
vt quantum in me eſt, à mendis & ſuperſtitionibus vin-
dicata, ſuo vigori atq; experientię reſtituatur. Spero
autem, me, Nutu Dei, hos & alios labores Mathema-
ticos aliquando abſoluturum, & gratæ Poſteritati con-
ſecraturum:

Si mihi tranquilla concedant tempora vitæ,

Sidera, cultori non inimica ſuo.

Si non de ſera benè poſteritate mereri

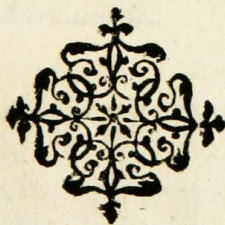
Obſtiterit captis (vt ſolet) Aula meis.

Si non barbaries arctoi frigida cælij

Reddiderit clauſas ſidera ad alta vias.

Valete. Ex Muſæo noſtro Herrizuadenſi Anno
1572 Menſe Decembri.

*Exemplar Diarij, quod hoc loco ſubiiciendum erat, propter
multiplex & operoſum ſchematum exprimendorum
artiſtium, deſideratur.*

DE

DE ECLIPSI LVNÆ

ANNI 1573. MENSE
Decembrj.

¶

F *TSI QUOTIDIANVS MOTVS SOLIS, Luna, & cæterorum Planetarum, debitis instrumentis observatus, Astronomicæ artis infallibilem non obscure probet certitudinem: tamen maximè euidens & illustre Artis encomium in prædictionibus Eclipsium Solarium & Lunarium conspicitur. Hæ enim ab omnibus, etiam huius Scientiæ imperitis, cerni possunt: et ante plurimos annos prædictæ, non solum tempus indicatum; sed etiam quantitatem obscurationis observant. Quamuis nonnunquam fiat, vt calculus Tabularum nonnihil differre ab apparentijs deliquiorum per instrumenta, diligenti facta observatione, animadvertatur: id tamen in tam difficili & ardua Scientia veniam meretur. Pauci enim sunt qui hæc studia tractant; pauciores qui rectè & debito modo excolunt; vt admirabilius videri possit, totam doctrinam de motibus siderum non prorsus interijisse; quàm quòd nonnulla apparentijs cælestibus non exquisitè respondeant. Inter omnes autem canones cælestium motuum, nulli exactius cælo congruunt, quàm Prutenici Erasmi Reinholdi, qui fundamentis Copernici innituntur. Alphonsini enim plurimum in motu tam Luminarium quàm cæterorum Planetarum, & fixarum etiam Stellarum, ab observationibus dissentiunt. Cum itaq; hoc anno ingens obscurationis Luna, mense Decèbri, in Plenilunio diei octavi contingat; non abs re duxi, si totum eius calculum, qualem Tabula Prutenicæ exhibent, hic subungam; adiectis etiam temporibus Alphonsinæ & Purbachianæ rationis; tum etiam propriæ, quam in motu Luminarium habemus, observationis.*

H

CAL.

CALCVLVVS HVIVS DELIQVII
LVNARIS EX TABVLIS COELESTI-
um Motuum Prutenicis Rein-
holdi.

Pro tempore mediæ Oppositionis eiusq̄
motibus medijs.

TEmpus propositum ad quod Lunæ Eclipsis indaganda erit; est an-
norum à Christo nato completorum 1572. cum Mense insuper No-
uembri. Respondent autem huic tempori ex tabella æqualium motuum
Tempus. Dies 36. Hor: 1. Minu: 56. Sec: 19. Canonion autem re-
uolutionum proximè maius Plenilunio correspondens, exhibet Dies 44.
Horas 7. Min: 6. Secund: 5. à quo, priori sublato, innotescit tempus
verum mediæ oppositionis, quod est eiusmodi.

DECEMBRIS	Di.	Ho.	Min.	Sec.
	8.	5	9	46.

Medij verò motus huic tempori correspondentes, sic se habent.

	Dode:	Part:	M.	S.
Simplex præcessionis	0	27	29	22.
Anomalia simplex	5	21	41	4.
Simplex longitudo ☉	7	29	24	16.
Anomalia ☉ annua	5	17	23	5.
Anomalia Lunæ	7	28	55	58.
Simplex latitudo ☾	9	2	19	36.

Media longitudo ☾ ☽ ☉ ad hoc tempus mediæ ☽, explet ex-
quisitè semicirculum. Unde dubium non est hoc tempus ritè numera-
tum esse.

Pro tempore veræ Oppositionis & eius motibus
medijs & veris inquirendis.

Tempus veræ Oppositionis innotescit ex collatis prostaphæresibus,
orbis Solis absoluta & Lunæ primi Epicycli, quas beneficio iam inuen-
torum mediourum motuum hoc pacto inquiremus.

Pro

1612.

Pro $\pi\rho\sigma\alpha\phi$. absolu. orbis Solis.

	Sex.	Par:	M.	S.
Anomalia simplex	2	51	41	4.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$. centri add.		1	13	18.
Scrupula proportionalia			0	21.
Anomalia \odot æquata	2	48	36	23.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$. orbis subtr.		0	22	34.
Excessus sequens		0	6	57.
Pars proportionalis			0	2.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$. orbis abs. sub.	0	0	22	36.

Pro $\pi\rho\sigma\alpha\phi$. primi Epicycli Lunæ.

	Sex:	Par:	M.	S.
Anomalia $\&$ æqualis	3	58	55	58.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$. 1. epicycli add:		4	24	46.

Collatio $\pi\rho\sigma\alpha\phi$: Solis & Lunæ.

	Par:	M.	S.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$: orbis \odot absol: subtr:	0	22	36.
$\pi\rho\sigma\alpha\phi$: 1. Epicycli $\&$ adden:	4	24	46.
Summa utriusq; $\pi\rho\sigma\alpha\phi$.	4	47	22.

Præcedit igitur Sol Lunam in antecedentia signiferi, eò quòd ipsius $\pi\rho\sigma\alpha\phi$. sit ablatiua; idq; tanto temporis interuallo, quanto Luna hunc arcum à Sole emittitur. Inuenio autem per Anomaliã $\&$ quæ est 239 ferè partium, elongationem fieri in 9 Horis, Part: 4. Minut: 53. Secund: 23. & motum Lunæ insuper horarium à Sole reperio 31. Min: & 40. Sec. At prior elongatio numerum elongationis 9. Hor: non attingit in 6. Min: & Secund: 1. Vnde iuxta dictum Lunæ horarium motum 11. Minuta & 2. Secunda minus nouem horis debentur elongationi respondentem summa $\pi\rho\sigma\alpha\phi$. Solis & Lunæ, ut sit vera elongatio in tempore Hor: 8. Minu: 48. Secund: 58. In tanto igitur temporis interuallo præcedit vera oppositio mediam: unde vera oppositionis tempus incidit in

D:	H:	M:	Sec.
7	20	29	48.
	H 2		

Me-

Medij autem motus ad hoc tempus vera & sic se habent.

	Sex:	Par:	M.	S.
Simplex præcess. æquinoc̄t.	0	27	29	22.
Anomalia simplex	2	51	41	4.
Simplex longitu. Solis	3	59	2	33.
Anomalia ☉ annua	2	47	1	22.
Simplex ☾ à Sole	2	55	31	19.
Anomalia Lunæ	3	54	8	1.
Latitudo Lunæ simplex	4	27	28	31.

Ex his motibus medijs, lubet indagare veros motus Solis & Lunæ, tempori veræ oppositionis respondentes, hoc pacto:

Pro vero motu Solis.

	Sex:	Par:	M.	S.
πρὸς αφ. centri adden:		1	13	18.
Scrupula proportionalia			0	21.
Anomalia Solis æquata	2	48	14	40.
πρὸς αφ. orbis subtra:			23	17.
Excessus sequens			7	10.
Pars proportionalis			0	2½.
πρὸς αφ. orbis ☉ absol. subt.			23	19.

Distantia ☉ à prima √ stella:

Sex:	Par:	M.	S.
3	58	39	14.

Pro vero motu Lunæ.

	Sex:	Par:	M.	S.
Duplicata distantia ☾ à ☉	5	51	2	28.
πρὸς αφ. secundi Epicycli subt.		2	26	30.
Scrupula proportionalia			0	28.
Anomalia ☾ æquata	3	51	41	31.
πρὸς αφ. 1. Epicycli adden.		4	4	54.
Excessus sequens		2	25	43.
Pars proportionalis			1	8.
πρὸς αφ. 1. Epicycli absol. add.		4	6	2.

Di-

1612.

Distantia ☾ à simp. ☉	z	59	37	21.
Distantia ☾ à prima ♀	o	58	39	54.

Pro vero motu præcessionis.

	Sex:	Par:	M.	S.
Simplex præcess.	o	27	29	22.
Anomalia præcess. dupl.	5	43	22	7.
Prost. præcess. add.	o	o	20	25.

Vera præcessio Æquinoctij verni.

	Sex:	Par:	M.	S.
	o	27	49	47.

Veri motus ☉ & ☾ ab Æquinoctio.

	Sex:	Par:	M.	S.
Locus ☉	4	26	29	1.
Locus ☾	1	26	29	41.

Præterijt itaq; Luna. Solis oppositum S. 40, quæ duplicata, auferenda sunt à tempore veræ ♀ Luminarium prius inuento, ut euadat exquisitum tempus oppositionis.

Tempus exquisitum veræ Oppositionis Luminarium.

DECEMBRIS.

Die	Hora	Minut.	Secund:
7	20	19	28.

Post mediam noctem in Meridiano Monteregij Prusis.

Loca autem Luminarium emendata ad hoc tempus, sunt talia:

	Gra.	M.	S.
Locus ☉ in Sag.	26	28	58.
Locus ☾ in Gem.	26	28	58.

Atq; hæc omnia iuxta tempus æquale & Astronomicum, quod à vero & apparenti nonnihil differt. Ut igitur tempus hoc reddatur apparens; confero motus compositos simplices Solis, & ascensiones rectas veri loci ☉, quæ huic temporis Plenilunij respondent, cum ijs qui epochi natiuitatis Christi congruebant, idq; hoc pacto.

H 3

Com-

S.
22.
4.
33.
22.
19.
1.
31.
Solis & Lun.
M. S.
13 18.
21.
40.
17.
7 10.
0 25.
23 19.
M. S.
2 28.
30.
28.
31.
54.
43.
8.
2.
Di-

Commutatio temporis in apprens
& verum.

<i>Motus simplices Solis compositi.</i>				<i>Ascensiones loci Solis Recta.</i>			
	<i>P.</i>	<i>M.</i>	<i>S.</i>		<i>P.</i>	<i>M.</i>	<i>S.</i>
<i>Tempus plenilun.</i>	266	31	55.	266	9	59.	
<i>Tempo. Christi</i>	278	2	16.	279	55	33.	
<i>Differentia</i>	248	29	39.	246	14	26.	

Collatio differentiarum.

	<i>P.</i>	<i>M.</i>	<i>S.</i>
<i>Differentia equalium mot.</i>	248	29	38.
<i>Differentia ascensionum</i>	246	14	26.
<i>Excessus differentiarum</i>	2	15	12.

*Huic excessui differentiarum, competunt M. 9. S. 1. unius horæ,
addenda temporis oppositionis æquali, ut euadat apprens.*

Tempus apprens veri Plenilunij.

D H M Sec.

DECEMBRIS 7 20 28 29. *post mediam noctem:*

*Sive à meridie, (ut moris est) nume-
rando Horas.*

D H M Sec.

8 8 28 29.

*Nunc ad temporis reductionem ad nostrum Meridianum acce-
damus.*

**DE TEMPORIS REDUCTIONE AD
nostrum Meridianum.**

TEmpus vera Oppositionis apprens iam inuentum respondet Meridi-
ano Tabularum Prutenicarum, quem Reinholdus præsupposuit 44.
partium, & 15. minut. quod etsi ille silentio præterijt: tamen ex distan-
tia Meridianorum, quam constituit inter Regiomontem & Cracouiam
aut Alexandriam, quibus locis Copernicus & Ptolomeus vsi sunt, non
obscurè patet illum, eam, quam dixi, longitudinem Regiomonti Borussia
ad cuius loci Meridianum Tabulas supputauit, attribuisse. Si itaq; hoc
tempus reducendum erit ad nostrum Meridianum, quem præsuppono 35.
par-

1612.
 partibus remoueri ab occasu & 9 $\frac{1}{2}$. partibus Regiomonte Occidentalio-
 rem; ueniunt 37. minuta unius horæ subtrahenda à tempore apparen-
 ti, quod supra inuenimus Meridiano Regiomontano Prussiæ correspon-
 dere, ut euadat tempus veri Plenilunij apprens & reductum ad Me-
 ridianum distantem ab initio longitudinum, 35. (ut dixi) partibus.

Tempus exactum veræ oppositionis apprens
 in longitudine 35. part.

DECEMBRIS.

D.	H.	M.	Sec.
8	7	51	29.

Haftenus ea, quæ ad cuiusuis Plenilunij veri inquisitionem
 propriè pertinent, inquisuimus: nunc ea, quæ ad Eclipticam Lumina-
 rium oppositionem solùm spectant, aggrediemur.

De Semidiametris ☾ & umbræ.

Anomalia ☾ æquata	232 partium ferè.	
Semidiameter ☾	M. 17	S. 10.
Semidiameter umbræ	47	25.
Anomalia ☉ æquata	168 parti.	
Variatio umbræ subt.	S. 54.	
Verus umbræ semidi.	M. 46	S. 31.
Aggregat. semidi.	M. 63	S. 41.

Quod Plenilunium hoc sit Eclipticum, & de latitu-
 dine ☾ ad medium Eclipsis.

Simplex latitud. ☾ motus est.

Sex.	Par.	M.	S.
4	27	28	31.

P.	M	S.
4	6	2.

⊕ ☉ ☽. 1. Epicycli absoluta Ad.

Sex.	Par.	M.	S.
4	31	34	33.

Vera

Vera Luna latitudo ad medium deliquij.

M. 8. S. 14. borealis.

Cum igitur latitudo & tempori verae oppositionis respondens, minor sit aggregato Semidiametrorum Luna & umbrae; patet quod Luna, tempore huius Plenilunij incurrat in umbram terrae; & propterea deliquium Luminis patietur. Quantum vero in dictam umbram immergatur, manifestabitur collatis antecedentibus.

De digitis Eclipticis vel magnitudine deliquij. C.

	Min.	Se.
Aggregatum semidiamet.	63	41.
Vera latitudo Luna	8	14.
Scrupula reliqua de summa		
utriusq; semidiamet:	55	27.
Totus Luna diameter	34	20.

Digitus Ecliptici.

Dig.	M.
19	23.

De tempore incidentiae & morae dimidia.

	M.	S.
Scrupula verae latitudi. Luna	8	14. boreal.
Aggregatum semidiamet.	63	41.
Differentia semidiamet.	29	21.
Scrupula incidentiae & morae dimidia simul.	63	7.
Scrupula morae dimidia	28	9.
Sola scrupula incidentiae	34	58.
Motus Luna horarius verus	32	42.

	H.	M.	S.
Tempus incidentiae & morae med. simul	1	55	48.
Tempus morae dimidia	0	51	39.
Tempus incidentiae	1	4	9.

Pro

1612.

Pro latitudine Lunæ ad Eclipsis
initium & finem.

Mora dimidia supra inuenta est.

H.	M.	S.
1	55	48.

Huic respondent iuxta verum motum Ho-
rarium Solis, qui tunc est

M.	S.
4.	54.

Sed & scrupula incidentiæ & moræ
dimidiæ fuerunt

M.	S.
36.	7.

Est itaq; verus motus latitudinis Lunæ ad
dimidiam durationem Eclipsis

P.	M.	S.
1	8	1.

Verus motus latitudinis ¶ ad initium Eclipsis.

Dod.	Par.	M.	S.
9	0	26	32.

Verus motus latitudinis ¶ ad finem Eclipsis.

9	2	42	34.
---	---	----	-----

Vera latitudo ¶ ad initium Eclipsis.

M.	S.
2	19 Borealis.

Vera latitudo Lunæ ad finem Eclipsis.

M.	S.
14	10. Borealis

Atq; hætenus ea quæ ad Calculum deliquij Lunaris inquiren-
dum necessaria fuere inuestigauimus: nunc præcipua quædam ex toto
ferè calculo decerpta, quæ integram eius summam contine-
bunt, breuiter annotabo.

I

ECLIP-

ECLIPSIS LUNÆ ANNO

à nato CHRISTO 1573. De-
cembris die octauo.

	H.	M.	S.	
Initium primæ obscurationis	5	55	41.	
Initium totius obscurationis	6	59	50.	
Medium totius obscurationis	7	51	29.	In longitudine loci 35. grad.
Finis totius obscurationis	8	43	8.	
Finis vltimæ obscurationis	9	47	17.	

	H.	M.	S.
Tempus incidentiæ	1	4	9.
Tempus moræ mediæ	0	51	39.
Dimidia duratio	1	55	48.
Tota duratio	3	51	36.

	Dig.	M.
Digiti Ecliptici.	19	23.
	M.	S.
Semidiameter ☾	17	10.
Semidiameter vmbrae	47	25.
Aggregatum semidiame.	63	41.

Latitudo Lunæ.			
	M.	S.	
Initium	2	19	Sept.
Ad Eclipsis Medium	8	14	Sept.
Finem	14	10	Sept.

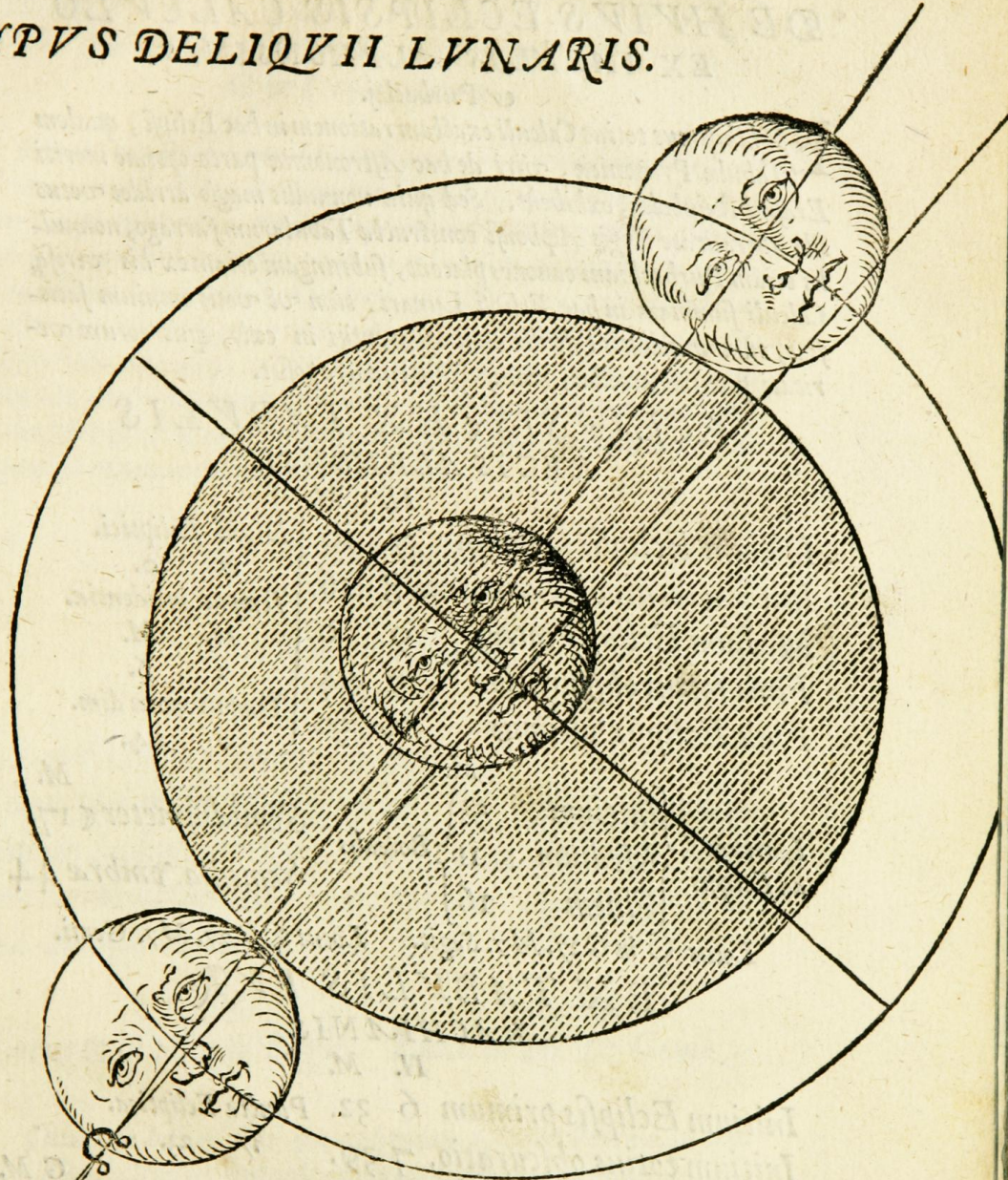
Loca Luminarium.			
	S.	M.	
☉ in Sagit.	26	29.	
☾ in Gemi.	26	29.	

TY

1612.

TYPVS DELIQVII LVNARIS.

longitudine
35. grad.

Sept.
pt.
pt.

TY-

3 14

II DE

DE HVIVS ECLIPSIS CALCULO
EX TABVLIS ALPHONSINIS

& Purbachij.

EXhibuimus totius Calculi exactam rationem in hac Eclipsi, qualem Tabula Prutenica, viri de hac Astronomia parte optimè meriti Erasmi Reinholdi, exhibent. Sed quia nonnullis magis arridet vetus illa liberalitate Regis Alphonsi constructa Tabularum farrago, nonnullis etiam Purbachiani canones placent, subiungam etiam ex his utrisq; Calculi summam in hac Eclipsi Lunari: tum ut votis omnium satisfiat, tum ut collatis calculis cum apparentijs in cœlo, quis eorum veritati proximè accedat, manifestum euadere possit.

ECLIPSIS & EX TABVLIS
REGIS ALPHONSI.

	H.	M.	
Initium Eclipsis primum	7	10.	Digiti Ecliptici.
Initium totius obscurationis	8	16.	17 30.
Medium Eclipsis totius	9	0.	Tempus incidentiæ.
Finis totius obscuratio.	9	44.	H. M.
Finis Eclipsis vltimus	10	50.	1 6.
			Tempus moræ dim.
			0 44.
Latitudo ad Eclipsis	M.		
{ Initium	5½	} Borealis	Semidiameter & 17.
{ Medium	11		Semidia. vmbrae 44
{ Finem	16		
Locus ☉	in G 27. M 7. Sagit.		Locus ☾ G 27. M 7. Gemi.

EX TABVLIS PURBACHIANIS.

	H.	M.	
Initium Eclipsis primum	6	32.	Puncta Ecliptica.
Initium totius obscuratio.	7	39.	17 23.
Medium Eclipsis totius	8	23.	G M.
Finis totius obscuratio.	9	7.	Locus Solis Sagit. 27 5½.
Finis Eclipsis vltimus	10	14.	Locus Lunæ Gemi. 27 5½.

DE

1612.

DE HUIUS ECLIPSIS TEMPORE
IUXTA PROPRIAM MOTIVVM

☉ & ☾ obseruationem.

Recensui momenta huius deliquij Lunaris iuxta triplicem caelestium motuum calculum, Prutenicum (qui Copernici hypothesis fundatur) Alphonsinum, & Purbachianum. Sed quoniam tam ex aliorum quam proprijs obseruationibus compertum habeam, nullam ex his omnibus motuum secundi mobilis rationem, exquisitè apparentijs caelestibus correspondere, subiungam meam quoq; de temporis momento, quo hanc Eclipsin futuram iudico, ex proprijs in motu Luminarium aliquot praecedentibus annis, petitam sententiam. Veluti singula quoq; momenta quarumlibet ☉ & ☾ configurationum in toto Diario assignatarum, ex hac propria motuum ratione emendauimus.

Tempora deliquij ex propria Motuum ratione.

DECEMBRIS die 8.

	H. M.	
Initium Eclipsis primum	6 15	} P. M. { In longitudine } locorum quæ } est 35. partiũ.
Initium totius obscuratio.	7 20	
Medium Eclipsis totius	8 10	
Finis totius obscuratio.	9 0	
Finis Eclipsis vltimus	10 5	

G. M. G. M.
Locus ☉ in 26 40 Sagit. Luna in 26 40 Gemi.

Cætera se habent ferè quemadmodum calculus Prutenicus præbuit. Nunc ostendam quomodo explorari possit, an hæc tempora iuxta nostram sententiam sint Apparentijs consona.

I 3

QVA

16
QUA RATIONE MOMENTVM DE-
LIQVII OBSERVANDVM ERIT: ET
quomodo innotescat, an nostra mo-
tuum ratio apparentijs con-
gruat nec ne.

EXquisita momenta deliquiorum, ex Horologiorum sonitu vel clep-
sydris determinare, impossibile & à Mathematica certitudine alie-
num esse arbitror. Et licet multæ sint viæ, id aliter & longè exacti-
us certiusq; sciendi: tamen nulla est commodior & exquisitior quàm per
observatam Stellæ alicuius, notum locum habentis, altitudinem supra
Horizontem, quam habet tempore, quo Luna umbram ingreditur
& ab ea prorsus liberatur: præsertim ex ijs Stellis, quæ tunc tempo-
ris non longè ab Horizonte Orientali vel occiduo remouentur, mag-
namq; habent Altitudinem Meridianam. Per datam enim Stellæ
hoc pacto altitudinem, beneficio scientiæ triangulorum, ex Sinuum Ta-
bulis, verum temporis momentum indagari potest. Qua autem ra-
tione hæc operatio procedat, nimis longum foret, nec huius loci est, per-
tractare: sed apud alios, rudiores passim inuenient. Ut tamen fa-
cile & certò experiri liceat; an tempora huius deliquij, ex propria mo-
tuum ☉ & ☾ ratione assignata, veriora sint reliquis, & propius
Harmoniæ motuum cœli accedant, annotabo quarundam præcipuarum
fixarum Horizonti vicinarum altitudinem, quam meo iudicio obti-
nebunt iuxta initium & finem huius deliquij. Medium enim obser-
uari certò non potest. Has autem Stellarum ab Horizonte remotiones
non scrupulosius quàm in ipsis gradibus & eorum semisse, perscrutari li-
buit. Maior enim subtilitas hoc in loco otiosa est: tum, quia hæc altitudi-
nes solummodo in Latitudine locorum 56. graduum locum habeant; &
Stellæ Horizonti vicinæ vix in duobus Minutis temporis, semisse gra-
dus eleuentur: tum etiam, ob Fixarum, exquisitè nondum cognita loca;
& Instrumentorum quibus altitudines hæc communiter capiuntur vix
præcisorem quàm in ipsis gradibus, vel eorum mediæ tate, certitudinem.

ALTI

1672.

M DE.
T: ET
no.

ALTITVDINES ALIQVOT FIXARVM
AD MOMENTA ECLIPSIS

iuxta propriam motuum rationem.

Caput Gemi. meridia. eleuatur 13 Grad. ante Meridianum supra Horizontem Orientalem.

In initio primæ obscurationis Luna. Caput Gemi. Borealis eodem modo eleuatur 18 Gr. Aquila habet altitudinem pomeridianam, supra Horizontem occidentalem 18 Partium.

Lyra supra eundem eleuatur partibus 33½.

In initio totius obscurationis.

Caput Gemi. merid. habet altitu. 21½ ante merid.

Caput Gemi. Septe. habet alti. 26 part. ante meri.

Canis minor habet altitud. 3½ ante merid.

Smister pes Orionis habet altitu. 10. ante merid.

Vultur volans habet altitud. pomerid. 9 partium.

In fine totius obscurationis.

Canis minor eleuatur G 17 ante merid.

Canis maior 4 part. cum ¾ ante merid.

Cor Leonis eleuatur 3½ ante merid.

In vltimo fine totius Eclipsis

Cauda Leonis habet altitud. P 1½ ante merid.

Cor Leonis habet altitud. 12½ ante merid.

Lucida Hydræ habet 2 Grad. ante merid.

Hinc, facta altitudinis obseruatione alicuius harum fixarum, tempore debito huius deliquij, periculum fieri potest, utrum nostra motuum ratio, experientia consona sit nec ne. Atq; haftenus Astromonicam considerationem huius deliquij absoluimus: nunc Astrologisam aggrediemur.

CON.

ALTI.

1612.

OE.
II

IVDICIVM ASTRO- LOGICVM DE EFFECTIBVS huius deliquij Lunararis.

QUAEADMODVM INTER OMNES
caelestium corporum congressus, nulli euentius oculis in-
currunt, quam Solis & Luna Eclipticae copulationes aut
diametrations: Tunc enim clarissima illa mundi Lu-
mina, orbata luce, dirum mortalibus exhibent spectaculum:
Ita etiam nulli alij stellarum congressus, vel configurationes
euentiores & certiores producant effectus, quam Luminarium de-
fectiuae commixtiones. Quapropter Ptolomeus, Artis huius Monarcha,
deliquia inter maximè generales causas eorum, quae in hoc inferiori orbe
sunt, numerare non dubitauit. Testantur etiam omnium temporum
historia, eclipses praesertim Solares, aut euidentes & magnas Lunares,
nunquam caruisse insigni aliquo euentuum effectu. Quapropter cum
haec Luna eclipsis sit admodum tetra & magna (Luna enim tempore
medij deliquij, tertia ferè parte sui corporis eclipticam attingit) non du-
bium est effectus etiam ingentes & euidentiores, quam in vulgaribus
Luna & exiguis obscuracionibus, subsequuturos.

Subiungam itaq; breues coniecturas de effectibus huius deliquij,
ex Ptolomej doctrina (cuius tanquam optimi Artificis vestigia sequi
libuit, cum ipsemet raram hac in parte haecenus habuerim experi-
entiam) quam libro secundo Quadrupartitj, tradidit. Dicam autem, ipsius
imitatione, primò, de dominantibus stellis. Deinde Quid portendat
eclipsis; Quibus populis & regionibus, & Quando effectus uenient.

DE DOMINANTIBVS STELLIS.

Planetas gubernatores in hac eclipsi constituo ☿, & aliqua ex parte ♃.
Habet enim Mercurius plurimas praerogatiuas in ecliptica caeli figu-
ra. Nam in loco deliquij Domicilium & Triplicitatem, ideoq; Carpentum
obtinet: & exquisitè Luna deficiens, in ipsius Antiscia obedientj reperi-
tur, proximeq; illius opposito applicat. Adde quod in angulo sequente
deli-

K

deliquium ipsum, Terminum possideat. Saturnum verò consortem in dominio fecimus, eò quod is, locum Mercurij disponat: vnde ille plurimum in Saturniam naturam, cum sit versatilis & Protheo mutabilior, degenerat. Habet etiam in gradu deliquij Terminum & Triplicitatem; & Luna ab ipsius opposito de lapsa, ad ♄ (ut dixi) & defuit.

Inter stellas autem fixas, principem locum in dominio obtinet Propus, quæ est stella in extremitate pedis sinistri Borealis Gemini. Hæc enim stella, partiliter admodum ipsi loco eclipsis assistit; & eodem die, erga Solem, habet exortum vespertinum. Etsi autem hæc Stella exigua sit: tamen ob insignes eius vires ab antiquis Astrologis præ cæteris notata, & peculiari nomine donata fuit. Ob vicinitatem enim eclipticæ hanc præ alijs efficaciam sortitam esse virisimile est. Habent etiam Stellæ fixæ, quæ cardinj antecedentj Medio videlicet cœlij assistunt, suas significationes; inter quas Caput Medusæ principem locum habet. At quia non propè accedit ad Meridianj limites, imbecillius est eius dominium. Illæ quoq; quæ angulum sequentem obtinent, Horoscopum videlicet, non excludendæ; quales sunt, Sirij lucida in ipsa linea Horizontis reperiata, caput Hydræ, & cor Leonis. Atq; hæc de Stellis dominantibus.

QVĪD SIGNIFICET ECLIPSIS.

HÆc eclipsis Lunæ, in extremitate Geminorum domum vndecimam occupans, ob ♄ principale dominium cum participatione ♃, videtur inter homines plurimas fraudes, imposturas, callida consilia, technas, perfidias, & fucatas amicitias excitare: eorumq; qui astutam & apido seruant sub pectore vulpem, miras metamorphoses. Quantum verò ad peculiarem Mercurij significationem attinet, ex Ptolomej sententia, omnia impetuosa significat; latrocinia, furta, piraticas inuasiones: quædã etiam circa Sacrorum ritus, & regios reditus portendit. Imprimis verò ventorum turbulentiam, contrarietatem, & instabilitatem suscitatur, sic citatemq; aëris efficit: nonnunquã, etiam fulmina & flammantia immitens tonitrua: frugum etiam, & eorum quæ vsibus humanis apta sunt penuriam portendit; vnde anonæ caritas, fames atq; alia similia incommoda sequuntur. Saturnus autem dispositus ♄, unaq; in dominio consors; exilia, inopias, luctus, moerores (præsertim quia luna deficiens, domina est duodecimi loci) minatur. In aëre ingens frigus & gelu, nebulositates
obscu-

1612.
obscuritates, inamoenitates, nubium densitates, & niuium importunam
copiam efficit: in mari verò naufragia, difficiles cursus, & ingentia
pericula ominatur.

Insuper, quia Mercurius principalis huiusdeliquij Almuten, Sa-
turniam (vt dixi) induens naturam, & quadrato Martis ex equi-
noctiali & tropico signo lesus; in sexta domo, quæ morbis ab Astrologis
deputatur, existit: idcirco varia & periculosa morborum genera mini-
tatur; præsertim verò, ex ijs, quæ vitio pulmonis oriuntur, vt tusses
difficiles anhelationes, Tabes, marcores, & similia. Februum insuper di-
uersa & varia genera, atq; his conformes ægritudines portendit.

Quæ autem suprâ dixi de Regijs reditibus aut similibus, ex Ptolomei
sententia à Mercurio significarij; ea hanc ob causam maxime robo-
rantur, quod ☿ vnâ sit deliquij & secundæ domus (quæ lucro & his
similibus præest) dispositio, & à Marte ♃ aspectu lædatur.

Principaliter autem ex hac eclipsi contingente in signo aërio & ven-
toso, prope stellas fixas in pedibus Geminorū, de natura imprimis Mercurij,
ventosas & tempestuosas, præsertim iuxta Propum (vt dixi) Stellam
peculiarem super ventos & turbines habentem significationem. Et
quia ☿ vnâ deliquij dominus existit, ipsamq; deficientem Lunam par-
tilij & exquisita Antiscia intuetur, vnâ cum opposito (cui Luna post-
modum applicat) aspectu; iudico, validas & crebras ventorum fu-
rias summo impetu Maria & terras turbantes, excitarj.

Vnâ Euris Notusq; ruent, creberq; procellis,
Africus, & vastos voluent ad littora fluctus.

Mercurij enim Stella (vt Ptolomeus quoq; asserit) peculiarem
habet supra ventorum impetus & tempestates significationem: sed incon-
stantiam quandam & varietatem addit, nisi quatenus hoc loco à ♃, in
cuius naturam (vt dixi supra) transit, stabilitur & firmior redditur:
Impetus tamen auget ♃ Martis ad illum radius. Adde, quod in omni-
bus ferè angulis figuræ cœlij, tempore medij deliquij reperiuntur impetuo-
sa & tempestuosa sidera: in Ascendente, Canis Maioris lucidissima illa
simulq; impetuosissima: in occasu, Aquila: in Imo autem cœlij cardine,
Arcturi sidus tempestuosum; vt nesciam, an plus ad tempestatum &
ventorum significationem addi possit.

Hinc quanta incommoda terra mariq; sequantur, quivis facile

K 2

m-

intelligit: in mari præsertim calamitates crebrae & magnæ, ob naufragia
& periculosas navigationes, idq̄, potissimum ob ♄ in Capricorno consti-
tutionem, portenduntur.

Sæpe suos natos plangent ad littora matres,
Sæpe suos ignes deposcet ab æquore coniunx,
Æquoreusq̄, Pater tantas mirabitur vndas.

Hæc ferè sunt, quæ in genere, hæc eclipsis, significare, mihi, Ptolomei vestigijs inhaerentj, videtur. In specie autem hac in parte, aliquid prædicere, admodum difficile est, & ab Astrologi cautj munere alienum. Id tamen conclusionis loco monere volo, hæc & alia, quæcumq̄ illa eclipsis producere possit, peculiariter in humanum genus, non in alia animalia sæuitura: præsertim Regibus & Principibus, alijsq̄, in sublimi fastigio mundanæ insolentiæ positis, ominosa esse: idq̄, eam ob causam, quod Luna in Geminis, signo humano & bicorporeo deficit; & ultra citraq̄ deliquij locum, humanæ constellationes reperiuntur, Erichthonij videlicet atq̄ Orionis. Sed de his satis: nunc ad reliqua accedamus.

QUIBVS REGIONIBVS ET PO- PVLIS, ECLIPSIS SVA DECRE- ta portendit.

Regiones & terræ tractus, imprimis cum signo ipsius deliquij, Geminis, videlicet, affinitatem habentes, ex parte etiam illæ quæ cum Capricorno signo à domino deliquij occupato, peculiariter effectus huius deliquij experientur. Tribuit autem Ptolomeus signo Geminorū, Hircaniam, Armeniam, Cyrenas, Marmariam, & inferiorem Ægyptum. Recentiores Astrologi addiderunt Sardiniam, Longobardiæ partem, Flandriam, Brabantiam, Virtenbergensem Ducatum. Inter vrbes insigniores verò Geminis attribuerunt, Cordubam, Viterbum, Cesenam, Turinum, Versellas, Regium, Louanium, Brugas, Londinum, Moguntiam, Kitzingum, Hassfordiam, Bambergam, & Noribergam. Sed de hoc negotio non puto satis certò adhuc constare ipsis Astrologis; propter incognita Regnorum & urbium initia. Paucissimi etiam reperiuntur, qui ab experientia huius rei certitudinem diligenter inquirunt. Observatum tamen est Gemi. signum, supra Noribergam peculiarem habere significationem, quoties congressus Planetarum superiorum, vel eclipses in eo contingunt.

1612.

nastragia
no consti-

mihi, Ptole-
parte, aliquid
anere alienum.
conq; illa eclip-
r alia animan-
ublimi fastigio
sam, quod Lu-
lira cotrag deli-
bonij videlicet

T PO:
RE-

deliquij, Gemi-
a qua cum Ca-
tus huius deli-
m, Hircaniam,
um. Reconcio-
Flandriam,
figmores vero
num, Verfel-
m, Kitzin-
negocio non
ita Regno-
ab experi-
um tamen
ficationem,
eo contin-
gunt.

gunt. Unde etiam hæc Eclipsis sine dubio Noribergensibus aliqua mini-
tatur ex suis decretis : forte etiam pestem, ob signi humani significationem
quod deliquium obtinet : & propter Mercurium in sexta à Martis
quadrato, cui applicat, læsum. Sed de his omnibus ambiguum quodam-
modo est iudicium, nisi quatenus crebra experientia stabilitur.

Regna insuper, & opida illustriora, quorum Reges, Duces, aut
quouis modo gubernatores moderni, tempore suæ natiuitatis in cæli cul-
mine signum defectiuum habuere; hæc etiam, ex Ptolomæj sententia
effectibus huius eclipsis obnoxia sunt.

Est quidam Phœbeius Haros, Ductorem exercitus Olympicj, ter-
no excipiens hospitio; ubi Calisto veteris memor proditionis, Oceanj
vndas fugiente pede calcitrat, Montesq; Imauicj Solem æqualium die-
rum nocturnumq; autorem, in ipso Meridie abscondunt : hic, cum primùm
vitales prodiret in auras, Superum & Inferum legatum, Arcis por-
taq; cæli custodem & Regem, in ipsa arce, regali Solio, prope hanc cæli
stationem, quam Diana nunc oculos pudibunda contaminat; con-
sidentem, cæterisq; imperantem, vidit. Ipsa etiam tunc temporis
Cynthia, Oceano Pisces patrijs mergente sub vndis, & suimet ipsius
nunc incessum semioppositis & toruis aspiciente oculorum radijs. Qua-
propter, nonnulla, ex decretis huius deliquij, illj, & Populis, ac ciuitati-
bus eius imperio subditis portenduntur : quæ qualia erunt exitus proba-
bit, si quid habent, ut habent, cælestia sidera verj.

Illi autem homines, inprimis generalibus calamitatibus, quæ per
hanc Eclipsin portenduntur, obnoxij erunt; qui tempore suæ natiuitatis
loca Aphetica partiliter iuxta locum deliquij habuerunt: præsertim si in
regionibus & orbibus morantur, ubi deliquium suos effectus producit.
Alias enim generalibus malis per hanc Eclipsin designatis, non subijci-
untur, vel in leuius periculum incidunt. Non tamen habent deliquia
supra vulgus & priuatos homines tantam significationem (ut ipsemet ob-
seruauit) quantam supra Reges & Principes, aliosq; in sublimi Reipublicæ
administratione positos: eò quod Luminaria, inter reliquas Stellas, vi-
cem Regum & principum obtineant, & quasi reliquis dominarij, ipsq; iura
præbere videantur: præsertim verò ☉, cui omnia sidera quasi astricta
& subiecta videntur.

K3

QVAN.

14

161
QUANDO INCIPIENT EFFECTVS
ET QUAMDIU DVRA
bunt.

PTolomeus (quem nobis in diiudicandis huius Eclipsis effectibus potissimum imitandum duximus) per distantiam loci defectiui ab Horizonte, initium operationum rimatur : per horas verò quibus Luna in umbra moratur, tempus durationis effectuum pronunciat. Iuxta hanc igitur Ptolomej sententiam, effectus huius Eclipsis post tres menses cum dimidio, à tempore deliquij, idq; in Martio Anni sequentis 1574. inchoabuntur. Durabunt autem ferè quatuor integris sequentibus mensibus, in medium videlicet Iulij, eiusdem anni 74: eò quòd iuxta Prutenicam calculj rationem; tota duratio deliquij, quatuor ferè horas complectitur.

Licet autem, non ignorem plerisq; suspectam esse hanc rationem Ptolomaicam, de inquirendo tempore effectuum in Eclipsibus; eò quòd non satis firmis videatur fundari rationibus: tamen ab autoritate & sententia Ptolomej, hac quoq; in parte mihi non discedendum duxi; quamuis, & ipsemet prius dubitarim hanc rationem non satis firmam & sufficientibus nixam rationibus esse: sed postea, crebra experientia melius institutus, didicij, Ptolomej hac in parte sententiam, veritatj consentire: ut quod de Hippocrate affirmat Galenus, illum, nihil leue & sine profundo intellectu atq; arduo consilio scripsisse; id de Ptolomeo etiam Astronomorum Principe, & Regia stirpe Egyptiaca prognato, verissimè dici possit. Nec in Astrologia, ut in alijs scientijs, ætiologia quærenda sunt: sed saltem experientia crebra & rarè fallentj, inhaerendum.

Vt autem, euidentius demonstraretur, id quod dixi, Ptolomaicam hanc rationem in inquirendis initijs effectuum deliquioru, veritati atq; experientia consentire: enumerabo aliquot exempla, quæ maximè sunt illustra inter nostras hac in parte obseruationes. Quod etsi à nostro proposito videatur aliquo modo alienum: tamen non diffido me harum rerum amatoribus rem gratam facturum.

Anno 1558 die tertia Aprilis facta est Eclipsis Lunæ in 22 grad: Libræ: quæ suos effectus inchoabat Mense Septembrj, eiusdem anni, iuxta hanc Ptolomej rationem. Cumq; Carolus Quintus Imperator Romano-
rum

1612.

TVS

Fectibus po-
ctini ab Ho-
ribus Luna
at. Iuxta
tres menses
enit 1574
sequentibus
quod iuxta
ferme horas

me rationem
us; ed quid
toritate et
endum duci;
satis firmam
ra experientia
tiam, veritat
um, nihil leu
de Ptolome
tiaca prognos
tibus, astrologia
fallentij, nua-

Ptolomeicam
veritati atq
maxime sunt
nostro pro-
e harum re-

in 22 grad
annj, iuxta
Romano-
rum

rum Augustissimus, in natalitia constitutione haberet Lunam Apheta
& vitæ significatricem, in Ascendentis ferè linea, in quadrato exquisito
huius deliquij, in 22 videlicet parte Capricorni; idcirco die 21 Septembris
idem Cesar Carolus diem obiit: quo ipso die, in Meridiano Vallis Toletanae
ubi tunc Cesar morabatur, hæc Eclipsis ex Ptolomej decretis suos effec-
tus producere cepit: nec illo anno vllas funestas habuit directiones vlli-
us locj Apheticj ad Anaretas vllas; vt dubium non sit istam Eclipsin
eius interitum præsignificasse. Nec reuolutio admodum exitialis erat, si
ea quid detrimentj vel bonj adferre possit, quod apud me magnum est
dubium, eò quòd certum momentum, quo Sol ad locum Radicis reuertitur
ita exquisitè prout hoc in loco opus est, scirj nequeat, adeò vt calculus sæ-
penumero in plurimis horis aberret. Sed de his alibj copiosius.

Anno 1558 die 18 Aprilis, extiit Eclipsis Solis in 7 parte Tauri, quæ
effectus suos distulit vsq; in finem eiusdem annj & sequentis principium
ex Ptolomej sententia. Cum igitur Serenissimus Rex Daniæ CHRISTI-
ANVS, piæ memoriæ, eius nominis tertius, in sua genethliaca celj con-
stitutione haberet Lunã Aphetam (eò quòd ipsa, in nocturna genesi supra
terram in vndecimo loco eset) in 7 gradu 8, in eodem exquisito loco
ubi Sol hanc Eclipsin patiebatur: idcirco mense Decembrij in grauissi-
mum & funestum incidens morbum, ipsis Cal. Ianuarij annj sequentis
dictus Princeps, re & nomine Christianus, vitam cum morte mutauit,
ingentj cum totius Daniæ & adiacentium Regionum luctu. Nec ille
eo anno Apheticorum locorum in genesi vllas meleuolas habuit directio-
nes, quæ interitum significare poterant. Imò Luna, principalis Apheta
sua directione ad corpus Iouis, vitæ & valetudinij amicissimi in propria
Exaltatione locati circa id tempus applicuit; vt dubium non sit hunc op-
timum Principem ex hac Eclipsi eo tempore, quo ex Ptolomej ratione
effectus produxit, Anaretica habuisse indicia.

Adde, quod Christiernus eius nominis secundus, olim, Daniæ, Sue-
ciæ & Noruegiæ Rex, tunc autem temporis multis annis in custodia ob
tyrannidem seruatus, paulò post, eodem Mense, diem suum obierit: idq; ex
eiusdem Eclipsis decretis illj portendebatur. Is enim, in genethliaca figu-
ra 7 partem Scorpij (quæ crudelitatem morum effecit) in Ascendente ha-
buit. Vnde Solis Eclipsis hæc exquisitè in opposito Ascendentis locj Apheti-
cj illj contigit; nullis, eo tempore maleuolis Aphetarum incidentibus di-
rectionibus.

Anno

14

Anno 1565. die 7 Nouembris, Eclipsabatur Luna in 25 gradu Dodecatemorij 8, prope Pleiades, Stellæ humiditatum & pluuiarum effectrices. Quapropter non obscure indicabatur, hanc Eclipsin, plurimas in aëre humiditates & crebras pluuias, aliq̃q̃ humida metheora portendere: quemadmodum, nos, etiam Lipsiæ tunc temporis Studiorum gratia commorati, prædiximus. Incœpit autem hæc Eclipsis, iuxta Ptolomej doctrinam suos effectus, primùm in initio Iulij anni sequentis. Quapropter eodem tempore, à die 4 Iulij anni 66. incœperunt continuæ fermè pluuiæ, aërisq̃ vduus & humidus status; & durauit talis constitutio per aliquot sequentes Menses: quemadmodum etiam ex Ptolomej mente tunc temporis vaticinati fueramus.

Pari ratione, anno sequente, Eclipsis Lunæ contingebat in 15 gradu 8 die 28 Mensis Octobris, iuxta Orientis limites. Quapropter ex Ptolomej iudicio effectus suos statim inchoare debuit. Fuit itaq̃ tota hyems, quæ sequebatur, plurimis humiditatibus plena, & ventis ac raro frigore referta: velut tunc temporis, Rostochij commoratus, hanc Eclipsin, inter alia, hæc significare prædixeram.

Recensui aliquot euidentia & certa exempla; quæ demonstrant Ptolomaicam rationem in inquirendis iniurijs effectuum deliquiorum experientiæ consonã esse. Quapropter, eam Studiosis harum rerum commendatam, nec temerè abiiciendam volumus: donec meliorem & magis experientiæ consonam in eius locum restituant.

Atq̃ hæc ex Ptolomej decretis, de effectibus huius deliquij in medium adferre volui, quatenus nobis, nunc, in mentem incidere & temporis Occasio ferre potuit. Hortor autem omnes iucundissimæ illj & utilissimæ Philosophiæ Prognosticæ addictos; vt sedulam nauent operam in obseruandis astrorum effectibus: & ab experientia non futilj aliorum autoritate sua iudicia petant. Hac enim ratione Nobilissimam hanc Artem à calumnijs imperitorum (qui cum ipsimet hac in re nihil egregij præstare possint, maledicendo alijs sibj laudem quaerunt) vindicabunt, Arti q̃, fidem, & sibj laudem comparabunt.

IN

1612.

49

IN VRANIAM

Elegia Autoris.

ESt locus ad Rynæ properantes fluminis vndas,
Aspicias, Musas hîc habitare putes;
Quo non fertilior, quo non iucundior extat,
Qua videt Arctoum SCANIA tota polum;
Scania diues opum, studijsq; exercita bellj,
Et decus & Dani gloria prima soli;
Hunc nemus vmbroso circumdans vndiq; flexu,
Claudit in aprico mollia prata sinu.
In medio spectanda domus, cui prisca Vetustas
Concessit nomen HERRIS habere VADI.
Hanc, olim, vafris turba insignita cucullis,
Incoluit, fingens Relligionis opus.
Dum Romanus, adhuc, populo, sua Sacra, Sacerdos
Venderet, & pretio Tartara clausa forent.
Ast vbi nunc seris, Dijs sic statuentibus, annis,
Dania Pontificum spreuit obire iugum:
Hæc quoq; lucrifera pietati turba ministrans,
Protinus est illo cedere iussa loco.
Nunc tenet antiquo BILDORVM sanguine, cretus
STENO, Prosapia gloria magna sua.
Steno sua Patriæ decus, & tutator honesti,
Quo fera Barbaries, vindice pulsa, fugit
Testantur Venetos imitantia Vitra labores,
Quæ Cristallino clara colore nitent.

L

Testan-

Testatur celebris, prius *Ars inculta*, *Papyri*,
Culta sub auspicijs reddita *Steno tuis*.
HAC ego *Stenonj*, quòd noster *Auunculus* esset,
Tempore dum longo, iunctus in *æde* moror;
Fortè per *umbriferæ* & digressus *limina Sylvæ*,
Solutus ad *irriguas* expatiabar *aquas*.
Solerat *Hesperias* se tunc misurus in *undas*,
Lunaq; nocturnos acceleravit equos.
En *DEA* (nescio quæ) cælo delapsa sereno,
Protinus hîc oculos constitit ante meos.
Extimui, & rigido stabant horrore capilli;
Donec, quos dederat, sustulit ipsa, metus.
Pone metum, dixit, nec nostros effuge vultus,
O *Iuuenis*, studijs non abigende meis.
Sum *Dea*, (si nescis) quæ clarum nomen *Olympo*,
VRANIÆ, quod in hoc sit mea cura, fero.
Inter *Apollineas*, suauissima *Numina*, *Musas*,
Non me magnanimo charior vlla *Iouj*.
Qualis enim terræ decliuis, celsior *æther*,
Immensis superat, iugera parua, *vis*:
Sic ego, sic nostras, tollo caput ante *Sorores*;
Ignoscat dictis, *Calliopeia*, meis.
Illæ etenim vanos hominum cantare labores,
Regna, *Voluptates*, *Bellaq;* dira, solent.
Et quæ præterea misero peraguntur in *Orbe*,
Cuncta per exiguos mox abolenda *dies*.
Ast ego res sperno *Terræq;* *Hominumq;* caducas,
Scandere in *Æthereas* stat mea cura *Domos*.

Et

1612.

Et sublime Polo caput, ultra nubila tollens,
 Cum Ioue, cælestj perfruor Ambrosia.
 Illic perpetuos Mundi septemplicis Orbes
 Scrutor, & assiduis Sidera sueta vijs:
 Sidera diuinj testantia Numinis Artem,
 Qua posuit vasto candida tecta Polo:
 Sidera venturj iam dudum conscia Fatj,
 Conscia sæpè boni, conscia sæpè malj:
 Sidera quæ vobis etiam sua iura ministrant,
 Multaq; per tacitas dantq; negantq; vias.
 Non tamen hæc Animum cogunt ratione fruentem;
 Nam facit arbitrio, quæ volet, ille, suo.
 At quia per paucj Rationis tramite currunt,
 Cælica per paucis flectere Fata datum.
 Hinc ego venturas mortalibus indico clades,
 Præuisum vt possint arte leuare malum.
 Talibus oblector, sunt hæc mea maxima cura,
 Quæ nec in æternos sunt peritura dies.
 Iam puto non quæres quæ sim, quæ munia gestem,
 Quamq; inter reliquas sim decorata Deas.
 Sum tamen his (fateor) re tantum vilior vna,
 Culpa sed hanc hominum, non mea culpa facit.
 Quod pauci in terris sint, qui mea castra sequantur,
 Castra quidem segni non adeunda pede.
 Illis Turba frequens, lucro stimulante, dicata est,
 Quod faciles habeant in sua castra vias.
 Res quoq; mortales, mortalia pectora curant,
 Cæcaq; terrestri puluere corda gerunt.

L 2

At

14

At memini antiquum generosi temporis æuum,
Quo meus in terris cultus, honorq̄ fuit.
Et memini tempus, quo celsa per atria Regum,
Inter honoratas ingrediebar opes.
Tunc etiam solos Reges vel Regibus ortos,
Fas mea (tantus honor) tangere Sacra, fuit.
Tu quoq̄ nec nostros olim auersatus honores,
Sapè dabas aris thura adolenda meis.
Sapè sub astrifera lustrantem sidera nocte
Vidimus; is fiet, dixit Apollo, tuus.
Dixit, & ingentem mox spem concepimus ambo,
Te fore perpetuò qui mihi thura daret.
Te fore, qui rigidis coleret mea Sacra sub Vrsis,
Redderet & patriæ sidera nota suæ.
Donec in arcanas Vulcanj laberis Artes,
Et peragis Sacro multa paranda foco.
Protinus incæpit noster vilescere cultus,
Tunc honor, Vrania, nullus, vt antè, fuit.
Id potui perferre tamen, namq̄ & sua terris
Sidera, sideribus non inimica meis.
Terra suos Soles, & habet quoq̄ terra Dianas,
Et reliquas Stellas continet illa suas.
Quicquid enim supra, totum quoq̄ clauditur infrà,
Vultus & ambobus Orbibus vnus inest.
Sidera sed terræ quædam tractanda videntur,
His licet igniferj vis patet arte Dei.
Nostra oculis cælo fulgent spectanda sereno
Vires, non oculis, cernere Mente licet.

Ergo

1614.
Ergo nec inuideo Vestis sua Sacra puellis,
Sunt etenim sacris sacra propinqua meis.
Sed quòd ab his vacuus vitam nunc ducis inertem,
Nec mea, nec terræ, sidera pluris habes,
Displicet: id propter, Superos delapsa reliqui,
Vt tibi firmarem pectus amore mej.
Turpe est florentem frustrare per otia vitam,
Turpe est, inceptum deseruisse decus.
Ergò age, quid dubitas? nostros nunc incipe cultus,
Sat puto Vulcano temporis esse datum.
Incipe si quæris, quid sit tibi forsan agendum,
Materiam qua sis ingeniosus, habe.
En noua sublimi spectatur in æthere Stella,
Qua sedet ad boreum Cassiopea Polum.
Hanc non vlla prius longæui temporis ætas,
Stellarum solitis vidit adesse locis.
Huius in immenso positum metiaris Olympo,
Quamq; sit à vobis illa remota, vide.
Demonstrans alijs dirum non esse Cometam,
Sed numero stellas hanc sociasse suo.
Nam quia nil veteres mortalia pectora tangunt,
Hæc noua, quod veteres non monuere, monet.
Insuper Annus adest renouatis orbibus, ex quo
Est Deus è casta Virgine natus Homo.
Huic volo designes labentia tempora cælo,
Aptabisq; suos ad vaga signa dies.
Astrorum positus Solis Lunæq; recursus,
Lapsaq; sub terras, orta q; signa nota.

Hinc disces, vario quid gignat in aëre cœlum,
Nunc æstus rapidos, nunc boreale gelu.
Quando serena dies leto fulgebit amictu,
Nubibus aut pluviæ præcipitentur aquæ.
Hæc tentata diu multos pia cura fefellit,
Qui penitus nostra destituuntur ope.
Tu sed ab auspicijs Superum melioribus orsus,
Fac tibi mandatum perficietur opus.
Quo prius exacto, longè ad maiora reducam,
Quæq; alijs nec adhuc sunt patefacta, scies.
Te modò non pigeat suaues subijsse labores
Vrania, & superas scandere adusq; domos.
Hinc (nisi vana fides Diuæ cui Fata ministrant)
Nomen ab æterna Posteritate feres.
HÆC ubi Diua Poli, celsis quæ præsidet astris,
Dixerat, humanos sic imitata sonos.
Protinus ex oculis fugiens repetiuit Olympum,
Ingenio sensi numen adesse meo.
Cumq; nefas esset Superum contemnere iussa,
Accipe quod fieri Diua monebat opus.
Accipe tu generosa cohors quæ sacra ministras
Cœlicolæ, vulgo non adeunda, Deæ.
Hæc si grata tibi, quamuis sint vilia, fient,
Forsitan his longè mox meliora feres:
Mox meliora feres, quia nec me risus inertis,
Nec labor à studijs, terret Olympe tuis.
Et placet, & placeat alijs, iactare triumphos,
Celsaq; grandiloquo verba tonare sono.

Vel

1614.

Vel memorare suam longæua ab origine stirpem,
 Atq̃ sibi laudi facta putare Patrum.
 Sintq̃ alijs cordi Regumq̃ Ducumq̃ fauores,
 Sint cordi è terra quæ fodiuntur opes.
 Quos leuis Ambitio, lucriq̃ insana cupido
 Vexat, & Officij grandis obire iugum.
 Delectent multos furibundi pocula Bacche,
 Pocula per madidos sæpè iterata dies.
 Multos blanda Venus lepidis amentet ocellis,
 Quos leuis, insanj torquet amoris, amor.
 Alea sit iucunda alijs, depictaq̃ charta,
 Quos Horas & opes perdere sorte lubet.
 Nonnullis agitare feras, leporemq̃ fugacem
 Prendere veloci, sit sua cura, cane.
 Sint quibus egregium est agiles equitare caballos,
 Et premere in gyrum terga ferocis equi.
 Pluraq̃ delectent alios, si plura supersunt,
 More suo ingenuis quæ peragenda viris.
 Scilicet his studijs Virtus generosa probatur,
 Nobile Nobilitas fortè requirit opus.
 Non equidem inuideo, miseret magis ista placere,
 His quibus excellens debuit esse decus.
 Est tamen his aliquando suus (concedimus) vsus,
 Corpus enim, fuerint si moderata, iuuant.
 Ipse quoq̃, & quiuis, cum sic fert tempus, & ista
 Possumus, exigua namq̃ opus arte puto.
 Et licet ipse etiam, genitus de Gente BRAHORVM,
 Nomen ab insigni Nobilitate traham:

Et

14

Et licet antiquus materni sanguinis ordo
BILDORVM celebrem me quoq̄ stirpe ferat :
Nil tamen his moueor. Nam, quæ non fecimus Ipsi
Et Genus & Proauos, non ego nostra uoco.
At mea Mens ausis operum maioribus ardet,
In quibus excellens cernitur esse labor.
Rebus in excelsis decus est & gloria maior,
Parua leues animos cura mouere solet.
Me iuuat ingenio conscendere tecta Tonantis,
Celsaq̄ stelliferi signa notare Polj.
Me iuuat in toto quæ splendent plurima cælo,
Miranda artificis cernere facta Dej.
Hoc opus est Hominis, hæc est ea Dia voluptas,
Quæ similes celsis nos facit esse Deis.
Quisquis enim superas animo uolitare per arces,
Syderaq̄ ingenio gaudet adire suo.
Dissimiles hominum curas, similesq̄ Deorum,
Et sua quo terris Mens releuetur, habet.
Promissumq̄ studet prius hîc cognoscere cælum,
Nec nouus ignotas hospes adire domos.
Siue agat in terris, illum delectat Olympus,
Dum vitæ in fragili corpore gestat onus :
Siue agat in cælis, illum delectat Olympus,
Cum datur æterna conditione fruj.
Felix in terris igitur, super æthera felix,
Æthera quem terris præposuisse, iuuat.
At quisquis pecudum similis, cælestia temnit,
Viuit, & est vitæ nescius ipse suæ.

Tan-

Tantum etenim terrena sapit, mortalia tantum,
 Et, quæ cæca potest Talpa videre, videt.
 Sed pauci, heu nimium pauci, quibus almus Apollo
 Hoc dedit, ut videant id quod Olympus habet.
 Namq; opus est illos, spretis mortalibus actis,
 Altius ad Superos exeruisse caput.
 Hos non blanda Venus, stolidi non pocula Bacchi
 Decipiunt, nec opes, nec fugitiuus honos:
 Sed præclara magis, magis his illustria spectant,
 In quibus & superis est sua cura Deis:
 Vincere sublimj, sublimia sidera, Mente,
 Ætheraq; Ingenio supposuisse suo.

IN

IN MATHEMATICAM
NOVÆ STELLÆ CONTEMPLATI-

onem, factam à Iuvene Nobilium Doctissimo, & Doctorum Nobilissimo, Thycone Brahe Otthonide.

Cœlorum illustre augmentum, NOVA STELLA, quid affert?
Fatorum Vates conscie quaeso refer?

Legibus, Ingenijs, Sacris, Regnisq; Monarchis,
(Eloquar an fileam?) fax ea, flamma vorax.

Fax diros populis atq; vrbibus ista minatur
Ardores Martis Mulciberisq; Dej.

Nec simile ostentum, ostento huic, prior audijt atas,
Nec similes motus, motibus hisce tulit.

Matti Animi Heroes, qui tam bene congrua nostro
Detegitis cœli Mystica fata, foro.

Sacra noua, Leges frange, oppida dirue, Bello
Exhauri populos, Fulmine tange domos.

Extingue Ingenia, expolia sua regna Monarchis,
Aut nouus, aut nullus postea Mundus erit.

Scilicet hæc toties monuit sacra pagina, magno
Explenda aduentu, maxime CHRISTE, tuo.

Mundi etenim facies rugas absterisa seniles,
Est flammis decorj restituenda nouo.

Monstrauit ceu quondam, humilis cunabula Christj,
Aëre dux humilis, præuia Stella Magis.

Sic celsam excelsum, Stellam monstrare Triumphum
Christj aduenturi, credere multa iubent.

Quem iuuet has vitiis leprosas, sanguine fœdas,
Labe ruinosas porro habitare casas?

Luce noua, LVX NOSTRA, nouam super athera Lucem
Spondet, adest cœlis Ignea Triplicitas.

Haud retro ad veteres vestigia vertite sordes,
Ne fatui incrustet vos mala forma Salis.

Exite, exite, Ægyptum, Babylona, Sodomam;
Promittit CANAAN, hæc noua Stella, nouam.

Andreas Velleius, Concionator in
Regia Hafniensi.

1612.

ATI.
Nobi-
daffert?

TYPOGRAPHVS LECTORI.

HABES candide Lector, Nobilis ac Eruditi Viri,
Tychonis Brahe, De noua illa STELLA con-
templationes: quas, etsi iamdudum conscriptas, sibi
hactenus reseruarit: tamen, nunc tandem, ab eo im-
petratas, typis nostris, quamuis seriis, edere & publice
vtilitati communicare non dubitauimus. Satius enim
est, votis multorum expetita, in lucem, sero potius,
quam nunquam prodire. Ne autem nostræ fortè in-
curiæ moram hanc imputes: binas præfiximus Epi-
stolas: vnâ, qua Doctor Iohannes Pratenſis, Medicinæ
in Academia nostra Professor, editionem ab Auto-
re, post crebras sollicitationes, tandem extorsit: alte-
ram, qua Autor ipse priori respondit, &
libelli editionem, concessit.

Vale, & fruere.

ERRATA.

A 3 facie 2 versu 3 lege, tanta. Ibidem versu 17 lege, qua.

B 1 facie 2 In ipsa figura, Quadrilateram formam, quam noua
Stella, cum tribus Cassiopeiæ G B D notatis, efficit, plus æquo lateribus
ID & G B oblongam Sculptor expressit; noua Stella Paulo infra li-
teram H, Suprema vero cathedræ infra literam G merito locanda.

B vlt facie 2 versu 19 lege, interiectos. Ibidem versu 24 lege,
longitudinem & latitudinem. D vlt facie 1 versu 1 lege, præ signifi-
care iudico. Ibidem facie 2 versu 7 lege, subsecuturas minatur.
E 2 facie 2 versu 19 lege, inchoaturam. H 1 facie 2 versu 24
lege, (a ☉.

Cætera lenia errata, æquus
Lector facile corriget.

HAFNIÆ,
Impressit Laurentius Benedictj.

1573.

Cum Priuilegio.

1612.

fots A/1525

14